

รายงานการวิจัย

เรื่อง

เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

The Cultural Tourism Program in Bangkruey District, Nonthaburi

โดย

ชุมพล รอดแจ่ม

Chumpon Rodjam

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2555

รายงานการวิจัย

เรื่อง

เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

The Cultural Tourism Program in Bangkruay District, Nonthaburi

โดย

ชุมพล รอดแจ่ม

Chumpon Rodjam

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2555

ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ศึกษาค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน และเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม งานวิจัยดังกล่าว เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ในลักษณะการ สัมภาษณ์ และ สัมภาษณ์นักท่องเที่ยว ในสถานที่ท่องเที่ยว 7 สถานที่ ๆ ละ 5 คน รวม 35 คน ได้แก่ (1) วัดเพลง (2) วัดโพธิ์บางโอ (3) วัดชลอ (4) วัดบางขุน (5) วัดบางไกรใน (6) วัดบางอ้อยช้าง และ (7) ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จกถนน) โดยผลการวิจัยทำให้ทราบถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ได้แก่ คำบอกเล่า การแสวงหาสถานที่ ทำบุญ การมาไหว้พระ การชมโบราณสถาน และศึกษา ศิลปวัฒนธรรม มีคนรู้จักชักชวน มาให้อาหารปลา ทราบจากสื่อออนไลน์ (Internet) เห็นป้าย ประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทาง มาซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น หนังสือแนะนำการท่องเที่ยว เป็นเส้นทางผ่าน การแนะนำจากรายการโทรทัศน์ และตั้งใจมาทานอาหาร ส่วนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวประกอบด้วย ค่าน้ำมันรถยนต์ ค่ารถโดยสาร(กรณีที่ไม่ได้ใช้รถยนต์ส่วนตัว) เงินทำบุญ ค่าดอกไม้รูปเทียน ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ชื้อของฝากของที่ระลึก ค่าอาหารปลา ค่าเช่าวัดมุงกล ค่าต้นไม้ ค่าปุ๋ย ค่าดิน และค่ากระถาง ต้นไม้ สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยทั้ง 7 สถานที่ใช้เวลาทั้งสิ้น 7.40 ชั่วโมง (ไม่รวมการเดินทางระหว่างสถานที่) จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2 คน จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ยคนละ 2 ครั้ง และจากการสอบถามนักท่องเที่ยว 34 คน จาก 35 คน ตอบว่าจะกลับมาท่องเที่ยว อีก ส่วนรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเดินทาง โดยเริ่มต้นที่วัดบางไกรใน และสิ้นสุดที่วัดบางขุน โดยมีระยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานที่รวมทั้งสิ้น 24 กิโลเมตร ต้นทุนค่าน้ำมันประมาณ 96 บาท ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานที่ คือ 1 ชั่วโมง 14 นาที และ ระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ใช้เวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ คือ 8 ชั่วโมง 54 นาที ข้อเสนอแนะจากการศึกษา หน่วยงานราชการในระดับท้องถิ่น ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนถึงความพร้อมในการปรับปรุง พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวในระยะยาวเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หน่วยงานราชการระดับท้องถิ่นหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยว ในด้านการพัฒนาทางกายภาพควรมีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ เส้นทางเดินทาง และสาธารณูปโภค ต่าง ๆ ในสถานที่ท่องเที่ยวให้พร้อมสำหรับการบริการนักท่องเที่ยว

Abstract

The purpose of this research, "The Cultural Tourism Program in Bang Kruai District, Nonthaburi", was to study the factors that affect the decision on visiting the cultural Bang Kruai District, Nonthaburi and to study routes, average total costs per person and average time spent for the cultural tourism. The study was a qualitative research. A survey was conducted by interviewing 35 visitors from 7 visit sites (five visitors from each visit sites). The seven visit sites were (1) Wat Phleng; (2) Wat Pho Bang O; (3) Wat Chalo; (4) Wat Bang Khanun; (5) Wat Bang Krai Nai; (6) Wat Bang Aoi Chong; and (7) Flower Road (Bang Kruai-Chongthamon Road). The results showed that the factors affecting the decision on visiting the cultural Bang Kruai District, Nonthaburi include words of mouth, seeking a merit, showing respect to Buddha image, visiting ancient ruins and studying cultures, invitation for fish feeding, information acknowledge from the Internet, advertisement from road-side billboard, souvenirs and local products, tour guide books, passing route, promotion on television program, and intention for eating out. The results also showed that the costs for traveling include gasoline, transportation fare (in case not travel with private car), buying flower, incense and candle for Buddha image worship, food and drinks, souvenirs, fish foods, holy objects, tree and fertilizer, plant soil and pots. The average total (excluding traveling between visiting locations) for all seven places was 7 hours and 40 minutes. The average number of visitors at each visiting place was 2 people, the average number of revisiting the same place was 2 times, and 97 percent of the response would revisit these places again. The routing pattern, for the most benefit to visitors, should start at Wat Bang Krai and end at Wat Bang Khanun, with total distance of 24 kilometers. This route yield the average total cost of 96 baht for gasoline, average total traveling time for all seven place of 1 hour and 14 minutes, average total spending time for all seven places of 8 hours and 54 minutes. The study results suggested that related local governmental agencies should survey needs and readiness of the community for long-term development and improvement of tour routes for being sustainable cultural tourism resources. The local government agencies or related stakeholders should also develop a strategic plan, prepare and allocate budget for development and promotion of tourism in terms of physical development, landscape, route of traveling, facilities and various attractions for tourists.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์และความเมตตา จากบุคคลดังต่อไปนี้

ผู้ศึกษาวิจัย ขอขอบพระคุณ ดร.อนาวุฒิ ชูทรัพย์ อธิการบดี วิทยาลัยราชพฤกษ์ และ อาจารย์สันธยา ดารารัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร วิทยาลัยราชพฤกษ์ (ประธานคณะกรรมการงานวิจัย) ที่ได้ให้โอกาสและทุนสนับสนุนงานวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์ ในปีการศึกษา 2555 ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณางานวิจัยทั้งสองท่านที่ได้เมตตาอนุเคราะห์เวลาอันมีค่าในการประเมินและพิจารณางานวิจัยฉบับนี้ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์ รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่รับเป็นที่ปรึกษางานวิจัยที่ให้คำปรึกษาและแนะนำงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างผู้รับการสัมภาษณ์ ทั้ง 35 ท่าน ผู้นำชุมชน ผู้ดูแลผู้ประกอบการทั้ง 7 สถานที่ ขอขอบคุณ คุณไปรยา อาสิงสมานันท์ ที่ช่วยตรวจสอบความเรียบร้อยของงานวิจัยรวมถึงช่วยเหลือในการค้นคว้าข้อมูลประกอบการวิจัย และตกแต่งภาพถ่ายเพื่อใช้ประกอบงานวิจัย ขอขอบคุณคุณอนุชา พุดเพระ และคุณภาณุพงษ์ ตรีสกุลพงศ์ นักศึกษาคณะบัญชี วิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่รับอาสาเป็นผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บข้อมูลงานวิจัยเสร็จสิ้น พร้อมทั้งขอขอบพระคุณ บุคคลท่านอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวนามที่มีส่วนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครูบาอาจารย์ที่ให้โอกาสและอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ พร้อมทั้งประสิทธิประสาทวิชา ให้แก่ผู้ศึกษาวิจัย และขอขอบพระคุณทุกท่านที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ที่ไม่ได้ปรากฏนาม ณ ที่นี้ หากผลดีของงานวิจัยฉบับนี้ได้เกิดขึ้น ผู้ศึกษาวิจัยขอมอบความดีให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมา หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาวิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ชุมพล รอดแจ่ม

ตุลาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของงานวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 จังหวัดนนทบุรี และอำเภอบางกรวย.....	8
ประวัติศาสตร์.....	8
สัญลักษณ์ประจำจังหวัด.....	12
ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ	13
ลักษณะภูมิประเทศ.....	14
การปกครองส่วนภูมิภาค.....	14
อำเภอบางกรวย	15
ประวัติศาสตร์.....	15
ที่ตั้งและอาณาเขต.....	16
การปกครองส่วนภูมิภาค.....	17
สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	17

วัดเพลง.....	17
วัดโพธิ์บางโอ.....	29
วัดชลอ.....	38
วัดบางขนุน	44
วัดบางไกรใน	47
วัดบางอ้อยช้าง	54
ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จنگหนอม).....	64
3 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	70
ความสำคัญของศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	70
แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม.....	72
แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	74
ประเภทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	77
แนวคิดการวางแผนจัดนำเที่ยวในเชิงธุรกิจ.....	79
ทฤษฎีต้นทุนการผลิต	80
การประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการด้วยวิธีวิเคราะห์มูลค่าด้าน	
นันทนาการโดยใช้ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM).....	82
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	86
กรอบแนวคิดการวิจัย	93
4 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	94
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	94
เครื่องมือในการวิจัย.....	95
การสร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัย.....	95
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	96
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	96

5 ผลการศึกษา และการอภิปรายผลการศึกษา.....	98
สรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	
จากนักท่องเที่ยว.....	98
สรุปค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการทำงาน จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว	
ในสถานที่เดิม และการกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม เฉลี่ยต่อคน.....	105
เส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม	
อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี.....	133
แบบจำลองสมการ โครงสร้าง.....	
โครงสร้างที่กำหนดตัวแปรจากผลการศึกษา	
วิจัยเชิงคุณภาพสำหรับใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณในอนาคต.....	140
การอภิปรายผลการศึกษา.....	142
6 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	146
สรุปผลการศึกษา.....	146
ข้อเสนอแนะ.....	150
บรรณานุกรม.....	154
ภาคผนวก	
ก. แบบสัมภาษณ์.....	160
ข. สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว.....	170
ค. ภาพถ่ายสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและผู้ที่เกี่ยวข้อง.....	201
ง. สรุปรายชื่อผู้รับการสัมภาษณ์	207
จ. ประวัติผู้วิจัย.....	210

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
5.1	สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว 102
5.2	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดเพลง จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท)..... 107
5.3	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดเพลง จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย : ชั่วโมง)..... 108
5.4	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดโพธิ์บางโอ จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท)..... 109
5.5	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดโพธิ์บางโอ จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย : ชั่วโมง)..... 110
5.6	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดชลอ จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท)..... 111
5.7	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดชลอ จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย : ชั่วโมง)..... 112
5.8	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางขุน จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท)..... 113
5.9	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางขุน จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย : ชั่วโมง)..... 114
5.10	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางไกรใน จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท)..... 115
5.11	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางไกรใน จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย : ชั่วโมง)..... 116
5.12	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท)..... 117
5.13	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย : ชั่วโมง)..... 118
5.14	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ (ถนนบางกรวย-จตุรรม) จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท)..... 119

5.15	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง).....	120
5.16	สรุปค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยรวมแต่ละสถานที่ และเฉลี่ยรวมทั้ง 7 สถานที่ (หน่วย: บาท)	121
5.17	สรุประยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่ (หน่วย: ชั่วโมง).....	123
5.18	สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ณ วัดเพลง จังหวัดนนทบุรี	124
5.19	สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ณ วัดโพธิ์บางโอ จังหวัดนนทบุรี	125
5.20	สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ณ วัดชลอ จังหวัดนนทบุรี	126
5.21	สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ณ วัดบางขุน จังหวัดนนทบุรี	127
5.22	สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ณ วัดบางไกรโน จังหวัดนนทบุรี	128
5.23	สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ณ วัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรี	129
5.24	สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ณ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จังหวัดนนทบุรี	130
5.25	การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเดิมของนักท่องเที่ยวที่ได้รับการ สัมภาษณ์จากสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	131
5.26	จำนวนระยะทางในการท่องเที่ยว คำนวณเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินทาง และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว (กำหนดเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่เชื่อม ต่อกันทั้ง 7 สถานที่) ตามรูปแบบที่ 1	134
5.27	จำนวนระยะทางในการท่องเที่ยว คำนวณเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินทาง และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว (กำหนดเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่เชื่อม ต่อกันทั้ง 7 สถานที่) ตามรูปแบบที่ 2	136

- 5.28 จำนวนระยะทางในการท่องเที่ยว คำนวณเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินทาง
และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว (กำหนดเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่เชื่อม
ต่อกันทั้ง 7 สถานที่) ตามรูปแบบที่ 3 138

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2.1	ตราประจำจังหวัดนนทบุรี.....	12
2.2	ดินนนทบุรี.....	12
2.3	แผนที่จังหวัดนนทบุรี.....	14
2.4	แผนที่อำเภอบางกรวย.....	16
2.5	อุโบสถวัดเพลง (วัดร้าง) ก่อนมีการบูรณะ.....	20
2.6	ป้ายทางเข้าวัดเพลง บริเวณถนนบางกรวย-จตุรพักตรพิมาน.....	20
2.7	เส้นทางเข้าวัดจากถนนบางกรวย-จตุรพักตรพิมาน.....	21
2.8	เส้นทางเดินเท้าเข้าวัด เนื่องจากเส้นทางรถยนต์เข้าไม่ถึงบริเวณวัด.....	21
2.9	ป้ายบอกชื่อวัดบริเวณทางเข้าก่อนถึงวัด.....	22
2.10	ภาพวัดเพลงถ่ายจากบริเวณจุดป้ายบอกชื่อวัดบริเวณทางเข้าวัด.....	22
2.11	บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถวัดเพลงหลังจาได้รับการบูรณะ.....	23
2.12	ป้ายบอกถึงประวัติความเป็นมาของวัดเพลง.....	23
2.13	บริเวณด้านหลังพระอุโบสถ.....	24
2.14	ใบเสมาศิลาแลงของเดิมที่อยู่คู่พระอุโบสถ บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถ.....	24
2.15	ใบเสมาศิลาแลงของเดิมที่อยู่คู่พระอุโบสถ บริเวณด้านหลังพระอุโบสถ.....	25
2.16	ซุ้มประตูด้านหน้าพระอุโบสถยังคงมีลวดลายปูนปั้นเดิมหลงเหลือไว้.....	25
2.17	ซุ้มประตูด้านหลังพระอุโบสถยังคงมีลวดลายปูนปั้นเดิมหลงเหลือไว้.....	26
2.18	หอรบั้งเดิมอยู่ทางด้านซ้ายของพระอุโบสถ.....	26
2.19	ด้านบนซุ้มประตูหน้า มองจากด้านในพระอุโบสถ.....	27
2.20	หลวงพ่ออยู่ทอง พระประธานในพระอุโบสถ พระพุทธรูปสมัยอยุธยา.....	27
2.21	ด้านหลังพระประธานมีภาพวาด เหนือซุ้มประตูด้านหลัง.....	28
2.22	บริเวณฐานพระประธานเกิดความชำรุด ทนุถุญ.....	28
2.23	โบราณวัตถุที่เกิดความชำรุดเสียหาย และหลายชิ้นถูกโจรกรรม.....	29
2.24	วัดโพธิ์บางไทรก่อนการบูรณะ.....	30
2.25	ถนนเข้าวัดจากซุ้มประตูทางเข้าวัด.....	31
2.26	รูปปั้นตุ๊กตาคีรี (ขวา) บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถช่วงการบูรณะพระอุโบสถ.....	31
2.27	รูปปั้นตุ๊กตาคีรี (ซ้าย) บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถช่วงการบูรณะพระอุโบสถ.....	32

2.28	หอระฆังบริเวณด้านหน้าพระอุโบสถ	32
2.29	ประตูพระอุโบสถมีลายปูนปั้นสมัยอยุธยา	33
2.30	ประตูพระอุโบสถมีลายปูนปั้นสมัยอยุธยา	33
2.31	พระประธานพระอุโบสถศิลปสมัยอยุธยา	34
2.32	ภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังพระอุโบสถ	34
2.33	บริเวณเพดานพระอุโบสถ	35
2.34	พระอุโบสถในช่วงซ่อมแซมโดยกรมศิลปากร	35
2.35	พระพุทธรูปปางป่าเลย์ไลยก์ด้านหลังพระอุโบสถ	36
2.36	เจดีย์รอบมุมพระอุโบสถ	36
2.37	บริเวณศาลาท่าน้ำ	37
2.38	บริเวณท่าน้ำ	37
2.39	ทางเดินจากท่าน้ำมายังพระอุโบสถ	38
2.40	วัดชลอ	40
2.41	ป้ายประวัติความเป็นมาของวัดชลอ	40
2.42	โบสถ์เรือหงษ์วัดชลอ	41
2.43	พระอุโบสถบนเรือหงษ์ วัดชลอ	41
2.44	อุโบสถเดิม ถ่ายจากอุโบสถเรือหงษ์	42
2.45	อุโบสถเดิมลักษณะคล้ายเรือสำเภา	42
2.46	พระประธานในพระอุโบสถหลังเดิม	43
2.47	บริเวณด้านข้างพระอุโบสถหลังเดิม	43
2.48	บริเวณท่าน้ำมีบริการอาหารปลา และเป็นจุดให้อาหารปลา	44
2.49	วัดบางขนุน	45
2.50	หอไตรกลางน้ำวัดบางขนุน	45
2.51	ธรรมาสน์ที่วัดบางขนุน	46
2.52	ด้านบนเพดานธรรมาสน์ที่วัดบางขนุน	46
2.53	ลายแกะสลักธรรมาสน์ที่วัดบางขนุน	47
2.54	หลวงพ่อโตอายุกว่า 300 ปี วัดบางไกรใน	49
2.55	วัดบางไกรใน	49
2.56	ทางเข้าวัดบางไกรในจากถนนนครินทร์	50
2.57	วิหารโบราณสถานศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อพระพุทธไกรมงคล	50

2.58	หลวงพ่พระพุทธรูปกรมกล (หลวงพ่แห่น) พระพุทธรูปสมัยอยุธยาตอนต้น	51
2.59	บริเวณท่อน้ำวัดบางไกรใน	51
2.60	ศาลนายไกรทอง.....	52
2.61	หลวงพ่โต พระพุทธรูปสมัยอยุธยา ขณะซ่อมแซมพระอุโบสถ	52
2.62	พระอุโบสถประดิษฐานหลวงพ่โต ขณะซ่อมแซม	53
2.63	หอรบขังไม้.....	53
2.64	บริเวณด้านหน้าวัดถ่ายจากท่อน้ำวัด	56
2.65	ป้ายวัดบางอ้อยช้างถ่ายจากท่อน้ำวัด.....	56
2.66	มณฑปพระพุทธรูปบาทริมน้ำ.....	57
2.67	รอยพระพุทธรูปบาท ในมณฑปริมน้ำ	57
2.68	ซุ้มประตูวัดเดิมทางเดินจากท่อน้ำ.....	58
2.69	อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช.....	58
2.70	เรือนันทศรีวิบูลย์ เรือนไทยพื้นบ้าน	59
2.71	แหล่งเรียนรู้ศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน	59
2.72	พิพิธภัณฑวัดบางอ้อยช้าง.....	60
2.73	เครื่องมือเครื่องใช้โบราณที่จัดแสดงไว้ภายในพิพิธภัณฑ.....	60
2.74	ข้าวของโบราณในพิพิธภัณฑ.....	61
2.75	ภายในพิพิธภัณฑเก็บรักษาตู้พระธรรมลายรดน้ำหลายตู้.....	61
2.76	ลวดลายของตู้ลายรดน้ำ.....	62
2.77	หนึ่งในภาพวาดของขรัวอินโข่งที่ถูกเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ.....	62
2.78	พระอุโบสถวัดบางอ้อยช้าง	63
2.79	พระประธานในอุโบสถวัดบางอ้อยช้าง.....	63
2.80	ภาพรอยพระพุทธรูปบนเพดานในศาลาการเปรียญ	64
2.81	ทางเข้าถนนบางกรวย-จตุรนต์ จากถนนราชพฤกษ์.....	65
2.82	บริเวณปากทางเข้าถนนบางกรวย-จตุรนต์ จากถนนราชพฤกษ์.....	65
2.83	ป้ายถนนบางกรวย-จตุรนต์ บริเวณทางเข้าจากถนนราชพฤกษ์.....	66
2.84	ถนนบางกรวย-จตุรนต์ สองฝั่งประกอบด้วยร้านไม้ดอกไม้ประดับ	66
2.85	ผู้ประกอบการร้านค้าจำหน่ายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ.....	67
2.86	บริเวณข้างถนนที่ตั้งของร้านจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับ.....	67

2.87	ไม้ดอกไม้ประดับมีให้เลือกซื้อหลายพันธุ์.....	68
2.88	ไม้ดอกไม้ประดับมีให้เลือกซื้อหลายพันธุ์อีกฝั่งหนึ่งของถนน	68
2.89	บริเวณพื้นที่จำหน่ายพันธุ์ไม้เกิดความเสียหายหลังเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม.....	69
3.1	องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม.....	77
3.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	93
5.1	เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 1	133
5.2	เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 2	135
5.3	เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 3	137

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจโลก และเป็นที่ยอมรับกันเกือบทุกประเทศ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนกลายมาเป็นอุตสาหกรรมหลักในระบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว ในหลายประเทศ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอยู่ในอันดับที่ 1-3 ของประเทศนั้น ๆ ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้สอดคล้องกับความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยซึ่งในรอบหลายทศวรรษที่ผ่านมารายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยในรอบหลายทศวรรษที่ผ่านมาได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่ในลำดับแรกเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการส่งเสริมสินค้าออกอื่น ๆ เป็นที่ตระหนักดีว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยได้เป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่แสดงบทบาทเด่นชัดตลอดสามถึงสี่ทศวรรษที่ผ่านมาความสำเร็จโดยรวมมาจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่ช่วยกันผลักดันให้อุตสาหกรรมนี้เคลื่อนไหวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และแสดงบทบาทนำในการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งนำไปสู่การจ้างงาน สร้างอาชีพ การกระจายรายได้ และการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องมากมายหลายร้อยสาขา เป็นการสร้างความมั่นคงให้กับประชาชน และประเทศชาติอย่างมากมาย และนำไปสู่ความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทย (ฉันทิช วรรณถนอม, 2552: 100)

ในยุคปัจจุบัน การแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในตลาดโลกได้ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมมากโดยนำมาเป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ หรือบริการเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง ซึ่งสอดคล้องกับกระแสเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) โดยมีคำถามว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมคืออะไรการท่องเที่ยวแบบไหนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม และประเทศต่าง ๆ มีนโยบายอย่างไรกับรูปแบบการท่องเที่ยวดังกล่าว การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนับเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ได้นำเอาวัฒนธรรมมาเป็นจุดขาย เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวในประเทศและนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ที่ให้ความสนใจที่จะเรียนรู้วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และสัมผัสวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชีย การท่องเที่ยวในลักษณะดังกล่าวเรียกว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประเทศต่าง ๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศของตนอย่างมหาศาล จึงนำวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์ของประเทศ เช่น ประเทศเกาหลีใต้ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานอิสระที่สนับสนุนภาคเอกชนในการส่งออกวัฒนธรรม ซึ่งเราจะเห็นการโฆษณาการท่องเที่ยวของเกาหลีที่เน้นการสัมผัสวัฒนธรรมและเทคโนโลยี รวมถึงการโฆษณาแฝงในภาพยนตร์หรือละครต่าง ๆ ของเกาหลี ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ก็พยายามใช้ความหลากหลายของเชื้อชาติเป็นจุดขายในการท่องเที่ยวเช่นกัน ภายใต้แนวคิดที่ว่า Uniquely Singapore ซึ่งประเทศสิงคโปร์ได้มีการฟื้นฟูแหล่งวัฒนธรรมดั้งเดิมของคนสิงคโปร์เชื้อชาติจีน อินเดีย และมลายูภายในประเทศให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนในประเทศมาเลเซีย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะเน้นความเป็นมุสลิมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่อยากรับสัมผัสวิถีต่าง ๆ ของมุสลิม นอกจากนี้ยังมีประเทศอื่น ๆ อีกมากมายที่มีการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบ เช่น จีน และประเทศในยุโรป ในขณะที่บางประเทศมีศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แต่ยังมีปัญหาในด้านการเมืองภายในประเทศ หรือยังไม่มีนโยบายที่ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว เช่น พม่า เวียดนาม ประเทศในแถบแอฟริกา และตะวันออกกลาง เป็นต้น (ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว, มปป: online)

การท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่งในเชิงพาณิชย์ การท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่ง ที่มุ่งเน้นความสนุกสนาน ความเพลิดเพลินที่ได้รับความพอใจจากความสวยงามของภูมิทัศน์ที่มนุษย์สร้างขึ้น แหล่งท่องเที่ยวเป็นส่วนประกอบสำคัญทางการค้าในลักษณะของตลาดผู้ค้า และสรรพสินค้า เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ ด้วยท้องถิ่นเป็นบ่อเกิดทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม และวิถีประเพณีของผู้คนในถิ่นนั้น ๆ (สร้อยญา วรากุลวิทย์, 2546: 2) ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นจุดขายที่นำรายได้มาสู่ประเทศการท่องเที่ยวจึงได้รับการพัฒนา และส่งเสริมให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทางธรรมชาติได้รับการพัฒนาเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่เป็นที่น่าเสียดายเนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติในประเทศภาคเหนือ ภาคอีสาน หรือภาคใต้ จะสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้บางช่วงฤดูกาลเท่านั้น การท่องเที่ยวสถานที่ในประเทศไทยจึงให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยวด้านศิลปและวัฒนธรรม ที่จะเป็นจุดขายที่สำคัญในการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาหาความรู้ เรื่องราวทางด้านประวัติศาสตร์ และประวัติศาสตร์ศิลป์ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง แหล่งสำคัญของโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ วัดวาอารามต่าง ๆ ตลอดจนพระราชวัง ดังนั้น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการศึกษาความรู้จากสถานที่ท่องเที่ยว ภูมิปัญญาของท้องถิ่น และต้องการใช้ชีวิตในสิ่งที่แปลกใหม่หรือใช้

ชีวิตให้สอดคล้องกับบรรยากาศ และสภาพของท้องถิ่นซึ่งมีความเรียบง่าย เพื่อเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตที่วุ่นวายในเมือง สู่วิถีเรียบง่ายและความสงบสุข (สุวรรณิ สันต์ธนะวานิช, 2548: 8-9)

ความสำคัญของการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมนั้นยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ และสังคมอย่างมาก โดยในแง่เศรษฐกิจนั้น การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยในการปรับดุลการชำระเงินของประเทศ สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งนำมาสู่การจ้างงานและการสร้างอาชีพทั้งในภาคการท่องเที่ยวโดยตรง และการจ้างงานในภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งในภาพรวมแล้วจะนำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจเติบโตทางเศรษฐกิจ และควมมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ สำหรับในด้านสังคมนั้น การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะทำให้เกิดการพัฒนาสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้ดีขึ้น รวมทั้งช่วยปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกรักและหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน นอกจากนี้การเดินทางท่องเที่ยวยังเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้แก่นักท่องเที่ยวได้นำความรู้ และประสบการณ์จากการเดินทางมาปรับใช้ในการพัฒนาชีวิตและสังคมให้ดีขึ้น (ฉันทิช วรรณณอม, 2552: 101)

สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นของตนเอง และเป็นที่รู้จักของนานาประเทศ โดยในแต่ละจังหวัดของประเทศไทยต่างมีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นของตนเองที่สะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์สังคม วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ของตนไว้อย่างชัดเจน หากจะกล่าวถึงกลุ่มจังหวัดปริมณฑลที่มีอาณาเขตติดกับกรุงเทพฯ นั้นมีอยู่ด้วยกันหลายจังหวัด และหนึ่งในนั้นคือ จังหวัด “นนทบุรี” ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของเมืองหลวง เพราะเป็นเขตเมืองที่มีประชากรอยู่หนาแน่นรอง จากกรุงเทพฯ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี , 2556: online) ทั้งยังมีอาณาเขตที่ติดกับกรุงเทพฯ อยู่หลายเขตมีระยะทางการเดินทางที่ไม่ไกล การเดินทางสะดวก สามารถเลือกเดินทางได้หลายช่องทาง กรอบกับเป็นจังหวัดที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และมีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ จากความเป็นมาและความสำคัญองปัญหาข้างต้น จะเห็นได้ถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงได้เลือกสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมใน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เนื่องจาก เป็นอำเภอหนึ่งที่มีความสำคัญในจังหวัดนนทบุรี มีแหล่งท่องเที่ยว เชิงศิลปวัฒนธรรมอยู่หลายแห่งที่สะท้อนถึงสถาปัตยกรรม โบราณศิลป์ที่มีประวัติ อันยาวนาน สามารถสะท้อนถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบ

ไทย การเดินทางสะดวก และสามารถที่จะกำหนดเป็นเส้นทางท่องเที่ยวได้ในหนึ่งวัน แต่เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวทั้ง 7 สถานที่ตามหนังสือ “ท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี” จัดทำโดย จังหวัดนนทบุรี ร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนนทบุรี (2554: 69-76) ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ของนักท่องเที่ยวทั่วไป ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญเพื่อศึกษา “ เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และศึกษาค่า ใช้จ่าย ระยะเวลาเฉลี่ยในการท่องเที่ยว เพื่อ นำมาบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบส่วนตัว หรือเป็นกรุ๊ปทัวร์ และเสนอต่อ หน่วยงาน ราชการระดับ ท้องถิ่นสามารถนำไปศึกษาหรือพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สามารถจัดเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมให้กับ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างไร
2. การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาถึงค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน
3. เพื่อศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. สามารถทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
2. สามารถทราบถึงเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เพื่อใช้สำหรับการวางแผนการท่องเที่ยวได้

3. สามารถนำค่าใช้จ่าย และระยะเวลาเฉลี่ยในการท่องเที่ยวมาคำนวณเพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบส่วนตัว หรือเป็นกรุปทัวร์ได้
4. เป็นแนวทางในการกำหนดตัวแบบสมการโครงสร้างไว้สำหรับการศึกษาเชิงปริมาณในอนาคตได้
5. หน่วยงาน ราชการระดับ ท้องถิ่นสามารถนำไปศึกษาหรือพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สามารถจัดเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมให้กับ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” โดยมีขอบเขตดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยเรื่อง “การเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview-IDI) โดยเบื้องต้นทำการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน การพัฒนาการท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม จากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความ เอกสาร วารสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว ตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดไว้

ขอบเขตด้านประชากร ข้อมูลที่ใช้การศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ (ตามขอบเขตสถานที่) ได้แก่ (1) วัดเพลง (2) วัดโพธิ์บางไผ่ (3) วัดชะลอ (4) วัดบางขุน (5) วัดบางไกรใน (6) วัดบางอ้อช้าง (7) ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เกี่ยวข้องกับโอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) คือ ใช้แนวทางการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เบื้องต้นผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลการสังเกตแบบไม่เข้าไปมีส่วนร่วม (Non-participant Observation) โดยการสังเกตจำนวนนักท่องเที่ยว สอบถามจากชุมชน ผู้ดูแลสถานที่ ผู้ประกอบการ เป็นต้น โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ปรากฏนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในรูปแบบนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริงเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5 กลุ่ม หลังจากนั้น จึงมากำหนด

กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมที่จะใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview-IDI) โดยเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Wimmer and Dominick (2011) Gay (1996) และ สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2546: 142, 183) โดยการ สุ่มตัวอย่างแบบไม่เกี่ยวข้องกับโอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก เนื่องจากจะต้องใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเจาะลึกที่จะได้ข้อมูลใหม่ ๆ มากกว่าการหาข้อมูลมาเปรียบเทียบกันในเรื่องปริมาณ และสามารถนำข้อมูลไปอ้างอิงถึงประชากรได้มากที่สุดอย่างน้อยร้อยละ 10 ของประชากร ทั้งหมด จากแนวคิดดังกล่าว จึงนำมากำหนดกลุ่ม ตัวอย่างสถานที่ละ 5 คน จำนวน 7 สถานที่ เป็นตัวแทนกลุ่มรวมทั้งสิ้น 35 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยเรื่อง “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ” ผู้วิจัยได้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาจำนวน 12 เดือน คือตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2555 ถึงเดือนพฤษภาคม 2556

ขอบเขตสถานที่ การวิจัยเรื่อง “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดขอบเขตสถานที่ในการศึกษาวิจัยคือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรีตามหนังสือแนะนำการท่องเที่ยว “ท่องเที่ยว จังหวัดนนทบุรี” จัดทำโดย จังหวัดนนทบุรี ร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด นนทบุรี (2554: 69-76) จำนวน 7 สถานที่ ได้แก่ (1) วัดเพลง (2) วัดโพธิ์บางโอ (3) วัดชลอ (4) วัด บางขุน (5) วัดบางไกรใน (6) วัดบางอ้อยช้าง และ(7) ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนน บางกรวย-จอนอม เฉพาะในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์)

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี ” มีข้อดคลงเบื้องต้นในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวมีความเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งหมายความว่าในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่อาจจะมีรายการค่าใช้จ่ายที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้
2. เนื่องจากระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีจำกัดไม่ครอบคลุมระยะเวลาตลอดทั้งปี ดังนั้น จำนวนนักท่องเที่ยวที่ได้จึงเป็นตัวแทนในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ไม่ใช่ช่วงเวลาตลอดทั้งปี ดังนั้นปริมาณนักท่องเที่ยวอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาหรือเทศกาลที่เปลี่ยนแปลงไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่สะท้อนถึง ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนา ประเพณี ขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน แหล่งศึกษาวัฒนธรรม รวมถึง สถานที่ที่แสดงหรือจำหน่ายงานฝีมือ สินค้าพื้นบ้าน การท่องเที่ยวและทำบุญในวัดต่าง ๆ การเลือกซื้อไม้ดอกไม้ประดับในท้องถิ่น โดยนักท่องเที่ยวสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงพักผ่อน หรือเลือกซื้อสินค้า เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองได้

ค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายผันแปรในการท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ (ตามขอบเขตสถานที่) ที่ได้มาจากการสัมภาษณ์จากสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ สถานที่ละ 5 คน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง สาเหตุหรือเหตุผลของการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในแต่ละสถานที่ของนักท่องเที่ยวแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่ม

เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง แผนที่ที่ใช้นำทาง หรือแบบแผนที่ใช้ในการนำการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ทั้ง 7 สถานที่ (ตามขอบเขตสถานที่) ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการนำมาใช้ เช่น สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และประหยัดระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง เป็นต้น

บทที่ 2

จังหวัดนนทบุรี และอำเภอบางกรวย

ในการวิจัย เรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ในบทที่ 2 ผู้วิจัยจะนำเสนอถึงประวัติความเป็นมาของสถานที่ ซึ่งได้แก่ ประวัติความเป็นมาของจังหวัดนนทบุรี และอำเภอบางกรวย แหล่งท่องเที่ยวตามขอบเขตสถานที่ที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 7 สถานที่ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนนำเข้าสู่ในการศึกษาในบทถัดไป

จังหวัดนนทบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางของประเทศไทย จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครนายก พุทธศักราช 2489 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2489

ปัจจุบัน จังหวัดนนทบุรีจัดเป็นพื้นที่ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร มีขนาดเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 75 ของประเทศ (รวมกรุงเทพมหานคร) แต่มีประชากรหนาแน่นที่สุดเป็นอันดับที่ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี , 2556: online) และมีประวัติความเป็นมาอันยาวนานที่มีความเกี่ยวข้องในแต่ละยุคสมัย

ประวัติศาสตร์

สภาพทั่วไปของจังหวัดนนทบุรีเป็นที่ราบลุ่มมีความอุดมสมบูรณ์จึงมีผู้คนมาตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนหนาแน่นตามริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่อดีต เช่น บ้านวัดชลอ บ้านวัดเขมา บ้านบางม่วง บ้านตลาดขวัญ และบ้านบางขุน เป็นต้น (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2556: online)

สมัยอยุธยา

หลักฐานการตั้งถิ่นฐานที่เก่าแก่ที่สุดในจังหวัดนนทบุรีปรากฏที่วัดปรากฏหลวง ตั้งอยู่ในตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ เป็นวัดที่มีพระปรารักษ์ลักษณะย่อมุมไม้ยี่สิบขนาดใหญ่ สันนิษฐานว่าสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อเป็นหลักแก่ชุมชนชาวเมืองอู่ทองที่อพยพหนีโรคระบาดมาตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณนี้ก่อนจะมีการสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ชุมชนแห่งนี้ได้ขยายตัวและกระจัดกระจายออกไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ในบริเวณนี้ โดยมีชุมชนสำคัญอีกแห่งหนึ่งคือ บ้านตลาดขวัญ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา และท้องที่จังหวัดนนทบุรีทั้งหมดในสมัยนั้นยังคงเป็นส่วนหนึ่งของกรุงศรีอยุธยา

จนกระทั่งปี พ.ศ. 2091 สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ โปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองลัดแม่น้ำเจ้าพระยา จากเหนือวัดชลอไปทะลุใกล้วัดมูลเหล็ก (ปัจจุบันคือวัดสุวรรณคีรี เขตบางกอกน้อย) เพื่อใช้เป็นเส้นทางลัดในการเดินทางและเพื่อเพิ่มปริมาณแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรในพื้นที่

ในปีเดียวกันนั้น พระเจ้าตะเบ็งชะเวตี้ กษัตริย์พม่าได้ยกกองทัพเข้าตีกรุงศรีอยุธยา ผลจากสงครามทำให้สมเด็จพระสุริโยทัยสิ้นพระชนม์บนคอช้าง เมื่อพม่ายกทัพกลับไป และกรุงศรีอยุธยาได้จัดการพระศพสมเด็จพระสุริโยทัยเรียบร้อยแล้ว สมเด็จพระมหาจักรพรรดิจึงทรงปรับปรุงกิจการทหารให้มั่นคงกว่าเดิม พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งเมืองใหม่ขึ้นอีกหลายเมือง รวมทั้งให้ยกฐานะหมู่บ้านตลาดขวัญขึ้นเป็น เมืองนนทบุรี ในปี พ.ศ. 2092 เนื่องจากมีราษฎรจำนวนมากหนีภัยสงครามครั้งนั้นไปอยู่ตามป่าเขาและไม่ยอมกลับพระนคร หากตั้งเมืองใหม่ขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อการเกณฑ์ไพร่พลเมื่อเกิดสงคราม นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นเมืองท่าและเมืองหน้าด่านของกรุงศรีอยุธยาได้อีกด้วย ที่ตั้งของเมืองนนทบุรีในครั้งแรกนี้ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา มีวัดหัวเมืองเป็นเขตเหนือ (ปัจจุบันคือโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า) และมีวัดท้ายเมืองเป็นเขตใต้

ต่อมาในปี พ.ศ. 2179 รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองลัดตัดส่วนโค้งของแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่ใต้วัดท้ายเมืองไปทะลุออกหน้าวัดเขมา (เดิมแม่น้ำเจ้าพระยาไหลวกเข้าไปทางบางกรวยและบางใหญ่) ซึ่งทำให้กระแสน้ำเปลี่ยนทางเดินไหลเข้าคลองที่ขุดใหม่กลายเป็นแนวแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าศาลากลางจังหวัดหลังเก่าในปัจจุบัน ส่วนแม่น้ำเดิมก็ตื้นเขินลงเป็นคลองอ้อม คลองบางกอกน้อย และคลองบางกรวยตามที่ปรากฏในปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2208 สมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีพระราชดำริว่า แนวแม่น้ำเจ้าพระยาที่สั้นลงจะทำให้ข้าศึกเข้าสู่กรุงศรีอยุธยาได้ง่ายขึ้น จึงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองนนทบุรีจากบ้านตลาดขวัญไปตั้งบริเวณปากคลองอ้อม บ้านบางศรีเมือง (ที่ตั้งเมืองอยู่บริเวณนี้จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) และให้สร้างกำแพงเมืองรวมทั้งป้อมปราการขึ้น 2 ป้อม คือ "ป้อมแก้ว" ตั้งอยู่ที่บ้านตลาดแก้ว (สันนิษฐานว่าอยู่ที่วัดปากน้ำในปัจจุบัน) และ "ป้อมทับทิม" ตั้งอยู่บริเวณวัดเฉลิมพระเกียรติในปัจจุบัน (ปัจจุบันกำแพงและป้อมถูกรื้อไปหมดแล้ว) ในช่วงนี้สภาพเศรษฐกิจของเมืองนนทบุรีมีความมั่นคงมาก ทั้งการค้าขายและการทำสวนผลไม้

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2264 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ โปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองลัดเกร็ดขึ้นตัดความโค้งของแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ไหลวกอ้อมไปทางบางบัวทอง ต่อมากระแสน้ำเปลี่ยนทิศทางการไหล ชายฝั่งทั้งสองข้างของคลองลัดเกร็ดถูกกัดเซาะให้ห่างออกจากกันมากขึ้น พื้นที่ตรงกลางที่มีน้ำล้อมรอบจึงกลายเป็นเกาะ เรียกว่า "เกาะเกร็ด"

ปี พ.ศ. 2307 ก่อนเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าเล็กน้อย พระเจ้ามังระ กษัตริย์พม่า โปรดเกล้าฯ ให้มังมหานรธาเป็นแม่ทัพเข้าตีกรุงศรีอยุธยาจากทางทิศใต้ ตีหัวเมืองรายทางเรื่อยมาจนถึงเมืองธนบุรีและเมืองนนทบุรี ก็เข้ายึดเมืองทั้งสองได้เช่นกัน พม่าแบ่งกำลังบางส่วนขึ้นมาตั้งค่ายอยู่บริเวณวัดเขมา ขณะนั้นมีเรือกำปั่นอังกฤษซึ่งมาค้าขายอยู่ที่เมืองธนบุรีได้อาสาช่วยรบโดยยิงปืนเข้าใส่ค่ายพม่าในเวลากลางคืน แต่ก็สู้กองทัพพม่าไม่ได้ จึงต้องเรือหนีไป

จากนั้นกองทัพพม่าจึงบุกขึ้นไปทางทิศเหนือ เข้าล้อมกรุงศรีอยุธยาไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2309 และเข้ายึดได้ในปี พ.ศ. 2310 ตลอดจนการสู้รบได้ส่งผลให้บ้านเมือง วัดวาอารามต่าง ๆ ถูกทำลาย และทิ้งร้าง ชาวเมืองนนทบุรีต้องอพยพจากถิ่นที่อยู่เดิม ข้ามแม่น้ำไปหลบซ่อนในสวนบางกรวย และบางใหญ่เพื่อหนีภัยสงคราม

สมัยรัตนโกสินทร์

เมื่อบ้านเมืองได้รับการฟื้นฟูกลับสู่สภาพปกติในสมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ ชาวเมืองจึงค่อย ๆ ย้ายกลับสู่ถิ่นฐานเดิม พร้อมทั้งมีผู้คนจากถิ่นอื่นเข้ามาในพื้นที่ด้วย ได้แก่ ชาวมอญที่อพยพเข้ามาในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งถิ่นฐานที่ปากเกร็ด และอีกครั้งหนึ่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่เมืองนนทบุรี เมืองปทุมธานี และเมืองนครเขื่อนขันธ์ นอกจากนี้ยังมีชาวไทยมุสลิมเมืองปัตตานีที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และชาวไทยมุสลิมเมืองไทรบุรีที่เข้ามาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งสองพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ชาวไทยมุสลิมเหล่านี้ตั้งถิ่นฐานที่บ้านท่าอิฐ (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอปากเกร็ด) และบ้านบางบัวทอง

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองจากเดิมคือ เมืองนนทบุรีศรีมหาสมุทร เป็น เมืองนนทบุรีศรีมหาอุทยาน และต่อมาเปลี่ยนเป็น เมืองนนทบุรีศรีเกษราราม ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นนี้ เมืองนนทบุรีมีฐานะเป็นหัวเมืองชายทะเล สังกัดกรมท่า

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงปฏิรูปการปกครองหัวเมืองต่าง ๆ เป็นการปกครองส่วนภูมิภาค เมืองนนทบุรี จึงจัดอยู่ในมณฑลกรุงเทพ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอตลาดขวัญ อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางบัวทอง และอำเภอปากเกร็ด ส่วนศาลากลางเมืองนนทบุรีนั้นโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายจากปากคลองอ้อม บ้านบางศรีเมืองมาตั้งอยู่ที่ปากคลองบางชื่อไกล้ววัดท้ายเมือง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2459 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎ

เกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนคำว่าเมืองเป็น "จังหวัด" เมืองนนทบุรีจึงเปลี่ยนชื่อเรียกเป็น จังหวัดนนทบุรี

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2471 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายศาลากลางจังหวัดนนทบุรีมาตั้งที่โรงเรียนราชวิทยาลัย ศาลากลางจังหวัดแห่งนี้ตั้งอยู่ห่างจากที่ทำ การเมืองและศาลากลางจังหวัดนนทบุรีในอดีตลงมาทางทิศใต้ ปัจจุบันก็คือศาลากลางจังหวัดหลังเก่าบริเวณท่าน้ำนนทบุรีนั่นเอง

สมัยปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2474 ทางราชการได้ตัดถนนพระราชार्ญ์ ขึ้นเป็นเส้นทางเชื่อมการคมนาคมระหว่างจังหวัดนนทบุรีกับจังหวัดพระนครสายแรก และต่อมาจึงตัดถนนพินุลสงครามเลียบแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้นเป็นสายที่สองในท้องที่ตำบลสวนใหญ่

เมื่อปี พ.ศ. 2486 เกิดสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ทางราชการจึงยุบ จังหวัดนนทบุรีลงเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ โดยโอนอำเภอเมืองนนทบุรีและอำเภอบางเกร็งไปขึ้นกับจังหวัดพระนคร และโอนอำเภอบางกรวย อำเภอบางใหญ่ และอำเภอบางบัวทองไปขึ้นกับจังหวัดธนบุรี จนกระทั่งนนทบุรีได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดอีกครั้งในปี พ.ศ. 2489 อำเภอต่าง ๆ จึงกลับมาอยู่ในเขตการปกครองของทางจังหวัดตามเดิม

ปี พ.ศ. 2499 กระทรวงมหาดไทยได้ยกกิ่งอำเภอไทรน้อยซึ่งแยกพื้นที่ปกครองจากอำเภอบางบัวทองมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2491 ให้มีฐานะเป็นอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จึงมีเขตการปกครองรวม 6 อำเภอจนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2535 กระทรวงมหาดไทยย้ายศาลากลางจังหวัดนนทบุรีและหน่วยงานราชการอื่น ๆ ไปตั้งอยู่ที่ศูนย์ราชการจังหวัดนนทบุรี ถนนรัตนาธิเบศร์ ตำบลบางกระสอ และใช้เป็น ที่ทำการมาจนถึงทุกวันนี้

สัญลักษณ์ประจำจังหวัด

รูปที่ 2.1 ตราประจำจังหวัดนันทบุรี
ที่มา: วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2556: Online)

รูปที่ 2.2 ต้นนันทรี
ที่มา: แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ด้านศิลปวัฒนธรรม
สำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2556: Online)

จากรูปที่ 2.1 ตราประจำจังหวัดนนทบุรี คือ รูป "หมอน้ำลายวิจิตร" หมายถึง ชาวจังหวัดนนทบุรีมีอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งยึดถือเป็นอาชีพและมีชื่อเสียงมาช้านาน

จากรูปที่ 2.2 ต้นไม้ประจำจังหวัดนนทบุรี คือ ต้นนนทรีบ้าน (*Peltophorum pterocarpum* (DC.) Backer ex K.Heyne วงศ์ Leguminosae) ส่วนดอกไม้ประจำจังหวัดนนทบุรี คือ ดอกนนทรี

คำขวัญประจำจังหวัด พระตำหนักสง่างาม ลือนามสวนสมเด็จ เกาะเกร็ดแหล่งดินเผา วัดเก่านามระบือ เลื่องลือทุเรียนนนท์ งามน่ายลศูนย์ราชการ

ตัวอักษรย่อ จังหวัดนนทบุรีใช้อักษรย่อ "นบ"

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

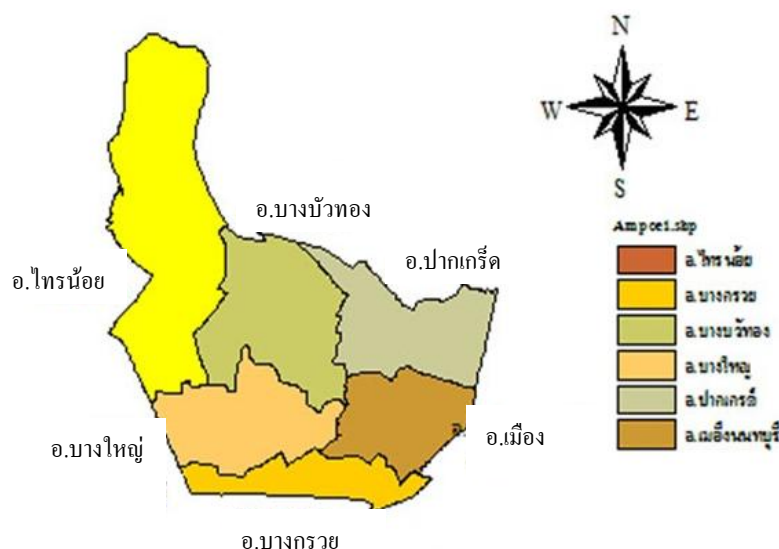
จังหวัดนนทบุรีตั้งอยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือก่อนทางเหนือ 20 กิโลเมตร มีพื้นที่ปกครองทั้งหมด 622.303 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 388,939.375 ไร่ โดยมีพิกัดภูมิศาสตร์อยู่ละติจูดที่ 13 องศา 47 ลิปดาเหนือ ถึงละติจูดที่ 14 องศา 04 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 100 องศา 15 ลิปดาตะวันออก ถึงลองจิจูดที่ 100 องศา 34 ลิปดาตะวันออก และมีอาณาเขตจรดอำเภอและจังหวัดข้างเคียงเรียงตามเข็มนาฬิกาดังนี้

ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับเขตคอนเมือง เขตหลักสี่ เขตจตุจักร และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ฝั่งพระนคร)

ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับเขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี)

ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอพุทธมณฑลและอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

รูปที่ 2.3 แผนที่จังหวัดนนทบุรี

ที่มา: แผนที่เขตศักยภาพการผลิตข้าวนนทบุรี กรมการข้าว (2556: online)

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีแม่น้ำไหลผ่าน จึงแบ่งออกเป็น 2 ฝั่ง คือ ฝั่งตะวันตก มีพื้นที่ 3 ใน 4 ของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมถึง มีคูคลองขนาดต่าง ๆ เชื่อมโยงกันหลายสายเหมือนใยแมงมุม มีการทำเรือสวนไร่นา และฝั่งตะวันออกมีพื้นที่ 1 ใน 3 ของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด เป็นเขตเมืองมีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น อาจถือได้ว่าส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งของเมืองหลวง เพราะเขตแดนระหว่างนนทบุรีกับกรุงเทพมหานครนั้นแทบจะไม่ใช่ที่รู้จัก

การปกครองส่วนภูมิภาค

จังหวัดนนทบุรีแบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่) ออกเป็น 6 อำเภอ 52 ตำบล 433 หมู่บ้าน แต่หากไม่นับรวมหน่วยการปกครองในเขตเทศบาลเมืองและเทศบาลนครซึ่งยุบเลิกตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้านแล้ว จะมีทั้งหมด 34 ตำบล 328 หมู่บ้าน โดยอำเภอทั้ง 6 อำเภอของจังหวัดนนทบุรี มีรายชื่อและข้อมูลทั่วไปดังนี้

อำเภอบางกรวย

อำเภอบางกรวย เป็นอำเภอที่มีขนาดพื้นที่เล็กที่สุดของจังหวัดนนทบุรี และเป็นอำเภอหนึ่งที่อยู่ติดกับกรุงเทพมหานคร แต่พื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงวิถีชีวิตแบบเกษตรกรรมเอาไว้อย่างชัดเจน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2556: online)

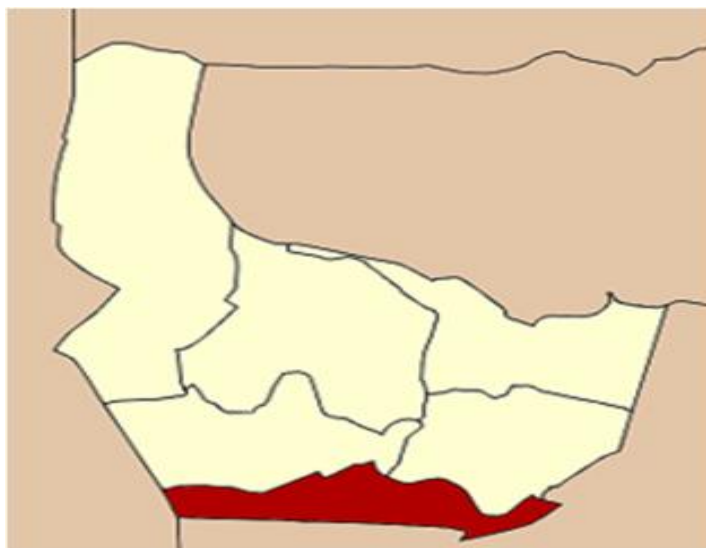
ประวัติศาสตร์

อำเภอบางกรวยเดิมเป็นส่วนหนึ่งของ อำเภอบางใหญ่ เนื่องจากอำเภอบางใหญ่ ได้รับการจัดตั้งเป็นอำเภอเมื่อปี พ.ศ. 2447 ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดนนทบุรี มีเนื้อที่กว้างขวางมาก ต่อมาเจ้าหน้าที่ราชการดูแลไม่ทั่วถึง จึงได้แบ่งเขตการปกครองตำบลบางใหญ่ และบางม่วงทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือไปตั้งเป็นกิ่งอำเภอบางแม่นางในปี พ.ศ. 2460 ขึ้นอยู่กับอำเภอบางใหญ่จนถึงปี พ.ศ. 2464 จึงได้ยกฐานะเป็นอำเภอ

ต่อมาอำเภอบางใหญ่ซึ่งกลายเป็นอำเภอทางใต้สุดของจังหวัดนนทบุรีหลังจากการแบ่งเขตแล้วมีรูปพื้นที่คล้ายกรวยยื่นออกไปทางแม่น้ำเจ้าพระยา คนส่วนใหญ่จึงเรียกว่า "หัวแหลมบางกรวย" กระทรวงมหาดไทยจึงได้ประกาศเปลี่ยนชื่ออำเภอตามบริเวณที่ตั้งอำเภอและตามการเรียกของคนสมัยนั้นเป็น อำเภอบางกรวย เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2473 พร้อม ๆ กับที่อำเภอบางแม่นางได้เปลี่ยนชื่อเป็น "อำเภอบางใหญ่" แทน

ครั้นในปี พ.ศ. 2486 จังหวัดนนทบุรีถูกยุบลงเนื่องจากขณะนั้นเกิดปัญหาสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ อำเภอบางกรวยถูกโอนไปเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดธนบุรี แต่ภายหลังก็ได้กลับมาอยู่ในการปกครองของจังหวัดนนทบุรีซึ่งได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดอีกครั้งในปี พ.ศ. 2489

ในวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2490 ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตตำบลเดิมและตั้งตำบลใหม่ โดยแยกพื้นที่บางส่วนของตำบลบางกรวยจัดตั้งเป็นตำบลวัดชลอ แยกพื้นที่บางส่วนของตำบลมหาสวัสดิ์จัดตั้งเป็นตำบลบางขุน และแยกพื้นที่บางส่วนของตำบลสาละกลางจัดตั้งเป็นตำบลปลายบาง มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน ปีเดียวกันท้องที่อำเภอบางกรวยจึงประกอบด้วย 9 ตำบลจนถึงปัจจุบัน

รูปที่ 2.4 แผนที่อำเภอบางกรวย

ที่มา: วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2556: online)

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอบางกรวยตั้งอยู่ทางใต้สุดของจังหวัด ห่างจากตัวจังหวัด 16.86 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบางใหญ่ และอำเภอเมืองนนทบุรี มีคลองขุดใหม่ คลองจินบ้าย ถนนบางม่วง-บางคูรัด คลองห้วยคูใน (วัดพระเงิน) คลองบางนา คลองนาเกลือ คลองบางค้อ คลองบางกอกน้อย คลองวัดแดง แนวรั้วหมู่บ้านยาวพรรณ ถนนบางศรีเมือง 1 คลองวัดสนาม คลองบางสีทอง ซอยบางกรวย-ไทรน้อย 30 (วัดรวกบางสีทอง) ซอยบางไผ่ ซอย 3 (วัดรวกบางสีทอง) ถนนบางไผ่พัฒนา คลองธรรมบาล และคลองบางกรวยเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมืองนนทบุรีและเขตบางซื่อ (กรุงเทพมหานคร) มีแนวกิ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา (กรุงเทพมหานคร) มีทางรถไฟสายใต้ คลองบางกอกน้อย และคลองมหาสวัสดิ์เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอพุทธมณฑล (จังหวัดนครปฐม) มีคลองนราภิรมย์เป็นเส้นแบ่งเขต

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอบางกรวยแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 9 ตำบล แต่ละตำบลแบ่งออกเป็นหมู่บ้าน รวม 60 หมู่บ้าน (หรือ 41 หมู่บ้าน หากไม่นับรวมในเขตเทศบาลเมืองบางกรวยซึ่งไม่มีตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้านแล้ว) ได้แก่

1. วัดชลอ 10 หมู่บ้าน
2. บางกรวย 9 หมู่บ้าน
3. บางสีทอง 5 หมู่บ้าน
4. บางขุน 5 หมู่บ้าน
5. บางขุนกอง 6 หมู่บ้าน
6. บางคูเวียง 7 หมู่บ้าน
7. มหาสวัสดิ์ 7 หมู่บ้าน
8. ปลายบาง 5 หมู่บ้าน
9. ศาลากลาง 6 หมู่บ้าน

สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

จากหนังสือแนะนำการท่องเที่ยว “ท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี” จัดทำโดย จังหวัดนนทบุรี ร่วมกับ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนนทบุรี (2554: 69-76) ได้อธิบาย และระบุสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในอำเภอบางกรวยไว้ดังนี้ “วัดวาอารามมากมาย สร้างขึ้นในยุคสมัยที่ต่างกันแต่ก็ล้วนเป็นภาพสะท้อนเคียงคู่ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติทั้งสิ้นที่ถนนบางกรวย-จตุรรม ตำบลมหาสวัสดิ์ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สำคัญ อุดมสมบูรณ์ด้วยพันธุ์ไม้ดอกไม้หอม และไม้ผล” พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอบางกรวยรวม 7 แห่ง ดังนี้

วัดเพลง

วัดเพลง เป็นวัดร้างตั้งอยู่อำเภอบางขุน ริมคลองวัดสักใหญ่สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชมีอุโบสถหลังใหญ่เดิมมีสภาพชำรุดทรุดโทรม เหลือเพียงฝาผนังทั้งสี่ด้าน ไม่มีหลังคา บานประตู หน้าต่าง มีต้นไม้ปกคลุมทั้งด้านหน้า และด้านหลัง รากไม้ไผ่ได้ยึด

ฝาผนังไว้ไม่ให้พังลงมา ดูแปลกตาคล้ายปราสาทขอม ปัจจุบันมีการปรับปรุงซ่อมแซม ในอุโบสถประดิษฐานหลวงพ่อดโต

วัดเพลงร้างนั้นเดิมมีชื่อว่า วัดทองเพลงหรือวัดเพลง สร้างขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2200 ถึงปี พ.ศ. 2233 ประมาณสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชแห่งกรุงศรีอยุธยา โดยมีผู้เล่าผู้แก่ในแถบนั้นเล่าต่อกันมาว่า “วัดทองเพลงคัมเกล้ากินเอง หนึ่งปีรับกฐินสองไตร” วัดทองเพลงเป็นวัดหลวง มีความสำคัญในแถบนี้มาก ในหนึ่งปีทางกรุงศรีอยุธยา หรือคนเมืองนนทบุรีในสมัยนั้นเรียกว่า เมืองบน ได้จัดส่งขบวนกฐินทางเรือชลมารคมาติดต่อกันถึงปีละ 2 ชุด นับเป็นวัดที่มีคุณสมบัติพิเศษมาก ซึ่งจัดตามประเพณีทางพุทธศาสนา ปีหนึ่งวัดแต่ละวัด จะได้รับกฐินเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ต่อมาเมื่อเกิดศึกสงครามไทยกับพม่า และเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 (เดือน 10 พ.ศ. 2310) มังมหานรธา แม่ทัพพม่านำทัพย้อนมาจากทางใต้ขึ้นมาตามลำน้ำและได้ตั้งค่ายตามริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ชาวบ้านในพื้นที่นี้เกิดความกลัวจึงได้นิมนต์พระสงฆ์ที่จำวัดอยู่ในวัดนี้ออกจากวัดไป ส่วนคนอื่นที่อาศัยอยู่บริเวณแถบนี้ก็ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารเพื่อรบกับพม่าบ้าง บ้างก็ทิ้งบ้านเรือนพาครอบครัวหนี ทางวัดก็ขาดการเอาใจใส่จากชาวบ้าน ต่อมาไม่นานวัดก็ถูกทิ้งร้าง จึงได้เป็นวัดร้างมาจนถึงปัจจุบัน และในนิราศสุพรรณได้กล่าวถึงวัดแห่งนี้ว่า “ มาถึงหน้าวัดเพลงวังเวงจิต นั่งพิณิจาลาที่อาศัย มีตะพานลูกกรงลงบันใด จึงจำได้แนจิตไม่คิดเพี้ยน แต่ก่อนพระวัดนี้ท่านดีมาก ชื่อขรรค์นาคช่างฉลาดช่างวาดเขียน มีคนจำแบบอย่างมาวางเรียน จนช่างเขียนประเดี๋ยวนี้ก็ดีจริง ทุกวันนี้ฝีมือเขาลือมาก แต่ฝีปากอับซื่อไม่ลือถึง ไม่มีใครขอยกเหมือนดกบึงต้องนอนซิงคิดอ่านสงสารตัว ฯ” จากนิราศดังกล่าวแสดงว่าแต่เดิมมาที่นี้คงเคยเป็นที่พำนักของเจ้าขรรค์นาค แห่งวัดทองเพลง ซึ่งมีชื่อเสียงในการเขียนจิตรกรรมภาพฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์ สิ่งสำคัญและโบราณวัตถุภายในวัด ได้แก่ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2556: online)

พระอุโบสถ เป็นพระอุโบสถหลังใหญ่มาก ขนาด 6 ห้อง ตรงมุขย่อมุมไม้สิบสอง มีซุ้มประตูทางเข้าด้านหน้ามีลายปูนปั้นรูปลายกนกงดงาม คานไม้ปิดทองรูปกนกเปลวเพลิง ส่วนซุ้มประตูด้านในมีลายกนก รูปเทพนมสวยงามทีเดียว แต่ทั้งหมดลบเลือนมากแล้วหน้าบันของโบสถ์หลังนี้มีลายปูนปั้นเช่นกัน แต่ถูกรากไม้หุ้มรัดจนเต็ม ด้านล่างของพระอุโบสถนั้นมีเศษกระเบื้องดินเผาถมจนสามารถเดินเข้าออกทางหน้าต่างได้ภายในมีภาพเขียนสีเป็นรูปใบไม้ร่วงบนพื้นสีแดง แต่ลบเลือนมากแล้ว สภาพพระอุโบสถโดยรวมชำรุดมากแล้ว เหลือเพียงฝาผนังทั้งสี่ด้านไม่มีหลังคา บานประตูหน้าต่างมีต้นไทรปกคลุมทั้งด้านหน้าและด้านหลัง รากไทรได้ยึดฝาผนังไว้ไม่ให้พังลงมามองดูคล้ายปราสาทขอม

หลวงพ่อดโต เป็นพระโบราณสร้างจากหินทรายแดงข้างใน หุ้มปูนลงรักปิดทอง หน้าตักกว้าง 3 ใน 4 ของความกว้างพระอุโบสถ พระพุทธรูปลักษณะของพระพักตร์ พระโอษฐ์ และพระเกศ

เป็นพระพุทธรูปศิลปะสมัยอุทอม แต่เดิมปิดทองไว้อย่างสวยงามตลอดทั้งองค์ แต่เนื่องจากเป็นวัดร้างจึงถูกลอกเอาไปโดยถูกไฟไหม้ (แต่ในปัจจุบันได้ทำการลงรักปิดทองขึ้นมาใหม่) ที่ฐานของหลวงพ่อโต เป็นลายปูนปั้นรูปสิงห์ขาโหย่ง แต่ถูกกะเทาะยุพังไปบ้าง ด้านหน้านั้นมีพระปูนปั้นสาวก 2 องค์ จะเป็นพระสาวกกับพระโมคคัลลานะ หันหน้าเข้าหาพระประธาน เนื่องจากวัดนี้สร้างขึ้นโดยมีพระประธานและพระสาวก ซึ่งแตกต่างกับธรรมเนียมสมัยอยุธยาที่นิยมสร้างพระหมู่ หลวงพ่อโตนั้นมีความศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพศรัทธาของผู้คนในชุมชน

โบสถ์วัดเพลงนี้มีขนาดใหญ่ ทำด้วยหินทรายแดง ตั้งอยู่ตามมุมพระอุโบสถ เหลือเพียงแท่นฐานตั้งอยู่บนฐานขาสิงห์โหย่ง 4 ฐาน ตามประวัติเมื่อฐานของโบสถ์ผุพังตามกาลเวลาเพราะก่ออิฐถือปูน โบสถ์จึงทลายลงมากองกันอยู่ ชาวบ้านจึงขนย้ายมาอยู่ที่วัดสักใหญ่ (ซึ่งเป็นวัดอยู่ใกล้เคียงกัน) แต่เมื่อขนมาถึงจะทำการยกขึ้นประดิษฐานจะตั้งรายรอบพระอุโบสถหลังใหม่นั้นยกขึ้นไม่ได้เนื่องจากมีน้ำหนักมากจึงกองกันอยู่กับพื้นที่พระอุโบสถวัดสักใหญ่มาจนถึงปัจจุบันนี้ โบสถ์บางอันยังมีสภาพสมบูรณ์เป็นรูปลายเครือเถา เห็นลวดลายชัดเจนและอีกหลายอันแตกออกเป็นชิ้น

ซุ้มหอรระฆัง เป็นซุ้มหอรระฆังเล็กๆ ก่ออิฐถือปูน ตั้งอยู่ทางขวาของพระอุโบสถ หอรระฆังนี้มีรูปแบบศิลปกรรม ด้านล่างเป็นซุ้มมีลายปูนปั้น (สร้างตามแบบนิยมสมัยอยุธยาตอนกลาง) มีเสาสี่เสา มีบันไดขึ้น ผู้เฒ่าในแถบนั้นเล่าว่าแต่เดิมมีบันไดทางขึ้น และมียอดด้วย ปัจจุบันหักพังลงมาแล้ว

รูปที่ 2.5 อุโบสถวัดเพลง (วัดร้าง) ก่อนมีการบูรณะ
ที่มา: วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2552: online)

รูปที่ 2.6 ป้ายทางเข้าวัดเพลง บริเวณถนนบางกรวย-จตุรพักตรพิมาน
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.7 เส้นทางเข้าวัดจากถนนบางกรวย-จตุรนต์
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.8 เส้นทางเดินเท้าเข้าวัด เนื่องจากเส้นทางรถยนต์เข้าไม่ถึงบริเวณวัด
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.9 ป้ายบอกชื่อวัดบริเวณทางเข้าก่อนถึงวัด
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.10 ภาพวัดเพลงถ่ายจากบริเวณจุดป้ายบอกชื่อบริเวณทางเข้าวัด
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.11 บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถวัดเพลงหลังจากได้รับการบูรณะ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.12 ป้ายบอกถึงประวัติความเป็นมาของวัดเพลง
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.13 บริเวณด้านหลังพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.14 ใบเสมาศิลาแลงของเดิมที่อยู่คู่กับพระอุโบสถ บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.15 ใบเสมาศิลาแลงของเดิมที่อยู่คู่กับพระอุโบสถ บริเวณด้านหลังพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.16 ซุ้มประตูด้านหน้าพระอุโบสถยังคงมีลวดลายปูนปั้นเดิมหลงเหลือไว้
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.17 ซุ้มประตูด้านหลังพระอุโบสถยังคงมีลวดลายปูนปั้นเดิมหลงเหลือไว้
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

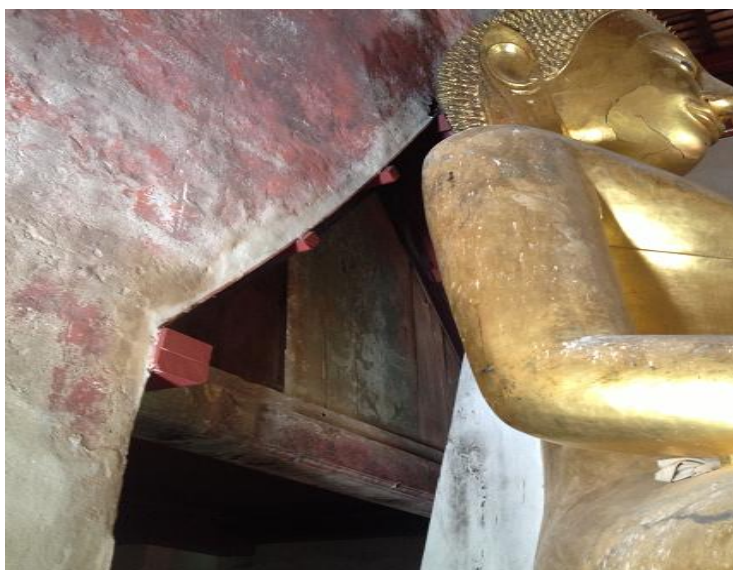
รูปที่ 2.18 หอระฆังเดิมอยู่ทางด้านซ้ายของพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.19 ด้านบนซุ้มประตูหน้า มองจากด้านในพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.20 หลวงพ่ออุทอง พระประธานในพระอุโบสถ พระพุทธรูปสมัยอยุธยา
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.21 ด้านหลังพระประธานมีภาพวาด เหนือซุ้มประตูด้านหลัง
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.22 บริเวณฐานพระประธานเกิดความชำรุด ทลุคเอียง
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.23 โบราณวัตถุที่เกิดความชำรุดเสียหาย และหลายชิ้นถูกโจรกรรม
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

วัดโพธิ์บางโอ

วัดโพธิ์บางโอ ตั้งอยู่ในถนนเส้นบางกรวย-ไทรน้อย ตำบลวัดชลอ หรือ หากไปทางน้ำ ต้องเดินจากท่าเรือเข้าไปประมาณ 200 เมตร เป็นวัดเก่าในสมัยอยุธยา ได้รับการบูรณะในสมัยรัชกาลที่ 3 โดยกรมหลวงเสนีบริรักษ์ (ต้นสกุล เสนีวงศ์) พระโอรสในกรมพระราชวังหลัง สิ่งสำคัญและโบราณวัตถุภายในวัด ได้แก่ (Holiday Thai.com, 2556: online)

พระอุโบสถ ทำชายหลังคาของพาไลรอบพระอุโบสถแบบวัดพระศรีรัตนศาสดาราม หน้าบันสลักไม้รูปนารายณ์ ทรงครุฑลายกนกขมวดเกี่ยวพันกัน เบื้องหลังมีเทพพนมและยักษ์พนม ชุ่มประคองทางเข้าวัดทำเป็นหัวเม็ด เป็นเสาสี่เหลี่ยมย่อมุม 12 สูงขึ้นและเอนเข้าหากัน เพื่อเป็นการรับน้ำหนักของตัวอาคาร เสาใกล้จะถึงส่วนหลังกำแพงแก้วมีบัวหงายรองรับอีกต่อหนึ่งแปลกตากว่าที่อื่น เป็นศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย ลักษณะศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย สังเกตได้จากชุ่มเสมาทรงกลมตลอด ฐานของชุ่มก็ทรงกลม ตัวชุ่มแหวน เป็นช่องหน้าต่างสามช่อง ทรงยอดโค้งคล้ายชุ่มระนา (ชุ่มคูหาเล็ก ๆ ที่มีหลังคาครอบ ทำยื่นออกมาจากอาคารติดผนังองค์เจดีย์หรือท้ายโบสถ์วิหาร เพื่อตั้งพระพุทธรูป) หันหลังชนกันสามทิศ ข้างบนมียอดเล็ก ๆ ปั้นปูนลวดลายงดงาม รับกับบัวยอดชุ่มและเชิงสิงห์เบื้องล่าง ศิลปะรูปปั้นงามนี้เป็นศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายลักษณะลวดลายบ่งชี้ว่าเป็นฝีมือช่างสมัยพระบรมโกศ ใบเสมาเป็นหินทราย ทำรูปหัวนาคออกสองข้างเอนเสมเหมือนกันแต่ทรงด้านบนอวบอ้วน ใบเสมาแบบนี้อายุเก่ากว่า

ใบเสมาสมัยพระเจ้าเอกทัศ ใบเสมาช่วงหลังจะทรงเพรียวกว่า มีเจดีย์ทิศล้อมรอบตัวพระอุโบสถ ทั้งสี่ด้าน ชุ่มบันแถลงประดับกรอบประตูหน้าต่างทำจากปูนน้ำอ้อย บานประตูพระอุโบสถ ทั้งหน้าและหลังมีด้านละสองบาน ปั้นปูนชุ้มประตูเป็นรูปถายีพนมและบางชุ้มก็ทำรูปเทวดารายอยู่ กลางชุ้ม เข้าใจว่าเป็นฝีมือปฏิสังขรณ์ในสมัยรัชกาลที่ 3 บานประตูเขียนลายทองรูปนกไกโบเทศ ลายละเอียดมาก บนหน้าต่างก็เขียนลายทอง คือเป็นลายรดน้ำเช่นเดียวกับประตู ภายในพระอุโบสถมีภาพจิตรกรรมแป้งสาธุเปือกฝีมือช่างสกุลนนทบุรี ปัจจุบันชำรุดทรุดโทรมไป แต่กรมศิลปากรกำลังบูรณะอยู่ ภาพระหว่างช่องหน้าต่างเขียนรูปปริศนาธรรม ผนังด้านซ้ายพระประธาน เขียนรูปพระปลงกัมมัญฐานในลักษณะหลายแบบหลายวิธี ผนังด้านหน้าเขียนรูปพุทธประวัติ แสดงถึงพระราชกรณีกิจต่างๆ ของพระพุทธองค์ พระพุทธรูปในพระอุโบสถ ปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ ในสมัยรัชกาลที่ 3 ที่หน้าพระอุโบสถยังมีรูปสลักหินทำจากเมืองจีน คล้ายเป็นรูปยักษ์รักษาวัด ตนหนึ่งหน้าคู่อีกตนหนึ่งหน้ายิ้ม มือถือกระบองด้วยกันทั้งคู่เป็นศิลปะอันงดงามเป็นของประจำวัด ซึ่งตามวัดในอาณาบริเวณแถบนี้ไม่มีภาพสลักชนิดนี้

หอรฆังวัดโพธิ์บางโพนทชยอดเจดีย์ เป็นแบบผสมกันระหว่างหอสูงรูปสี่เหลี่ยมและเจดีย์ย่อมุม เป็นสกุลช่างเมืองนนทบุรีทั้งหมด เนื่องจาก พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชชนนีเป็นคนในสกุลฝ่ายเมืองนนทบุรี จึงทรงอุปการะการสร้างวัดในเขตนนทบุรี

รูปที่ 2.24 วัดโพธิ์บางโอ้ก่อนการบูรณะ
ที่มา: สำนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี (2556: online)

รูปที่ 2.25 ถนนเข้าวัดจากชุมประตู่ทางเข้าวัด
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.26 รูปปั้นตุ๊กตาจีน (ขวา) บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถช่วงการบูรณะพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.27 รูปปั้นตุ๊กตาทิน (ซ้าย) บริเวณด้านหน้าพระอุโบสถช่วงการบูรณะพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.28 หอระฆังบริเวณด้านหน้าพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.29 ประตูพระอุโบสถมีลายปูนปั้นสมัยอยุธยา
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.30 ประตูพระอุโบสถมีลายปูนปั้นสมัยอยุธยา
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.31 พระประธานพระอุโบสถศิลปสมัยอยุธยา
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.32 ภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.33 บริเวณเพดานพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

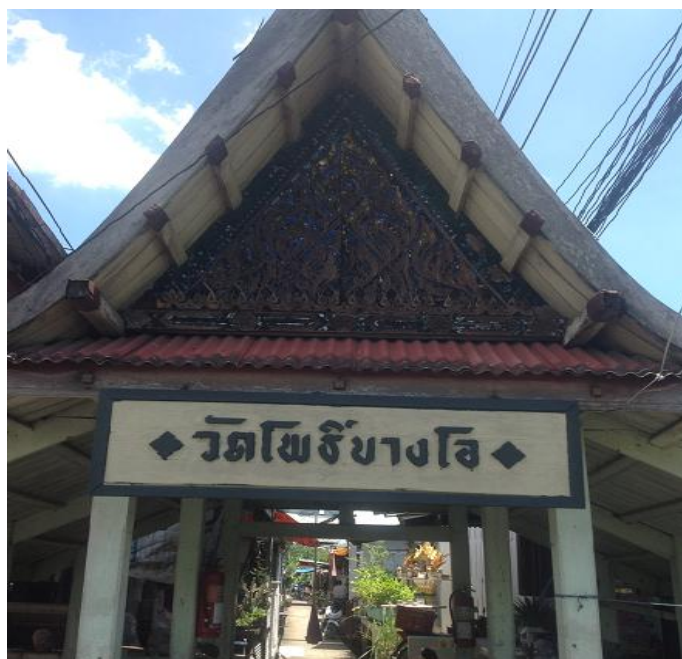
รูปที่ 2.34 พระอุโบสถในช่วงซ่อมแซมโดยกรมศิลปากร
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.35 พระพุทธรูปปางป่าเลย์ไลก์ด้านหลังพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.36 เจดีย์รอบมณฑปพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.37 บริเวณศาลาท่าน้ำ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.38 บริเวณท่าน้ำ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.39 ทางเดินจากทำนํายังพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 9 มิถุนายน 2556

วัดชลอ

วัดชลอ สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น กรมศิลปากรได้วิเคราะห์ อายุอุโบสถหลังเก่าว่ามีอายุประมาณ 600 กว่าปี สมัยในสมัยพระเจ้าอยู่ทอง (สมเด็จพระบรมราชาธิบดีที่ 1) ในบริเวณนี้ไพร่พลของพระองค์ได้มาพักรับการเสด็จบำเพ็ญพระราชกุศลที่วัดชลอนี้ และได้จัดสร้างกระโจมตั้งเสาสำหรับตั้งที่ประทับ ณ บริเวณนี้ ซึ่งในขณะนั้นเป็นลานกว้าง ประมาณ 50 ไร่ ซึ่งอยู่ห่างจากวัดชลอไป ทางทิศตะวันออกประมาณ 700 เมตร นอกจากนี้ คลองบางสีทอง ซึ่งเป็นคลองเก่าแก่อยู่ไม่ไกลจากวัดชลอ เล่ากันว่าได้รับพระราชทานนามจากพระเจ้าอยู่ทอง ที่ได้เสด็จผ่านบริเวณดังกล่าวประจวบหนึ่งเป็นสีทองเกิดขึ้นในบริเวณนั้น เล่ากันว่า ในระยะเวลาดังกล่าว วัดชลอมีความเจริญรุ่งมาก

มีอีกตำนานหนึ่งเล่ากันว่า เมื่อประมาณพุทธศักราช 2021 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ เสด็จ ทางชลมารคมาตามลำน้ำเจ้าพระยา ผ่านจังหวัดนนทบุรี เรือมาทางคลอง “ลัด” (ปัจจุบันเรียกว่า “คลองบางกรวย”) ทรงทอดพระเนตร 2 ฟากคลองซึ่งในเวลานั้นยังไม่มีถนนหนทางเหมือนปัจจุบัน ทรงดำริว่า “ที่ตรงนี้จะสร้างวัดสักวัดหนึ่ง ชาวบ้านจะได้มีที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ” บรรดาเหล่าเสนาอำมาตย์น้อยใหญ่ได้ฟังต่างพากันตกใจกลัว จึงได้ตรัสถามว่ากลัวอะไร

ก็ได้ทรงรับคำกราบบังคมทูลว่า “ที่ตรงนี้มีอาถรรพ์ ในอดีตกาลเคยมีเรือสำเภามาจากเมืองจีนมา เมืองไทย เมื่อมาถึงนี้ได้เกิดอับปางลงด้วยแรงพายุจัด มีคนตายเป็นอันมาก ที่บริเวณดังกล่าว ทำมาค้าขายไม่ขึ้น แถมยังก่อให้เกิดหายนะแก่บริเวณนี้” เหล่าเสนาอำมาตย์พากันทูลถวายเรื่องราวในอดีตให้พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงทราบ แทนที่จะทรงเห็นด้วยตามอำมาตย์กราบบังคมทูล พระเจ้าอยู่บรมโกศ ทรงมีรับสั่งว่าสร้างเสียดตรงนี้แหละดี เรื่องร้าย ๆ จะได้ไม่เกิดขึ้น ชาวบ้านจะได้มีที่ทำกินเพิ่มขึ้น

การสร้างวัดบริเวณดังกล่าว เป็นไปอย่างยากลำบาก มีอุปสรรคนานับประการจนทหารที่มาช่วยกันก่อสร้างท้อถอยหมดกำลังใจ บางคนหนีกลับกรุงศรีอยุธยาไปเลยก็มี ในที่สุดการสร้างวัดดังกล่าวก็ได้สำเร็จลง แต่เรื่องราวลึกลับยังไม่จบสิ้นง่าย ๆ เพราะในคืนนั้นได้เกิดเหตุอาเพศฝนตกหนัก ไฟผ่าลงกลางโบสถ์นับเป็นเรื่องอัศจรรย์ใจไม่น้อย พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงประกอบพิธีเสี่ยงสัตยาธิษฐานกับเทพยดาฟ้าดินว่า มาตราแม่ว่าพระองค์มีบุญญาภินิหารจริงขอให้อธิษฐานบอกเหตุการณ์แก่เกล้าด้วย และในคืนนั้นเองพระองค์ทรงสุบินนิมิตไปว่า มีชายชาวจีนชรามากกราบทูลขอให้พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ทรงปลดปล่อยพวกตนซึ่งเป็นผีตายโหงเพราะเรือล่ม พระองค์ได้ทรงตรัสไปว่า จะทำอย่างไรขอให้บอก ชายชราชาวจีนได้กราบบังคมทูลว่า อยากให้พระองค์สร้างวัดที่ตรงนี้อีก แต่ทุกอย่างต้องเป็นตามเคล็ดนั่นคือสร้างโบสถ์เป็นรูปเรือสำเภา หากสร้างเป็นอื่นกลัวโดนฟ้าผ่าอีกแน่นอน เมื่อทรงตื่นจากบรรทม ก็ทรงเชื่อว่าความฝันนั้นเปรียบเสมือนลงบอกเหตุ เป็นการเตือนจากวิญญาณของภูตผีปีศาจที่สิงสถิตย์อยู่ ณ ที่นี้ ในที่สุดวัดที่มีโบสถ์เป็นรูปเรือสำเภาก็ได้สร้างแล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุอาเพศใด ๆ เกิดขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศได้ทรงพระราชทานนามวัดว่า “วัดชะลอ” ซึ่งเป็นวัดที่ต้องคำสาป เพราะหลังจากนั้นเป็นต้นมา วัดชะลอก็ถูกปล่อยให้รกร้างว่างเปล่าโดยตลอดมา เพิ่งจะมีพระภิกษุมหาจำพรรษา ในสมัยรัชกาลที่ 3 หรือรัชกาลที่ 4 นั่นเอง

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงมีรับสั่งให้ขุดคลองติดต่อกับวัดชะลอ ปัจจุบันคือคลองบางกอกน้อย คลองมหาสวัสดิ์ (น่าจะเป็นคลองบางกรวยกับวัดชะลอมากกว่า เพราะคลองบางกอกน้อยส่วนที่เรียกว่า คลองวัดชะลอ ขุดใน พ.ศ. 2100 สมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ และคลองมหาสวัสดิ์ขุดในสมัยรัชกาลที่ 4) ในสมัยนั้นน้ำในคลองทั้งสองแห่งไหลเชี่ยวมากเป็นคลองสองแยก เรือพายผ่านไปมาเกิดอุบัติเหตุทางน้ำชนกันบ่อย จึงได้เขียนป้ายบอกไว้ “ชะร้อ” จึงกลายมาเป็นที่มาของวัดว่า “ชะลอ” ในปัจจุบัน

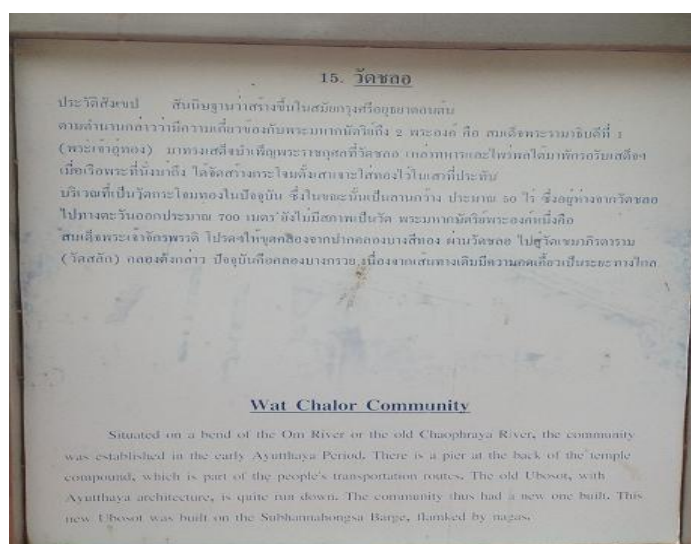
ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เล่ากันว่า พระองค์ทรงเสด็จฯ มาตามคลองบางกอกน้อยผ่าน “วัดไก่อี๊ วัดน้อย วัดพิศกุลทอง วัดชะลอ” ทั้งนี้เพราะวัดชะลอตั้งอยู่ริมน้ำ มีเจดีย์สวยงามสถานที่ร่มรื่น นอกจากนี้แล้วสมเด็จพระนางสุพรรณทากุมาร นารีรัตน์ยังทรงเคย

เสด็จประพาสทางน้ำมาจอดเรือที่วัดชลอและได้ถวายธรรมาสน์บุษบกและธรรมาสน์สวดไว้
1 ชุค (จักรพันธ์ บุญกาญจน์, 2555: online)

รูปที่ 2.40 วัดชลอ

ที่มา: ชิตี เกลโล่เพจเจส (2556: online)

รูปที่ 2.41 ป้ายประวัติความเป็นมาของวัดชลอ

ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 18 พฤษภาคม 2556

รูปที่ 2.42 โบสถ์เรือหงษ์วัดชลอ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 18 พฤษภาคม 2556

รูปที่ 2.43 พระอุโบสถบนเรือหงษ์ วัดชลอ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 18 พฤษภาคม 2556

รูปที่ 2.44 อุโบสถเดิม ถ่ายจากบนอุโบสถเรือหงษ์
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 18 พฤษภาคม 2556

รูปที่ 2.45 อุโบสถเดิมลักษณะคล้ายเรือสำเภา
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 18 พฤษภาคม 2556

รูปที่ 2.46 พระประธานในพระอุโบสถหลังเดิม
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 18 พฤษภาคม 2556

รูปที่ 2.47 บริเวณด้านข้างพระอุโบสถหลังเดิม
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 18 พฤษภาคม 2556

รูปที่ 2.48 บริเวณท่าน้ำมีบริการอาหารปลา และเป็นจุดให้อาหารปลา
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 18 พฤษภาคม 2556

วัดบางขุน

วัดบางขุน ตั้งอยู่ที่บ้านบางขุนกอง ตำบลบางขุน ที่วัดบางขุนมีสิ่งที่น่าสนใจคือ “หินบดยา” ที่เอาไว้บดยาแผนโบราณนั่นเอง หน้าตาของหินบดยา จะมีทั้งหมด 3 ชุด ชุดหนึ่งมีอุปกรณ์ 3 ชิ้น คือ แท่งหินบด แท่นหินรองบด และไม้สำหรับวางแท่นหินบด แท่งหินบดทำมาจากทรายสีแดงเป็นก้อนสี่เหลี่ยมยาวประมาณ 1 ฟุต หนา 1 คืบ ไม้สำหรับวางแท่นหินบดรูปร่างคล้ายกับตั่งนั้ง เป็นไม้เนื้อแข็ง สันนิษฐานว่าจะเป็นไม้สักเพราะมีน้ำหนักเบาตัวมอดไม่กิน ไม้ผุกร่อน ยังมีสภาพสมบูรณ์ใช้การได้ดี วิธีการบดใช้แรงงานคน เมื่อบดให้ละเอียดแล้วจึงนำไปผสมเป็นตัวยาใช้รักษาโรคภัยไข้เจ็บตามที่ต้องการ

ประมาณปี พ.ศ. 2531 เจ้าอาวาสบางขุน (ปัจจุบันมรณภาพไปแล้ว) มีความรู้เรื่องยาแผนโบราณเพราะที่วัดมี “สมุดไทย” (สมุดข่อย) ที่เป็นตำราแพทย์โบราณ ซึ่งที่วัดมีอยู่หลายฉบับ เช่น ตำราเจ็ดคัมภีร์ และภาพทศชาติ สร้างในสมัยรัชกาลที่ 1 ตำราแพทย์โบราณ ตำรากฎหมาย และตำราโหราศาสตร์สร้างขึ้นประมาณสมัยรัชกาลที่ 6-7 ปัจจุบันยังคงเหลือเป็นบางฉบับเท่านั้น และฉบับที่นับว่าสำคัญคือ ตำราเจ็ดคัมภีร์ และภาพทศชาติ นอกจากนี้ที่วัดยังมี “ธรรมาสัน” หรือนั่งเดียวสำหรับพระสงฆ์นั่งเทศนาในสมัยอยุธยาตอนปลาย ที่มีสีสันสวยงาม และแกะสลักลวดลายดอกไม้ที่ละเอียดหาชมได้ยาก (ชุบชีวา, 2555: online)

รูปที่ 2.49 วัดบางขนุน
ที่มา: เขตโล่เพจเจส (2556: online)

รูปที่ 2.50 หอไตรกลางน้ำวัดบางขนุน
ที่มา: ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม (2555: online)

รูปที่ 2.51 ธรรมาสน์ที่วัดบางขุน
ที่มา: ปลาทองสยองเมือง (2554: online)

รูปที่ 2.52 ด้านบนเพดานธรรมาสน์ที่วัดบางขุน
ที่มา: ปลาทองสยองเมือง (2554: online)

รูปที่ 2.53 ลายแกะสลักกรรมาสน์ที่วัดบางขุน
ที่มา: ปลาทองสยองเมือง (2554: online)

วัดบางไกรใน

วัดบางไกรในตั้งอยู่ริมคลองบางไกรนอก ตำบลบางขุนทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ขึ้นทะเบียนโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนพิเศษ 127 วันที่ 21 ธันวาคม 2544 วัดบางไกรใน สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เดิมชื่อ วัดนายไกร เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่นายไกรทอง โบราณสถานสำคัญภายในวัดบางไกรใน ได้แก่ อุโบสถ ซึ่งก่ออิฐฉาบปูนเรียบ มีมุขพาไล โครงสร้างไม้ทั้งหน้าและหลัง หน้าบันเป็นไม้สักกลุลวดลาย บานประตูด้านหน้ามีภาพเขียนสีรูปทวารบาลถืออาวุธด้ามยาว ฉากหลังเขียนภาพช่อดอกพุดตานใบเทศ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางสมาธิมีพระอัครสาวกซ้าย-ขวาและพระพุทธรูปปาง มารวิชัยข้างละองค์ ภายในโบสถ์ของวัดบางไกรใน ยังมีองค์หลวงพ่อโต อายุ 300 ปี

ภายในพระอุโบสถยังมีองค์พระพุทธรูปองค์ขนาดกลางหลายองค์รายล้อมองค์หลวงพ่อโต บริเวณภายนอกวัดบางไกรในยังมีศาลเก่าแก่ ศาลแห่งนี้ชื่อว่า “ศาลนายไกรทอง” ผู้ปราบจระเข้ชาลวัน บรรพบุรุษชาวบางนายไกร ถิ่นฐานบ้านนายไกรทอง” ภายในศาลนี้จะมีรูปปั้นของนายไกรทอง กับชาลวัน ซึ่งศาลแห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อเชิดชูนายไกรทอง ที่สามารถปราบพญาชาลวัน

ภายในบริเวณวัดบางไกรในมี วิหารหลังเขียว (หลังเก่า) มีพระพุทธรูปหลวงพ่่อู่ทองหรือ หลวงพ่อแห่นซึ่งตามประวัติเดิมหลวงพ่่อู่ทอง ถูกสร้างในสมัยพระเจ้าอู่ทอง ครั้งที่มาตั้งทัพไป รบเมืองราชบุรี หลวงพ่่อู่ทองเดิมย้ายมาจากวัดร้าง

จากการคำนวณของกองโบราณคดี กรมศิลปากร และปฐมนิยัตถุต่าง ๆ ภายในวัดวัดนี้สร้าง ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา และในช่วงรัตนโกสินทร์ปลายสมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2340 ซึ่งของบางอย่าง ของทางวัดบางไกรใน อาทิ ธรรมมาสน์ บุษบก มีความอ่อนช้อยงดงามมาก ซึ่งทางกรมศิลปากรได้ ขอนำไปเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ถาวรวัตถุต่าง ๆ ภายในวัด ได้มีการก่อสร้าง เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมในสมัยเจ้าอาวาสองค์ก่อน ๆ เรื่อยมา แต่ยังมีของเก่าที่หลงเหลืออยู่ คือ อุโบสถ สร้างสมัยกรุงศรีอยุธยา กว้าง 7 เมตร ยาว 22 เมตร ก่อด้วยอิฐแผ่นใหญ่ ฉาบด้วยปูนขาว เปลือกหอยผสมน้ำอ้อย ส่วนกำแพงแก้วรอบอุโบสถ ซึ่งมีเจดีย์มุมละ 3 องค์ ลวดลายงดงามมาก ซึ่งหาได้ยาก เมื่อ พ.ศ. 2513 ได้ขุดพบพระทองคำ และพระเครื่องต่าง ๆ และพระพุทธรูปบูชา แบบเกาะสลัก และพระบรมสารีริกธาตุบนยอดพระเจดีย์ และในวิหารหลังเก่าอีก 1 หลัง ซึ่งได้ถูก รื้อถอนไปแล้วเหลือเพียงพระประธาน (nonthailand, 2555: online) สิ่งสำคัญและโบราณวัตถุ ภายในวัด ได้แก่

1. หลวงพ่อพุทธไกรมงคล หรือ ที่ชาวบ้านเรียกติดปากว่า หลวงพ่อแห่นด้วยเหตุว่า ตอน ไปอัญเชิญหลวงพ่อแห่นจากอุโบสถหลังเก่า วัดนาพิเก (ร้าง) ซึ่งอยู่ในสวนลิกชาวบ้านได้ทำพิธี บวงสรวงอาราธนาให้เรือชะล่าขนาดใหญ่ หรือ เรือขุด ใส่องค์หลวงพ่อกมา และเรือได้จมลง ดอกแห่นติดองค์หลวงพ่อเต็มไปหมด เมื่อชาวบ้านอัญเชิญขึ้นมาแล้ว เลยเรียกชื่อหลวงพ่อแห่น ติดปากมากระทั่งทุกวันนี้ เป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน และข้างเคียง ชาวบ้านนับถือ มาก ซึ่งหลวงพ่อแห่นนี้ตามประวัติสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา อายุประมาณ 400 ปีเศษ ทางวัด ได้อัญเชิญมาประดิษฐานภายในวิหารหลังใหม่ ซึ่งสร้างเมื่อ พ.ศ. 2517 องค์หลวงพ่อสร้างด้วยศิลาทรายแดงทั้งองค์ ปางสมาธิ ลงรักปิดทอง หน้าตักกว้าง 3 ศอก 1 คืบ 2 นิ้ว บูรณะลงรักปิดทองใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2547

2. พระพุทธรูปหล่อทรงเครื่อง เนื้อโลหะ สูงเท่าคน ปางห้ามสมุทร ปางรำพึง และปางป่า เลไลย์ เป็นพระพุทธรูปโบราณ อายุประมาณ 200 ปี

3. พระพุทธรูปทรงเครื่องปางต่าง ๆ ปางพระพุทธเจ้าเปิดโลก พระมาลัยโปรดคนรก สวรรค์ และพระแกะสลักลวดลายต่าง ๆ งดงามมาก

4. พระพุทธรูป สมัยอยุธยา 4 องค์ ซึ่งถูกตัดเศียรเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2542 เป็นเนื้อศิลา ทรายแดง ปัจจุบันได้บูรณะต่อเศียรเสร็จเรียบร้อยแล้ว

5. ศาลนาขไกรทอง อยู่ข้างวิหารพุทธไกรมงคล

รูปที่ 2.54 หลวงพ่อโตอายุกว่า 300 ปี วัดบางไกรใน
ที่มา: nonthailand (2555: online)

รูปที่ 2.55 วัดบางไกรใน
ที่มา: สังฆมณฑลคอคคอม (2556: online)

รูปที่ 2.56 ทางเข้าวัดบางไกรใหญ่จากถนนนครินทร์
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.57 วิหารโบราณสถานศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อบุญรอดพระพุทธรูปปางมารวิชัย
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.58 หลวงพ่อพระพุทธรูปไกรมงคล (หลวงพ่อเนน) พระพุทธรูปสมัยอยุธยาตอนต้น
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.59 บริเวณท่าน้ำของวัดบางไกรใน
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.60 ศาลนายไกรทอง
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.61 หลวงพ่อโต พระพุทธรูปสมัยอยุธยา ขณะซ่อมแซมพระอุโบสถ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.62 พระอุโบสถประดิษฐานหลวงพ่โต ขณะซ่อมแซม
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.63 หอระฆังไม้
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

วัดบางอ้อยช้าง

วัดบางอ้อยช้าง ตั้งอยู่ที่ 79 บ้านบางอ้อยช้าง คลองบางกอกน้อย หมู่ 2 ซ.บางกรวยไทรน้อย 29 ถ.บางกรวย-ไทรน้อย ต.บางสีทอง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี เดิมเรียกชุมชนบางอ้อยช้างว่า “บ้านส่วยช้าง” ต่อมาในสมัยอยุธยาตอนปลาย ราวพ.ศ.2304 ชาวบ้านก็ได้ร่วมกันสร้างวัดขึ้นในบริเวณชุมชนและเรียกกันว่า “วัดบางอ้อยช้าง” ประวัตินี้กล่าวว่า บ้านบางอ้อยช้างเป็นหนึ่งในสามชุมชนที่รวบรวมเสบียงเวลาเกิดศึกสงครามร่วมกับทัพหลวง รวมถึงส่งชายฉกรรจ์ในพื้นที่ไปร่วมรับใช้ชาติร่วมกับกองทัพของสมเด็จพระเจ้าตากสินในการกู้แผ่นดิน ทำให้มีการสร้าง “อนุสาวรีย์พระเจ้าตากสิน” เพื่อเป็นอนุสรณ์ไว้ที่วัดแห่งนี้ด้วย อีกทั้งพื้นที่ชุมชนบางอ้อยช้างนี้ ยังเป็นที่รักษาพยาบาลทั้งคนและสัตว์ที่ใช้เป็นพาหนะในสมัยนั้น (ฉันทิตา จินากุล, 2554: online)

“บางอ้อยช้างไอ้ช้างที่ร้างโหลง มาอยู่โรงรกรักป่าน้ำตาไหล พี่ตลาดแคล้วแก้วตาให้อาลัย เหมือนนอกไอยราร้างฝูงนางพังๆ”โดยสุนทรภู่ กลอนบทนี้กล่าวถึงสมัยอยุธยา ชุมชน “บางอ้อยช้าง” แห่งนี้เคยมีต้นอ้อยช้างอยู่มาก โดยต้นอ้อยช้างไม่เหมือนกับต้นอ้อยธรรมดา แต่เป็นต้นไม้ยืนต้นมีใบคล้ายใบโพธิ์ มีกิ่งเป็นชั้นๆ เป็นไม้เนื้ออ่อนคล้ายต้นจ๊ว มีรสหวานเฝื่อนสฝาด เป็นที่ชื่นชอบของช้าง ซึ่งช้างจะกินเป็นอาหารและเป็นยารักษาโรค อีกทั้งต้นอ้อยช้างนี้ยังใช้เป็นที่ยืนรองพระที่นั่งบนหลังช้าง เวลาออกทัพไกล ๆ อีกด้วย ชุมชนนี้จึงมีหน้าที่ส่งส่วยอ้อยขึ้นไปเลี้ยงช้างหลวงที่กรุงศรีอยุธยา

สำหรับสิ่งที่น่าสนใจในวัดบางอ้อยช้างนั้นมีอยู่มากมาย ซึ่งมี “พิพิธภัณฑวัดบางอ้อยช้าง” ที่ทางวัดรวบรวมของเก่าแก่ ของสำคัญในชุมชนมาจัดแสดงไว้ให้เป็นมรดกล้ำค่าของชุมชน โดยพิพิธภัณฑวัดบางอ้อยช้างแห่งนี้ เปิดอย่างเป็นทางการราวปี พ.ศ.2541-2542 ซึ่งได้ใช้พื้นที่เดิมของหอฉันที่เป็นเรือนไม้เก่าแก่อายุกว่า 100 ปี มาดัดแปลงทำเป็นพิพิธภัณฑ จัดแสดงสมบัติอันมีค่าเกี่ยวเนื่องกับพระพุทธศาสนา เช่น ตาลปัตร พระราชทานของ รัชกาลที่ 5 ที่มีสัญลักษณ์นารายณ์ทรงครุฑตามศิลปะของรัชกาลที่ 5 ตะกุ่มหรือพานแว่นฟ้า เป็นศิลปหัตถกรรมชั้นสูงของไทยโบราณ อยู่ในกลุ่มช่างรักงานประดับมุกซึ่งโดยปกติแล้วชาวบ้านจะไม่ค่อยมีใช้กัน ส่วนใหญ่จะมีในสำนักพระราชวังเท่านั้น

นอกจากพิพิธภัณฑแล้ว วัดบางอ้อยช้างยังมีโบราณวัตถุและปูชนียสถานที่สำคัญอีกมากมาย เช่น พระประธานภายใน “อุโบสถ” ซึ่งองค์พระประธานนี้เป็นพระพุทธรูปสลักด้วยศิลาแลงสมัยสุโขทัย และถอดได้เป็นท่อนๆ อายุประมาณ 600 ปี สันนิษฐานว่านำแบบมาจากลังกา แต่เดิมประดิษฐานในอุโบสถหลังเก่าที่มีลักษณะเป็นแบบมหาอุดม์จนถึง พ.ศ. 2495 อุโบสถหลังเก่านี้ได้ทรุดโทรมตามกาลเวลา จึงได้อัญเชิญพระประธานไปประดิษฐานยังอุโบสถหลังใหม่

ภายในพระอุโบสถยังมีจิตรกรรมฝาผนังที่แม้จะเป็นงานเขียนที่เขียนขึ้นมาใหม่ในปี พ.ศ.2549 ด้วยสีอะคริลิก แต่ก็มีความวิจิตรสวยงาม ลักษณะของภาพแบ่งเป็น 4 ผนัง คือ ผนังด้านที่ 1 ตอนมหาสุบินนิมิต ตอนประสูติ ตอนตรัสรู้ ผนังด้านที่ 2 ตอนเสด็จโปรดปัญจวัคคีย์ ตอนแสดงปาฏิหาริย์ ตอนเสด็จลงจากดาวดึงส์ ตอนปรินิพพาน ผนังด้านที่ 3 (ผนังหุ้มกลองหลังพระประธาน) วาดเรื่องไตรภูมิ และผนังด้านสุดท้าย (ผนังหุ้มกลองด้านหน้าพระประธาน) วาดเป็นตอนมารผจญ โดยภาพจิตรกรรมเหล่านี้จะวาดสอดแทรกประวัติศาสตร์ของวัดบางอ้อยช้างเข้าไปด้วย ได้แก่ ภาพวาดตอน ร.5 เสด็จมาบำเพ็ญพระราชกุศลทางชลมารค เป็นต้น

นอกจากนี้ และยังมีรอยพระพุทธรบาทหล่อด้วยทองสำริด ขนาด 54 นิ้ว กว้าง 19 นิ้วครึ่ง เป็นโบราณวัตถุทางศาสนาที่มีอายุเก่าแก่กว่า 200 ปี เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สำคัญเป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านบางอ้อยช้าง รอยพระพุทธรบาทนี้สันนิษฐานว่าพระอิศรรมทองอยู่ อดีตเจ้าอาวาสองค์แรกท่านได้รู้คงค์ขึ้นไปทางภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลกเพื่อไปหาไม้มาสร้างวัดบางอ้อยช้าง และได้ไปพบรอยพระพุทธรบาทและพระศรีรัตนศาสดาร่วมกัน ท่านเห็นว่าโบราณวัตถุทั้ง 2 อย่างนี้เป็นสิ่งล้ำค่าและสวยงามมาก ทั้งขาดการบำรุงรักษา ท่านจึงได้อาราธนาลงแพไม้มาและนำมาประดิษฐานไว้ ณ วัดบางอ้อยช้าง ในปี พ.ศ. 2535 พระมหาวิบูลย์ ธรรมโชโต เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน ได้จัดสร้างพระมณฑปเพื่อเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรบาท จากความร่วมมือทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และกำลังความคิดจากประชาชน เป็นพระมณฑปที่สวยงาม ตกแต่งด้วยศิลปวัฒนธรรมแบบไทยเดิมบรรจงสร้างอย่างวิจิตรบรรจง มีคุณค่าเหมาะสมที่จะเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรบาท (ธันสิตา จินากุล, 2554: online)

รูปที่ 2.64 บริเวณด้านหน้าวัดถ่ายจากท่าน้ำวัด
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.65 ป้ายวัดบางอ้อช้างถ่ายจากท่าน้ำวัด
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.66 มณฑปพระพุทธรูปนํ้า
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.67 รอยพระพุทธรูป ในมณฑปปริมนํ้า
ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์ (2553: online)

รูปที่ 2.68 ซุ้มประตูวัดเดิมทางเดินจากท่าน้ำ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.69 อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.70 เรือนนันทศรีวิบูลย์ เรือนไทยพื้นบ้าน
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.71 แหล่งเรียนรู้ศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.72 พิพิธภัณฑวัดบางอ้อยช้าง
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.73 เครื่องมือเครื่องใช้โบราณที่จัดแสดงไว้ภายในพิพิธภัณฑ
ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์ (2553: online)

รูปที่ 2.74 ข้าวของโบราณในพิพิธภัณฑ์
ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์ (2553: online)

รูปที่ 2.75 ภายในพิพิธภัณฑ์เก็บรักษาตู้พระธรรมลายรดน้ำหลายตู้
ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์ (2553: online)

รูปที่ 2.76 ลวดลายของตู้ลายรดน้ำ
ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์ (2553: online)

รูปที่ 2.77 หนึ่งในภาพวาดของขรรค์อินโง่งที่ถูกเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์
ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์ (2553: online)

รูปที่ 2.78 พระอุโบสถวัดบางอ้อยช้าง
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 30 มิถุนายน 2556

รูปที่ 2.79 พระประธานในอุโบสถวัดบางอ้อยช้าง
ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์ (2553: online)

รูปที่ 2.80 ภาพรอยพระพุทธรูปบนเพดานในศาลาการเปรียญ
ที่มา: ASTVผู้จัดการออนไลน์ (2553: online)

ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จنگหนอม)

บริเวณถนนสายบางกรวย-จنگหนอม ศูนย์รวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับนานาชนิด เป็นทั้งแหล่งผลิตและจำหน่ายตลอดสองข้างทาง ระยะทาง 17 กิโลเมตร (ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จنگหนอม) อยู่ในท้องที่ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ และเทศบาลตำบลปลายบาง) ประกอบด้วยไม้ดอกไม้ประดับ ไม้หอม ไม้ผลนานาชนิด (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี, 2556: online) เช่น เชื้อมสี กุหลาบ กล้วยพัด ฟิโลเดนดรอน ไม้ดัด และไม้แคระ เป็นต้น ตั้งอยู่ทั้งสองฝั่งถนนจำหน่ายทั้ง ราคาปลีก และราคาส่งให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจให้เลือกซื้อมากมาย

รูปที่ 2.81 ทางเข้าถนนบางกรวย-จตุรนต์ จากถนนราชพฤกษ์
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

รูปที่ 2.82 บริเวณปากทางเข้าถนนบางกรวย-จตุรนต์ จากถนนราชพฤกษ์
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

รูปที่ 2.83 ป้ายถนนบางทราย-จางถนนอม บริเวณทางเข้าจากถนนราชพฤกษ์
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

รูปที่ 2.84 ถนนบางทราย-จางถนนอม สองฝั่งประกอบด้วยร้านไม้ดอกไม้ประดับ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

รูปที่ 2.85 ผู้ประกอบการร้านจำหน่ายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

รูปที่ 2.86 บริเวณข้างถนนที่ตั้งของร้านจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

รูปที่ 2.87 ไม้ดอกไม้ประดับมีให้เลือกซื้อหลายพันธุ์
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

รูปที่ 2.88 ไม้ดอกไม้ประดับมีให้เลือกซื้อหลายพันธุ์อีกฝั่งหนึ่งของถนน
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

รูปที่ 2.89 บริเวณพื้นที่จำหน่ายพันธุ์ไม้เกิดความเสียหายหลังเกิดเหตุการณ์น้ำท่วม
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อ 16 สิงหาคม 2556

บทที่ 3

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน และเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี การวิจัยในหัวข้อดังกล่าว มีแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการอธิบายความหมายของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การวิเคราะห์ต้นทุน และการจัดการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งจากการศึกษาแนวคิด ดังนี้

1. ความสำคัญของศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม
3. แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
4. ประเภทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
5. แนวคิดการวางแผนจัดนำเที่ยว และการวางแผนการท่องเที่ยวในเชิงธุรกิจ
6. ทฤษฎีต้นทุนการผลิต
7. การประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการด้วยวิธีวิเคราะห์มูลค่าด้านนันทนาการโดยใช้ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM)
8. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสำคัญของศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น

สังคมมนุษย์ที่ได้พัฒนาสืบเนื่องมาในระยะเวลาที่ยาวนาน มีปัจจัยในการดำเนินชีวิตที่สำคัญหลายประการ ที่นอกเหนือไปจากการทำมาหากินแล้ว มนุษย์ยังได้สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นอย่างมากมาย เพื่อเป็นการสนองความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างผลงานทางด้านศิลปะมีจุดมุ่งหมายหลายประการ (สุวรรณี สันต์ธนะวานิช, 2548: 3)

ศิลปะ ที่สร้างขึ้นจากความรู้สึกรังสรรค์ ประทับใจในสิ่งที่พบเห็น หรือจากการลำดับประสบการณ์คุณค่าความงามจากธรรมชาติที่เป็นประสบการณ์พื้นฐานของมนุษย์ สร้างสรรค์เป็นผลงานที่สนองความต้องการทางด้านจิตใจ และเพื่อประโยชน์ใช้สอย

ศิลปะ ที่สร้างขึ้นเป็นรูปสัญลักษณ์ รูปเคารพบูชา ตามความเชื่อถือศรัทธาหรือสร้างขึ้น เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ และปกป้องคุ้มครอง หรือเป็นพลังแห่งการดำเนินชีวิตที่ถือเป็นแนวทางใน การปฏิบัติร่วมกันในสังคมมนุษย์ ในรูปแบบของศิลปะ และวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน ออกไปตามลักษณะของชุมชน และสังคม เช่น ศิลปะและวัฒนธรรมเมือง ศิลปะและวัฒนธรรม ท้องถิ่น เป็นต้น

ศิลปะจึงหมายถึง การแสดงออกเกี่ยวกับความศรัทธาเชื่อถือของแต่ละสมัย ในรูปลักษณะ ต่าง ๆ ให้ปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ ความประทับใจหรือความสะเทือนอารมณ์ตามอัจฉริยภาพ พุทธิปัญญา ประสบการณ์ ทัศนคติ และทักษะของแต่ละคน เพื่อความพอใจ ความรื่นรมย์ ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี หรือความเชื่อในลัทธิ ศาสนา (ทวีเกียรติ ไชยงยศ, 2538: 16)

ความสำคัญของวัฒนธรรม

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2536) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า วิธีแห่งการดำรงชีพ ที่มนุษย์สร้างขึ้น ตามที่มนุษย์มีความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์ กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นทั้งระบบความรู้ ความคิด หรือความเชื่อจนมีการยอมรับปฏิบัติกันมา เป็นวิธีการหรือแบบแผน และมีการอบรมและถ่ายทอดไปสู่สมาชิกรุ่นต่อมา ตลอดจนถึง การเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของมนุษย์

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นนามธรรมกำหนดขึ้นเป็นกฎหมาย ธรรมเนียม และประเพณี ถือเป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน มีการเรียนรู้สืบทอดกันมาหลายยุคหลายสมัย วัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา วัฒนธรรมจึงหมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น กำหนดขึ้น มิใช่สิ่งที่มนุษย์ทำตามสัญชาตญาณ อาจเป็นสิ่งประดิษฐ์วัตถุสิ่งของขึ้นใช้ หรืออาจเป็นการกำหนดพฤติกรรม และหรือความคิด ตลอดจนวิธีการหรือระบบการทำงาน ฉะนั้นวัฒนธรรมก็คือ ระบบในสังคมมนุษย์ที่มนุษย์สร้าง ขึ้นมิใช่ระบบที่เกิดขึ้นโดยสัญชาตญาณ

ศิลปะและวัฒนธรรม จึงมีความเกี่ยวข้องกันอย่างแยกกันไม่ออก เพราะทั้งศิลปะ และ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะเชื้อชาติ ศาสนา ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณี การสร้างสรรค์ศิลปะ และวัฒนธรรมของมนุษย์ ยังแยกออกได้ตามสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของ กลุ่มคนในสังคมแต่ละสังคม ดังเช่น กลุ่มคนในสังคมเมือง และกลุ่มคนในสังคมชนบท หรือ ท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกลเมืองจะมีแนวทางของความเชื่อที่แตกต่างกันออกไปตามพื้นฐานทางด้าน ความรู้ และความเจริญรุ่งเรืองที่แตกต่างกัน ลักษณะของศิลปะ และวัฒนธรรมเมืองจึงมีความ แตกต่างไปจากศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น (สุวรรณี สันต์ธนะวานิช, 2548: 5-7)

ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

สภาพชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชื่อของกลุ่มชนในท้องถิ่น เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะ โดยมีวัสดุท้องถิ่นเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นเกิดจาก จิตวิญญาณ และกฎเกณฑ์ของความเชื่อถือศรัทธาทางศาสนา และสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งยึดเหนี่ยว และเป็นพลังแห่งการดำเนินชีวิตลักษณะรูปแบบทางด้านศิลปะมีความเรียบง่าย เหมาะสมกับท้องถิ่น แสดงให้เห็นถึงการแก้ปัญหา การใช้ภูมิปัญญาในการสร้างสรรค์ รูปแบบทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นจึงมีลักษณะเฉพาะ แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่แตกต่างกันออกไป (สุวรรณดี สันต์ชนะวณิช, 2548: 8)

แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม

สุพัตรา สุภาพ (2536) ได้สรุปไว้ว่าวัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นแบบแผนในความคิด และการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง มนุษย์ได้คิดสร้างระเบียบกฎเกณฑ์วิธีการในการปฏิบัติการจัดระเบียบตลอดจนระบบความเชื่อ ความนิยม ความรู้ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการควบคุม และใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ และได้แบ่งองค์ประกอบของวัฒนธรรมไว้ 4 ประการคือ

(1) องค์กรวัตถุ (Industrial and Symbolic Objects) คือวัฒนธรรมที่สามารถสัมผัสจับได้และมีรูปร่าง เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ ภาพเขียน เครื่องจักร โบสถ์ วิหาร และส่วนที่ไม่มีรูปร่าง เช่น ภาษา สัญลักษณ์ในการติดต่อสื่อความหมาย และตัวเลข เป็นต้น

(2) องค์กร (Association or Organization) หมายถึง กลุ่มที่มีการจัดระเบียบหรือมีโครงสร้างอย่างเป็นทางการ มีการวางกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับและวัตถุประสงค์ไว้อย่างแน่นอน เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญที่สุดในสังคมที่ซับซ้อน เช่น ครอบครัว วัด และสหประชาชาติ เป็นต้น

(3) องค์กรพิธีการ (Usage) เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เช่น พิธีกรรมต่าง ๆ ตั้งแต่เรื่องเกิด แต่งงาน บวชนาค และตาย ซึ่งศาสนาก็เข้ามามีอิทธิพลอยู่บ้างรวมถึงพิธีการแต่งกาย และการรับประทานอาหาร

(4) องค์กรคติ (Concepts) หมายถึง ความเข้าใจ ความเชื่อ ความคิดเห็น ตลอดจนอุดมการณ์ต่าง ๆ เช่น การยอมรับว่าสิ่งใดถูกหรือผิดสมควรหรือไม่ เป็นต้น

ยศ สันตสมบัติ (2540) ได้สรุปลักษณะพื้นฐานที่สำคัญของวัฒนธรรมไว้ 6 ประการด้วยกัน คือ

- (1) วัฒนธรรมเป็นความคิดริเริ่ม และค่านิยมทางสังคมที่เป็นตัวกำหนดมาตรฐานของพฤติกรรม
- (2) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์เรียนรู้ ได้รับการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม หรือกระบวนการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม
- (3) วัฒนธรรมมีพื้นฐานมาจากการใช้สัญลักษณ์ พฤติกรรมของมนุษย์มีต้นกำเนิดมาจากการใช้สัญลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นเงินตรา รวมถึงภาษาซึ่งเครื่องมือสื่อความหมายทั้งหมดนี้สามารถถ่ายทอดความรู้นั้นไปยังคนรุ่นหลังต่อไปได้
- (4) วัฒนธรรมเป็นองค์รวมของความรู้และภูมิปัญญา ในลักษณะนี้วัฒนธรรมมีหน้าที่ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เช่น สอนให้มนุษย์หาอาหาร และวางกฎเกณฑ์ให้มนุษย์ดำเนินชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผนเพื่อให้สังคมทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นต้น
- (5) วัฒนธรรม คือ กระบวนการที่มนุษย์กำหนดนิยามความหมายให้กับสิ่งมีชีวิตและสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ซึ่งอาจแสดงออกได้ในรูปแบบของศาสนา พิธีกรรม แนวคิดพื้นฐานของระบบการเมือง ก่อให้เกิดสถาบัน
- (6) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง หากแต่มีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่ตลอดเวลา อาจมีสาเหตุมาจากความคิดและค่านิยมที่มีมาจากวัฒนธรรมอื่น

งามพิศ สัตย์สงวน (2543) ได้กล่าวว่าวัฒนธรรมคือ พฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากการเรียนรู้ รวมทั้งผลผลิตที่เกิดจากการเรียนรู้ และนักมานุษยวิทยาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อทำความเข้าใจ ประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของมนุษย์ในสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งเข้าใจตัวเองและสังคม โดยแบ่งประเภทของวัฒนธรรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- (1) วัฒนธรรมทางวัตถุ หมายถึง ส่วนของวัฒนธรรมที่จับต้องสัมผัสได้ มีรูปร่างขนาด และน้ำหนักแตกต่างกันไปตั้งแต่ จอบ เสียม มีด หม้อ บ้าน รถยนต์ ไปจนถึงเครื่องจักรกลประเภทต่าง ๆ
- (2) วัฒนธรรมที่ไม่ใช้วัตถุ หมายถึง ส่วนของวัฒนธรรมที่จับต้องสัมผัสไม่ได้ เพราะไม่มีรูปร่าง ขนาด หรือน้ำหนัก แต่มีอิทธิพลต่อชีวิตและมนุษย์มาก วัฒนธรรมประเภทนี้แบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ (2.1) สถาบันสังคม (2.2) วัฒนธรรม โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเภทย่อย ได้แก่ ศาสนา ความเชื่อทางสังคม ค่านิยม ประเพณี และกฎหมาย (2.3) ศิลปะ (2.4) ภาษา และ (2.5) พิธีกรรม

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543: 63-65) ได้อธิบายถึง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัส และการเข้าร่วมใช้วิถีชีวิตแบบเก่า ๆ ที่กำลังจะสูญหายไป ในบางท้องถิ่น เพื่อให้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงประวัติความเป็นมา การดำเนินชีวิตที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมของตน เช่น การแสดงศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และงานเทศกาลต่าง ๆ การประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นชาวสวน และชาวนา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ ถือเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่สำคัญ ทำให้นักท่องเที่ยวอยากเข้าไปชมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อศึกษาหาความรู้ และพักผ่อนหย่อนใจ

ส่วนนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หรือพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่แสดงออกมาด้วยความสนใจ คือ ชอบเที่ยวชมเมืองโบราณ อาจจะเดินชมเมือง หรือนั่งรถเที่ยวชมตามเส้นทางสัญจร และผ่านบริเวณสำคัญของเมือง เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และวิถีชีวิตการเป็นอยู่ของคน การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน หรือการเข้าไปชมการละเล่นพื้นเมือง ไปชมกระบวนการงานเทศกาล อาจจะเป็นการจัดแบบถาวรหรือจัดเป็นครั้งคราวเป็นสิ่งที่สร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวอยากเข้าไปชม

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2551: 168-169) ได้กล่าวถึง หลักการของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมไว้ ประกอบด้วย 4 ประการคือ

(1) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญ คุณค่า ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของทรัพยากรวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยว นั้น เพื่อเป็นข้อมูลให้นักท่องเที่ยวในการเพิ่มคุณค่าของประสบการณ์ในการเข้าชม ในขณะเดียวกันก็จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

(2) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการปลูกฝังจิตสำนึกของคนในชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความรัก ห่วงแหน รักษา และดึงชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรของตน และได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจ้างงาน การบริการนำเที่ยว การให้บริการขนส่ง การให้บริการที่พัก และการขายสินค้าที่ระลึก เป็นต้น

(3) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความเข้าใจใน วัฒนธรรม และได้รับความเพลิดเพลิน พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

(4) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการเคารพวัฒนธรรมของเพื่อนบ้าน หรือของชุมชนอื่น รวมทั้งเคารพในวัฒนธรรม ศักดิ์ศรี และผู้คนของตนเองด้วย

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงลักษณะการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญอยู่ 9 ประการคือ

(1) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะ ที่ให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี โดยยึดหลักที่ว่าต้องอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมไว้ให้ดีที่สุด เพื่อให้สามารถสืบต่อถึงอนุชนรุ่นหลัง

(2) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะ ที่มีการจัดการอย่างยั่งยืนทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักที่ว่าด้วยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือให้กระทบน้อยที่สุด

(3) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้คงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่สังคมและวัฒนธรรม โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอันหลากหลาย

(4) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยว พร้อมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

(5) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว อันเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น

(6) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่มีการตลาดของบริการท่องเที่ยวครบตามเกณฑ์แห่งการอนุรักษ์อย่างแท้จริง โดยยึดหลักที่ว่าจะต้องให้ธุรกิจท่องเที่ยวเน้นในเรื่องอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

(7) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ เพิ่มคุณค่าของประสบการณ์ที่ได้รับ ทำให้ต้องการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีกโดยยึดหลักที่ว่าต้องมีกิจกรรมท่องเที่ยวตรงตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

(8) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่คำนึงถึงขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ และความสะดวกของพื้นที่ โดยยึดหลักที่ว่าต้องไม่เกินขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ในทุก ๆ ด้าน และต้องดูแลรักษาความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวอยู่เสมอ

(9) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว โดยยึดหลักที่ว่าต้องป้องกัน รักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด เพื่อให้นักท่องเที่ยวอบอุ่นใจ

ส่วนองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญ 6 ด้านที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีดังนี้

1. องค์ประกอบด้านแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น อันประกอบด้วยสิ่งดึงดูดใจ 10 ประการ ได้แก่ (1) ประวัติศาสตร์และ ร่องรอยทางประวัติศาสตร์ที่ยังปรากฏให้เห็น (2) โบราณคดี และพิพิธภัณฑสถานต่าง ๆ (3) งานสถาปัตยกรรมเก่าแก่ดั้งเดิมในท้องถิ่นและสิ่งปลูกสร้าง ผังเมือง รวมทั้งซากปรักหักพัง (4) ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ภาพวาด รูปปั้น และงานแกะสลัก (5) ศาสนา รวมถึงพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา (6) ดนตรี การแสดง มหรสพต่าง ๆ (7) ภาษาและวรรณกรรม (8) วิถีชีวิต เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย การทำอาหาร ธรรมเนียมการรับประทานอาหาร (9) ประเพณี วัฒนธรรมพื้นบ้าน ขนบธรรมเนียม และเทศกาลต่าง ๆ และ (10) ลักษณะงานหรือเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำเข้ามาใช้ในการประชาสัมพันธ์และนำเสนอเพื่อจูงใจ ที่นำมาใช้เฉพาะท้องถิ่น

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการศึกษาสิ่งแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการศึกษาสิ่งแวดล้อม โดยมีการศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

3. องค์ประกอบด้านธุรกิจท่องเที่ยว เป็นการท่องเที่ยวที่มีการให้บริการทางการท่องเที่ยว โดยผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และได้ผลตอบแทนในกำไรสู่ธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะได้ช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

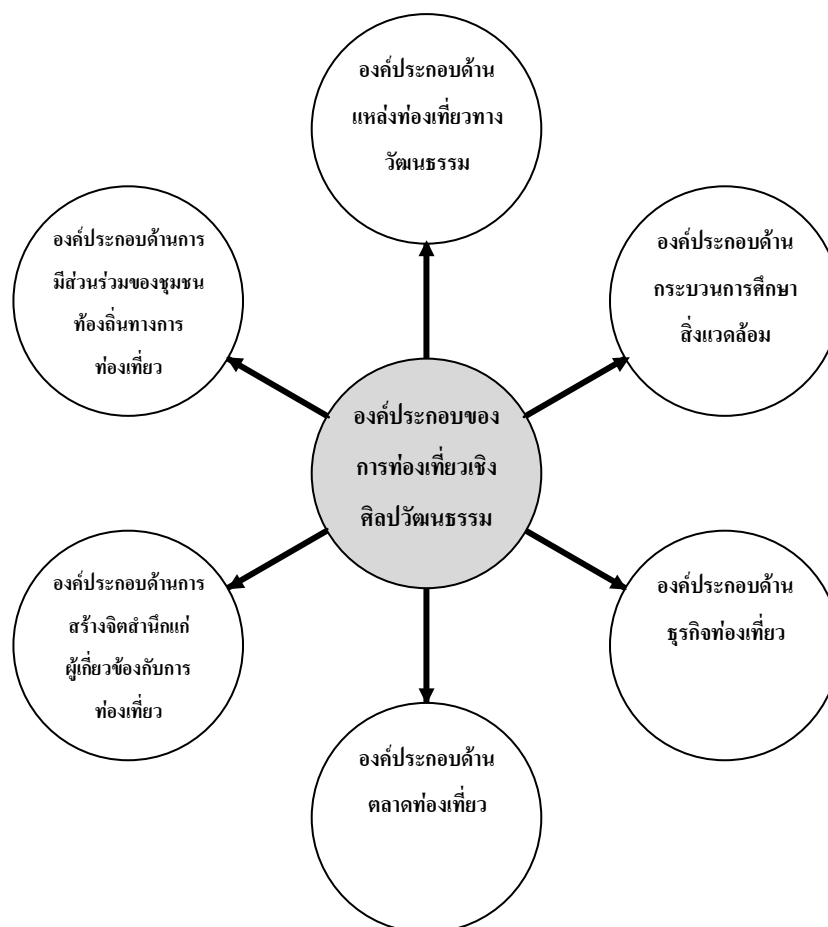
4. องค์ประกอบด้านการตลาดท่องเที่ยว เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ โดยแสวงหานักท่องเที่ยวคุณภาพให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวคุณภาพได้รับรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างพึงพอใจ อีกทั้งช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

5. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนั้นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือจัดการท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ และได้รับผลประโยชน์ตอบแทน เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น

6. องค์ประกอบด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องคำนึงถึงการปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องทางการท่องเที่ยวแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยมีการให้

ความรู้และสื่อความหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดความรักความหวงแหนทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

จากองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมทั้ง 6 ด้านข้างต้น สามารถนำมาสร้างเป็นแผนภาพสรุปได้ดังรูปภาพที่ 3.1

รูปที่ 3.1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม
ที่มา: พัฒนาและปรับปรุงจาก บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2551: 172)

ประเภทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการเดินทางท่องเที่ยวชมโบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน อีกทั้งศึกษาความเชื่อ พิธีกรรมต่าง ๆ และมีความเข้าใจวัฒนธรรมใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีจิตสำนึกต่อการรักษา

สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม โดยให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวด้วย เราอาจแบ่งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมออกเป็นประเภทย่อยได้ 5 ประเภทคือ

(1) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยว โดยได้รับความรู้ความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว (บุญเลิศ ตั้งวัฒนา, 254: 8292-293)

(2) การท่องเที่ยวงานวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Traditional Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานศิลปวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ จัดขึ้น เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียศิลป์และศึกษาความเชื่อการยอมรับนับถือ การเคารพพิธีกรรมต่าง ๆ อีกทั้งได้รับความรู้ความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว

(3) การท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตชนบท (Rural Tourism/Village Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษโดดเด่น เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ครอบงำผลงานสร้างสรรค์ และภูมิปัญญาพื้นบ้าน อีกทั้งมีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว

(4) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาหรือแข่งขันกีฬา โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบของการจัดรายการกีฬาตามเส้นทางที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาได้สนุกสนานเพลิดเพลินกับการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาหรือแข่งขันกีฬา ในขณะเดียวกันก็ได้ไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางรายการกีฬา ทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าทางสภาพแวดล้อม โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว

(5) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางวัฒนธรรม (Cultural Health Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยมีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพหรือฟื้นฟูสุขภาพทางวัฒนธรรม เช่น การนวดตัว การนวดฝ่าเท้า การอบสมุนไพร การประคบ

สมุนไพร การฝึกกายบริหาร และการฝึกสมาธิ เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างสุขภาพและคุณภาพชีวิตของนักท่องเที่ยวบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่ออย่างมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสิ่งแวดล้อม โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว

แนวคิดการวางแผนจัดนำเที่ยวในเชิงธุรกิจ

การวางแผนจัดนำเที่ยว หมายถึง การวางแผนและตัดสินใจในการเลือกองค์ประกอบในการจัดนำเที่ยวที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุด จากสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน เช่น การวางแผนเลือกโรงแรมที่ดี เลือกแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เลือกร้านอาหารที่มีรสชาติอร่อย เลือกยานพาหนะที่เหมาะสมมีความปลอดภัย และเลือกแหล่งซื้อของที่ดีมีคุณภาพ เป็นต้น โดยการเลือกจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องของราคา ศักยภาพในการซื้อของลูกค้า ความพึงพอใจของลูกค้าหรือนักท่องเที่ยว ความเป็นไปได้ในเรื่องของการบริหารเวลากิจกรรม ฤดูกาลท่องเที่ยว ความสามารถในการป้องกันความผิดพลาด ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้การวางแผนจัดนำเที่ยวจะต้องมีผลกำไรตามสมควรเพื่อนำมาบริหารและพัฒนาองค์กรต่อไป (ฉันทิช วรรณณอม , 2552: 23-27)

การวางแผนท่องเที่ยวในเชิงธุรกิจ คือ การวางแผนจัดนำเที่ยวซึ่งจะทำโดยบริษัทจัดนำเที่ยวโดยทั่วไปจะมีหลักการวางแผนคล้ายกับการวางแผนท่องเที่ยวสำหรับคนทั่วไปที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเอง จะต่างกันตรงที่ถ้าเป็นการจัดนำเที่ยวในเชิงธุรกิจ ก็จะต้องมีการแสวงหากำไร ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีความรู้ประสบการณ์ในการเดินทางท่องเที่ยว รู้เกี่ยวกับสถานประกอบการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดนำเที่ยว จากนั้นจะต้องมีรูปแบบกระบวนการในเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการท่องเที่ยวมาเป็นอย่างดี มีการประสานกับสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้บริการ ให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัย มีการจัดทำเป็นโปรแกรมที่น่าสนใจ น่าเชื่อถือ ราคาเหมาะสมกับความเป็นจริง ต้องมีกระบวนการทางการตลาดเพื่อสื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะต้องมีความชัดเจนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นต่อลูกค้าที่จะมาใช้บริการ ต้องสามารถทำการจัดนำเที่ยวให้เป็นเชิงธุรกิจสินค้าบริการที่สามารถสร้างความประทับใจ ดังนั้นการเรียนรู้ถึงความสำคัญของการวางแผนจัดนำเที่ยวในเชิงธุรกิจจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดนำเที่ยว ซึ่งจะต้องคำนึงถึง ต้นทุน ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ในการวางแผนการนำเที่ยวต่อไป

ทฤษฎีต้นทุนการผลิต

การผลิตสินค้าหรือบริการใด ๆ ก็ตาม จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ มาเป็นปัจจัยสำหรับการผลิต ด้วยเหตุนี้ กิจกรรมการผลิตจึงก่อให้เกิดต้นทุนจากการใช้ทรัพยากรเหล่านั้น ในแง่ของผู้ผลิตนั้น เมื่อต้องการขยายขนาดของการผลิต เขาต้องใช้ปัจจัยแรงงานและปัจจัยทุนในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ผลที่ตามมาคือ การเผชิญกับการเพิ่มขึ้นของต้นทุน การขยายการผลิตหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าเมื่อขยายการผลิตแล้ว รายรับเพิ่มขึ้นสูงกว่าต้นทุนที่เพิ่มขึ้นหรือไม่ ต้นทุนในการผลิตจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการตัดสินใจของผู้ผลิต เมื่อใดก็ตามที่ผู้ผลิตสามารถปรับการใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ได้ ผู้ผลิตจะต้องเลือกส่วนผสมของปัจจัยที่ทำให้เสียต้นทุนต่ำสุดเสมอ ในหัวข้อการผลิตนี้ จึงจะต้องทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของต้นทุนกับกระบวนการผลิต โดยเริ่มจากความหมายของต้นทุนประเภทต่าง ๆ ต่อจากนั้น ก็จะพิจารณาลักษณะของต้นทุนการผลิตชนิดต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้น และในระยะยาวต่อไป (สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2550: 141)

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ และต้นทุนทางบัญชี

เสาวลักษณ์ ปโกฏิประภา (2548: 174-175) ได้อธิบายถึงความหมาย และข้อแตกต่างของต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ และต้นทุนทางบัญชีไว้ดังนี้

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ คือ ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ซึ่งหมายถึง มูลค่าของทางเลือกที่ดีที่สุดในการใช้ทรัพยากร หรือปัจจัยการผลิตชนิดหนึ่งนั่นเอง ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ หรือค่าเสียโอกาสจะรวมทั้งต้นทุนที่จ่ายจริง และต้นทุนที่ไม่ต้องจ่ายจริง

ส่วนต้นทุนทางบัญชี จะคิดเฉพาะต้นทุนที่ต้องจ่ายจริง (Explicit Cost) เท่านั้น ซึ่งสามารถบันทึกตัวเลขในทางบัญชีได้ เช่น ค่าจ้างที่จ่ายให้กับคนงาน ดอกเบี้ยที่จ่ายให้สถาบันการเงิน และค่าเสื่อมราคา (Depreciation) ของสินค้าประเภททุน

ดังนั้น การคำนวณต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์แตกต่างจาก การคำนวณต้นทุนทางบัญชี ถ้าไรเป็นผลต่างของรายรับรวมและต้นทุนรวม จึงต่างกันด้วย รายรับรวม คือ ผลคูณของราคาสินค้ากับปริมาณสินค้าที่ขายได้ ต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์ คือ ผลรวมต้นทุนที่ต้องจ่ายจริงและต้นทุนที่ไม่ต้องจ่ายจริง ดังนั้น ถ้าไรในทางเศรษฐศาสตร์จึงมีค่าดังนี้

$$\text{กำไรทางเศรษฐศาสตร์} = \text{รายรับรวม} - (\text{ต้นทุนที่จ่ายจริง} + \text{ต้นทุนที่ไม่ต้องจ่ายจริง})$$

หรือสามารถเขียนได้ใหม่ดังนี้

$$\text{กำไรทางเศรษฐศาสตร์} = \text{รายรับรวม} - \text{ค่าเสียโอกาส}$$

แต่กำไรในทางบัญชีสามารถคำนวณได้จาก

$$\text{กำไรทางบัญชี} = \text{รายรับรวม} - \text{ต้นทุนที่จ่ายจริง} - \text{ค่าเสื่อมราคา}$$

ต้นทุนในระยะสั้น

เนื่องจากการผลิตในระยะสั้น ผู้ผลิตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตบางชนิดให้เป็นปัจจัยแปรผันได้ เช่น ไม่สามารถขยายที่ดิน ขยายขนาดของอาคาร โรงงาน หรือเพิ่มจำนวนเครื่องจักร กล่าวอีกนัยหนึ่ง ในระยะสั้นผู้ผลิตไม่สามารถขยายขนาดของโรงงานได้ สิ่งที่สามารถทำได้คือการเปลี่ยนแปลงระดับการใช้แรงงาน และวัตถุดิบซึ่งเป็นปัจจัยแปรผัน การผลิตในระยะสั้นจึงยังคงมีการใช้ปัจจัยคงที่และปัจจัยแปรผัน ดังนั้น ต้นทุนของผู้ผลิตในระยะสั้นอาจประกอบด้วยต้นทุนชนิดต่าง ๆ ดังนี้ (สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2550: 143-147)

ต้นทุนคงที่รวม (Total Fixed Cost: TFC) หมายถึง จำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัจจัยคงที่ชนิดต่าง ๆ รวมกัน ต้นทุนชนิดนี้เป็นต้นทุนที่ไม่ขึ้นอยู่กับปริมาณของผลผลิต กล่าวคือไม่ว่าจะผลิตมาก หรือผลผลิตน้อย หรือหยุดทำการผลิตชั่วคราว ต้นทุนส่วนนี้จะยังคงเดิม

ต้นทุนแปรผันรวม (Total Variable Cost: TVC) คือ จำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัจจัยแปรผันชนิดต่าง ๆ รวมกัน ต้นทุนชนิดนี้เป็นต้นทุนที่ผันแปรตามปริมาณผลผลิต กล่าวคือถ้าผลิตสินค้ามากขึ้น ต้นทุนแปรผันรวมจะมากขึ้นด้วย แต่ถ้าไม่ผลิตสินค้าเลย (ปริมาณผลผลิตเป็นศูนย์) ต้นทุนแปรผันรวมจะเท่ากับศูนย์

ต้นทุนรวม (Total Cost: TC) คือ ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการผลิตสินค้าจำนวนหนึ่ง ๆ ต้นทุนรวม ก็คือ ผลผลิตรวมของต้นทุนคงที่รวมกับต้นทุนแปรผันรวม หรือเขียนเป็นสมการจะได้ดังนี้

$$TC = TFC + TVC \dots \dots \dots (1)$$

การประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการด้วยวิธีวิเคราะห์มูลค่าด้านนันทนาการโดยใช้ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM)

ความพยายามที่จะประเมินมูลค่าประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการซึ่งไม่ปรากฏในรูปตัวเงินอย่างชัดเจน ได้เริ่มต้นขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อประมาณ ค.ศ.1940 เป็นการประเมินมูลค่าของอุทยานแห่งชาติในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่วิธีการที่ใช้ในขณะนั้นยังไม่เป็นที่ยอมรับและไม่แพร่หลาย แต่ความต้องการที่จะประเมินมูลค่าพื้นที่นันทนาการยังคงมีอยู่ และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยเหตุผลที่ว่ามูลค่าของพื้นที่ซึ่งประเมินจากค่าผ่านประตู ซึ่งบางสถานที่ก็ไม่เก็บค่าผ่านประตูนั้น ไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงมูลค่าของพื้นที่นันทนาการนั้นได้ อาจมีส่วนเกินผู้บริโภคหรือประโยชน์บางส่วนที่ถูกมองข้ามไป

Harold Hotelling (1949) เป็นนักเศรษฐศาสตร์คนแรกที่เสนอวิธีประเมินมูลค่าของแหล่งนันทนาการจากการประมาณค่าเส้นอุปสงค์ของพื้นที่นันทนาการ โดยมีใจความสำคัญคือ แบ่งพื้นที่รอบพื้นที่นันทนาการออกเป็นรูปวงแหวน ผู้ใช้บริการอยู่ในเขตใดก็จะมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเท่ากับค่าบริการคนอื่นซึ่งอยู่ในเขตเดียวกัน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นค่าประมาณและคงที่ ผู้ใช้บริการที่มาจากเขตที่ต่างกันก็จะมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่ต่างกันออกไปตามระยะทางจากพื้นที่นันทนาการด้วย จึงมีผลทำให้อัตราในการเดินทางไปใช้บริการของพื้นที่นันทนาการนั้นแปรผกผันกับค่าใช้จ่าย โดยมีข้อสมมุติเบื้องต้นว่า ผู้ที่มาใช้บริการของพื้นที่นั้นจะต้องได้รับความพอใจหรือประโยชน์เท่ากันทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในเขตใดก็ตาม ดังนั้น ส่วนเกินของผู้บริโภคแต่ละเขตจึงแตกต่างกันตามค่าใช้จ่ายในการเดินทางเท่านั้น ต่อมา Trice and Wood (1958) ได้ใช้ข้อมูลชุดเดียวกับ Hotelling ซึ่งได้รับการวิจารณ์ว่ามีจุดอ่อนคือ ข้อสมมุติที่ว่าผู้ใช้บริการจะได้รับประโยชน์เท่ากันทุกคน แสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงว่า จำนวนครั้งของการเดินทางมาใช้ประโยชน์ ณ พื้นที่นันทนาการแปรผกผันกับระยะทางที่พิกัดถึงพื้นที่นันทนาการ ซึ่งก็หมายความว่าผู้ใช้บริการที่อยู่ไกลจะได้รับประโยชน์จากพื้นที่น้อยกว่าผู้ที่อยู่ใกล้ โดยต่อมา Marion Clawson (1959) จึงได้นำเสนอวิธีการที่ใกล้เคียงกับ Hotelling โดยใช้ข้อมูลชุดเดียวกันแต่เพิ่มจำนวนประชากรในเขตต่าง ๆ เข้าไป และหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการมาใช้บริการกับระยะทางหรือค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นเส้นอุปสงค์สำหรับการนันทนาการในพื้นที่นันทนาการนั้น (กัลยาณีพรพิเนตรพงศ์, 2548: 14)

การใช้ Travel Cost Method ในการวัดมูลค่าสิ่งแวดล้อมหรือแหล่งนันทนาการมี 2 วิธี

1. วิธีการคิดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM)
2. วิธีการคิดค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยใช้แบ่งเขต (Zonal Travel Cost Method: ZTCM)

วิธีที่ 1 วิธีการคิดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (ITCM) เป็นการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลโดยการกำหนดหาเส้นอุปสงค์แสดงความต้องการในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวซึ่งพิจารณาจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางกับจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งนันทนาการนั้นของแต่ละบุคคล และตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวแปรตามที่ใช้ในการหาฟังก์ชันอุปสงค์จึงเป็นจำนวนครั้งการมาท่องเที่ยวยังแหล่งนันทนาการของบุคคลในช่วงเวลาที่กำหนดในการศึกษา ตัวแปรอิสระคือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังแหล่งนันทนาการและตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องมีขั้นตอนที่สำคัญ ๆ คือ (โสมสกว เพชรานนท์, 2543: 187-191)

1. ระบุที่ตั้ง ขอบเขต และลักษณะทางนันทนาการของแหล่งนันทนาการที่จะศึกษา
2. กำหนดขนาดตัวอย่างจากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดในแต่ละปี
3. ทำการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง ณ แหล่งนันทนาการที่ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมแต่ละปัจจัยกับตัวแปรตาม คือ จำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการโดยใช้ข้อมูลบุคคล และใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (correlation) (โสมสกว เพชรานนท์, 2543: 183) ดังนี้

$$Q_i = f(TC_i, X_i) \dots\dots\dots(2)$$

โดยที่ Q_i คือ จำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างในระยะเวลา 1 ปี

TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปและกลับระหว่างที่พักอาศัยกับแหล่งนันทนาการ ประกอบด้วย ค่าพาหนะในการเดินทางไป-กลับ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าพักรวม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดจากการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวบริเวณแหล่งนันทนาการต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง 1 คน

Xi คือ ตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง อาทิ เช่น อายุ ระดับการศึกษา และระดับรายได้ เป็นต้น

ตามหลักทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์แล้วตัวแปรด้านลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic Variables) เช่น อายุ ระดับการศึกษา หรือระดับรายได้ เป็นต้น จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่ออุปสงค์ โดยค่าความชันของเส้นอุปสงค์จะมีค่าเป็นลบ ดังนั้น เมื่อระดับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น นักท่องเที่ยวก็จะมาท่องเที่ยวบ่อยลง และเมื่อไหร่ก็ตามที่ระดับราคาของการท่องเที่ยวลดลงก็จะทำให้จำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ดังนั้น ฟังก์ชันอุปสงค์ต่อการมาท่องเที่ยวจะมีค่าความชันเป็นลบ (Downward Sloping)

5. ทำการประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการโดยวิธีวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลนำสมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราค่าท่องเที่ยวของบุคคล กับตัวแปรต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมต่อครั้งของบุคคล มาคำนวณหาส่วนเกินของผู้บริโภคแต่ละบุคคล (Individual Consumer Surplus: CSI) ในหน่วยเวลาที่ทำการศึกษา (ปี) โดยทำการหาพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ด้วยวิธีการอินทิเกรต (Integrate) ระหว่างค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งหมดของนักท่องเที่ยวแต่ละบุคคล (TCi) จนถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด (TCi (max)) หรือ Choke Price ดังนี้

$$CS_i = \int_{TC_i}^{TC_i(\max)} (Q_i) dTC_i \dots\dots\dots(3)$$

จากนั้น คำนวณหาความพอใจส่วนเกินของผู้บริโภคเฉลี่ยต่อครั้ง (Average Consumer Surplus: ACS) โดยคำนวณจากความพอใจส่วนเกินของนักท่องเที่ยวต่อบุคคล หาค่าด้วยจำนวนครั้งในการเดินทางมาเที่ยวเฉลี่ยของบุคคล (Qi) ได้ดังนี้

$$ACS = CS_i/Q_i \dots\dots\dots(4)$$

โดยที่ ACS คือ ส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อการเดินทาง 1 ครั้ง (บาท/คน/ครั้ง/ปี)

คำนวณหาผลรวมความพอใจส่วนเกินของผู้มาท่องเที่ยว (Consumer Surplus: CS) จากการนำค่า ACS คูณด้วยจำนวนประชากรที่เดินทางมาท่องเที่ยวทั้งหมด (N) ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ได้ดังนี้

$$CS = ACS \times N \dots\dots\dots(5)$$

โดยที่ CS คือ ส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมด (บาท/ปี)

กล่าวคือ ในการคำนวณหาส่วนเกินของนักท่องเที่ยว หรือความพอใจส่วนเกิน ก็คือ มูลค่าการใช้ประโยชน์ทางนันทนาการของพื้นที่นั้น ๆ โดยการประมาณการหาพื้นที่ได้เส้นอุปสงค์ เพื่อการอธิบายถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

วิธีที่ 2 วิธีการคิดค่าใช้จ่ายในเดินทางแบบเขต (Zonal Travel Cost Method: ZTCM)

เป็นวิธีการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายการเดินทางที่คล้ายกับวิธีการคิดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) แตกต่างกันว่า ZTCM เป็นการศึกษาโดยใช้การแบ่งเขต แต่ ITCM เป็นการพิจารณาในแง่บุคคล ซึ่ง ZTCM เป็นการวิเคราะห์และประมาณจำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวจากค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และตัวแปรทางเศรษฐกิจสังคม โดยการแบ่งเขตมีขั้นตอนดังนี้ (โสมสกว เพชรานนท์, 2543: 165)

1. แบ่งพื้นที่รอบ ๆ แหล่งนันทนาการออกเป็นเขต โดยให้แหล่งนันทนาการที่จะศึกษาเป็นจุดศูนย์กลาง
2. กำหนดขนาดตัวอย่างจากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดในแต่ละปี และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ณ แหล่งนันทนาการที่ทำการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม
3. แยกแบบสอบถามที่สำรวจได้ตามเขตที่แบ่งไว้
4. กำหนดหาจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวในแต่ละเขตที่สำรวจได้ต่อประชากร 1,000 คนในระยะเวลา 1 ปี โดยใช้สูตร ดังนี้

$$Q_i = \frac{(V_i / n) \times N \times 52 \times 1,000}{P_i} \dots\dots\dots(6)$$

โดยที่ Q_i คือ จำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการของประชากรในเขต ต่อประชากร 1,000 คน ในระยะเวลา 1 ปี

V_i คือ จำนวนตัวอย่างของผู้มาท่องเที่ยวจากเขต

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้มาท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการต่อสัปดาห์ในระยะเวลา 1 ปี

P_i คือ จำนวนประชากรในเขต

i คือ จำนวนเขตที่อยู่อาศัยของผู้มาท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการ

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม แต่ละปัจจัย กับจำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการ โดยใช้ข้อมูลเฉลี่ยในแต่ละเขตตามที่ได้จำแนกไว้และใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) หาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการต่อประชากร 1,000 คน กับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ

5. ทำการประเมินมูลค่าทางนันทนาการแหล่งนันทนาการ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับเขตโดยนำสมการความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวในแต่ละเขตต่อประชากร 1,000 คน กับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทางมาท่องเที่ยวมาคำนวณหาจำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการต่อประชากร 1,000 คน ในแต่ละเขตเมื่อมีการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ระดับเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แล้วรวมจำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยว ณ แหล่งนันทนาการของประชากรจากแต่ละเขต ณ ระดับค่าใช้จ่ายสมมติที่เพิ่มขึ้น

6. หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งนันทนาการกับระดับค่าผ่านประตูที่เพิ่มขึ้นในแต่ละระดับเพื่อคำนวณหาพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ ซึ่งจะเป็นมูลค่าทางนันทนาการของแหล่งนันทนาการที่ศึกษาในปีที่ศึกษา

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

นาคม ชีรสวรรณจักร (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับปานกลาง สำหรับผลการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการให้คุณค่าต่อทรัพยากรธรรมชาติ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังนี้ ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขาดงบประมาณ และบุคลากรในการจัดการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนขาดการให้ความร่วมมือและประสานงานระหว่างประชาชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง อีกประการหนึ่ง คือประชาชนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผน การจัดการดูแลสถานที่ท่องเที่ยวรวมถึงไม่มีหน่วยงานที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

ภูสวัศดี สุขเลี้ยง (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยโป่งผาลาด อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมเฉพาะของชนเขาเผ่ามูเซอคำยังคงสืบทอดวัฒนธรรมการแต่งกาย และงานประเพณีปีใหม่ ตรุษจีน การหยุดงานกินเลี้ยง เต้นรำ รวมทั้งพิธีกรรมที่ปฏิบัติกันมาเป็นประจำทุกเดือนในรอบปี อันเกี่ยวเนื่องกับวิถีการดำเนินชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย และนอกจากนี้ ยังมีศักยภาพในด้านคุณค่าทางการศึกษา ความปลอดภัย สาธารณูปโภคพื้นฐาน และมีศักยภาพของพื้นที่รองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว แต่ควรมีการปรับปรุงศักยภาพสาธารณูปโภคให้สูงขึ้น เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา สำหรับนักท่องเที่ยว และศูนย์บริการการท่องเที่ยว เป็นต้น

กมลศักดิ์ วงศ์ศรีแก้ว (2547) ทำการศึกษาเรื่อง “การประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินมูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการของอุทยานสวรรค์ ศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาใช้บริการโดยมุ่งพิจารณามูลค่าหรือประโยชน์ที่เกิดจากการใช้พื้นที่เพื่อนันทนาการเท่านั้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามผู้ให้บริการจำนวน 318 ราย และทำการประเมินมูลค่าทางนันทนาการโดยใช้วิธีคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางแบบบุคคลจากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมาจาก 8 อำเภอของจังหวัดนครสวรรค์ มาจากอำเภอเมืองมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 90.63 จากการศึกษาสมการอุปสงค์ต่อการเดินทางมายังอุทยานสวรรค์โดยใช้ Log Linear Demand Function พบว่าที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 95 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาใช้บริการ คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมูลค่าของอุทยานสวรรค์ที่ประเมินได้ในปี พ.ศ. 2546 มีมูลค่าประมาณ 51.43 ล้านบาท

ฉันทา ว่องวัฒนากุล (2547) ศึกษาเรื่อง “การประเมินมูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการบริเวณชายหาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง” ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะพื้นฐาน

ทางเศรษฐกิจสังคมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ฐานนิยม และร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและมีวัตถุประสงค์หลักในการประเมินมูลค่าประโยชน์ชายหาดแม่รำพึงทางด้านนันทนาการ เป็นการประเมินมูลค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ปรากฏในรูปตัวเงินให้เป็นมูลค่าในรูปตัวเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ผู้ที่มาท่องเที่ยวบริเวณชายหาดแม่รำพึงจำนวน 322 ราย ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2546 ผลการศึกษา พบว่า ผู้มาท่องเที่ยวเป็นเพศชายและเพศหญิงในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี สถานภาพโสด อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดระยอง ใช้ระยะเวลาในการเดินทางน้อยกว่า 2 ชั่วโมง ได้รับข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน ญาติและคนในครอบครัว ส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวเป็นครั้งแรกในรอบปีนี้ ไม่มีการพักค้างคืน มาเที่ยวที่ชายหาดแม่รำพึงเพียงที่เดียว และมีความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวที่ชายหาดแม่รำพึงอีก ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคลพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดแม่รำพึง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและจำนวนปีที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลการประเมินมูลค่าผลประโยชน์ทางนันทนาการบริเวณชายหาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง ในปี พ.ศ. 2546 มีมูลค่าเท่ากับ 217,187,950 บาท

ขนิษฐา ภาณุทัต (2548) ศึกษาเรื่อง “การประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์” ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว ลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมด้านนันทนาการของนักท่องเที่ยวและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว และเพื่อประเมินมูลค่าด้านนันทนาการของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ โดยการประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการใช้วิธีค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวน 384 คน ที่มาท่องเที่ยวยังเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ระหว่างเดือนเมษายนถึงธันวาคม พ.ศ.2547 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีที่พักอาศัย อยู่ในกรุงเทพมหานคร เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 21 ถึง 30 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 ถึง 10,000 บาท มากที่สุด รู้จักเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์จากวิทยุ/โทรทัศน์/เว็บไซต์ พาหนะที่ใช้เดินทางคือรถยนต์ส่วนตัว กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความเต็มใจที่จะจ่ายมากที่สุด 10 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.90 และกิจกรรมที่ทำมากที่สุดคือ การ

เดินชมวิวทิวทัศน์รอบเขื่อน และตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ได้มากที่สุด ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 คือตัวแปรค่าใช้จ่ายในการเดินทางของแต่ละบุคคล ซึ่งรวมค่าเสียเวลา 1/3 ของอัตราค่าจ้างแรงงานที่นักท่องเที่ยวได้รับ กับตัวแปรรายได้ต่อปีของ นักท่องเที่ยว สำหรับมูลค่าต้นทุนการของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ในปี พ.ศ. 2547 มีค่าเท่ากับ 208,628,978.87 บาท

วนิดา รัตนพันธุ์ (2548) ทำการศึกษาเรื่อง “การประเมินมูลค่าและการจัดการด้าน นันทนาการของพื้นที่ถ้ำเลเขากอบ จังหวัดตรัง” ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษา ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวพื้นที่ถ้ำเล ตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง และเพื่อประเมินมูลค่าของผลประโยชน์ทางด้านนันทนาการของพื้นที่ ถ้ำเลเขากอบ รวมทั้งเพื่อศึกษาการจัดการพื้นที่ถ้ำเล เขากอบ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การศึกษา ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำนวนทั้งสิ้น 321 คน ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2546 และเดือนมกราคม 2547 โดยการประเมินมูลค่าด้านนันทนาการซึ่งเป็นมูลค่าจากการใช้ ประโยชน์ทางตรง ด้วยวิธีการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (ITCM) และสอบถาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ถ้ำเลเขากอบด้วยจากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-40 ปี มีสถานภาพ โสด เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาซึ่งกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 14,109 บาท ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการท่องเที่ยว คือค่าใช้จ่ายในการ เดินทางเพียงปัจจัยเดียวเท่านั้นโดยผลของการประเมินมูลค่าพื้นที่ในปี พ.ศ. 2546 มีค่าเท่ากับ 250,018,800 บาท

พิมพ์ิกา ชมชีพ (2549) ศึกษาเรื่อง “การประเมินมูลค่านันทนาการเพื่อการจัดการสวน สัตว์นครราชสีมา” ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินมูลค่านันทนาการเพื่อการ จัดการสวนสัตว์นครราชสีมาโดยใช้วิธีการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ตลอดจนศึกษาถึงลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมที่มีต่อการท่องเที่ยว และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการให้บริการในสวนสัตว์ โดยทำการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยว 337 คน ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 ผลการศึกษา พบว่า ผู้มา ท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีที่พักอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ระยะทางจากที่พักถึงสวนสัตว์น้อยกว่า 50 กิโลเมตร มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี สถานภาพสมรส อาชีพรับจ้างทั่วไป ระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายได้ต่อปีต่ำกว่า

50,000 บาท และมีระดับรายได้ครอบครัวต่อปีต่ำกว่า 120,000 บาท มีความตั้งใจมาท่องเที่ยวสวนสัตว์เพียงแห่งเดียว ทราบข้อมูลสวนสัตว์นครราชสีมาจากเพื่อนญาติหรือคนในครอบครัว และมาท่องเที่ยวกับครอบครัวหรือญาติพี่น้อง ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางเที่ยวชมสวนสัตว์โดยการเดินชม นั่งขบวนรถพ่วงนำเที่ยว และปั่นจักรยาน กิจกรรมนันทนาการ คือการเที่ยวชมสวนสัตว์ พักผ่อนรับประทานอาหาร สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งการเดินทางมาท่องเที่ยวสวนสัตว์นครราชสีมาของนักท่องเที่ยว คือ ระดับรายได้ต่อปี ระยะทางจากที่พักอาศัยถึงสวนสัตว์นครราชสีมา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง นำมาประเมินมูลค่านันทนาการสวนสัตว์นครราชสีมาในปี พ.ศ. 2548 มีค่าเท่ากับ 81,690,830 บาท

จวีวรรณ มณีเมือง (2550) ศึกษาเรื่อง “การตีมูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร” ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาใช้บริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางมาใช้บริการทางนันทนาการ รวมถึงมูลค่าทางนันทนาการโดยการตีค่าในรูปมูลค่าที่เป็นตัวเงิน โดยใช้วิธีคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางแบบบุคคล (ITMC) ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการสวนเบญจกิติ จำนวนทั้งสิ้น 400 คนจากการศึกษาพบว่า จากกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการสวนเบญจกิติมาจาก 35 เขต จากจำนวน 50 เขต ของกรุงเทพมหานคร พบว่า เป็นผู้ที่พักอาศัยในเขตคลองเตยมากที่สุด ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการเป็นเพศชาย มีสถานภาพโสด อายุเฉลี่ย 35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ที่มีระดับรายได้ 10,000-30,000 บาท ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 16,869 บาทต่อเดือน ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในการเดินทาง และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาใช้บริการเฉลี่ย 63.90 บาทต่อครั้ง ผลการวิเคราะห์จากสมการอุปสงค์ในการเดินทางมาใช้บริการพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาใช้บริการมีเพียงปัจจัยเดียว คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ ในปี พ.ศ. 2549 มีมูลค่าเท่ากับ 76,765,091 บาท

ศาสตราจารย์ สุขสุวรรณ์ (2552) ศึกษาเรื่อง “การประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการและค่าธรรมเนียมการเข้าใช้: กรณีศึกษา สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร” โดยมีความมุ่งหมาย 2 ประการ คือ เพื่อประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนลุมพินี โดยวิธี Individual Travel Cost Method และเพื่อประมาณการอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนันทนาการของสวนลุมพินีโดยวิธี Contingent Valuation Method โดยได้ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์โดยตรงจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มาใช้บริการด้านนันทนาการกับสวนลุมพินี จำนวน

400 คนโดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 สัปดาห์ ในระหว่างวันที่ 23-29 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ผลการศึกษาพบว่ามูลค่าทางด้านนันทนาการของสวนลุมพินี ที่ประเมินได้ในปี พ.ศ. 2552 มีค่าประมาณ 2,021.67 ล้านบาท หรือมีมูลค่าเชิงนันทนาการ 5.62 ล้านบาทต่อไร่ โดยมูลค่าปัจจุบันเมื่อคิดลดอัตราร้อยละ 2.50 ร้อยละ 5.00 และร้อยละ 7.50 ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 30 ปี จะมีมูลค่าทั้งสิ้น 42,314.13 ล้านบาท 31,078.01 ล้านบาท และ 23,876.67 ล้านบาท ตามลำดับ ในด้านการวิเคราะห์อัตราค่าธรรมเนียมการเข้าใช้บริการนันทนาการภายในสวนลุมพินีโดยวิธีวิเคราะห์ความน่าจะเป็นจากสัดส่วนผู้เต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมโดยใช้คำถามปลายปิดพบว่า ระดับค่าธรรมเนียมที่ก่อให้เกิดรายรับสูงสุดต่อสวนลุมพินี คือระดับ 50 บาท ซึ่งจะทำให้สวนลุมพินีมีรายรับประมาณ 86.91 ล้านบาทต่อปี ในขณะที่การวิเคราะห์ตามหลักความเต็มใจจะจ่ายขั้นต่ำโดยใช้คำถามปลายเปิดพบว่าอัตราค่าธรรมเนียมที่ก่อให้เกิดรายรับสูงสุดคือระดับ 20 บาท ซึ่งจะทำให้สวนลุมพินีมีรายรับประมาณ 42.18 ล้านบาทต่อปี

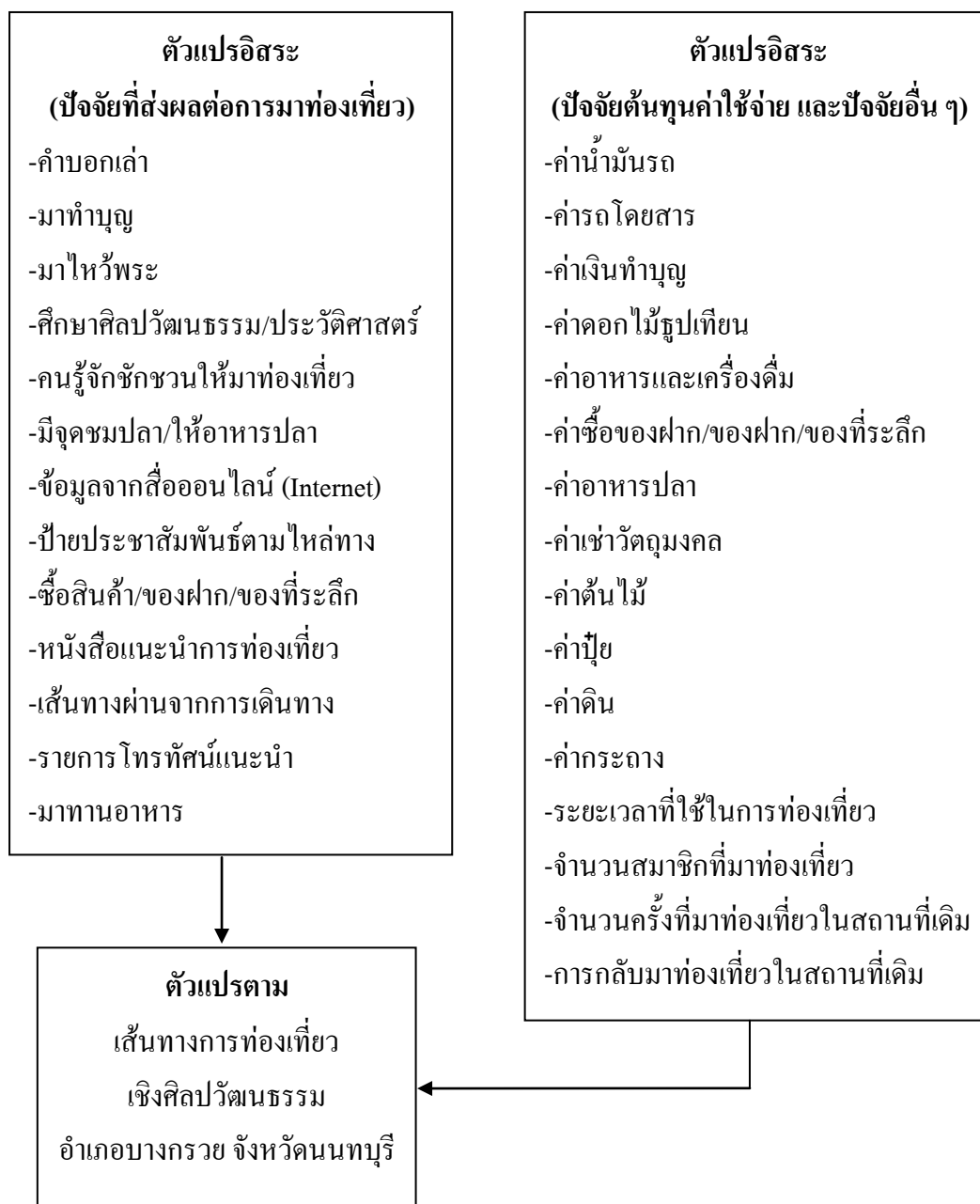
วิวัฒน์ จันทร์กึ่งทอง (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ตัวแบบสมการโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติทะเลภาคใต้ของประเทศไทย” งานวิจัยดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบตัวแบบสมการโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติทางทะเลในภาคใต้ของประเทศไทย จำนวน 800 คน ซึ่งเลือกมาโดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ ตัวแบบที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรแฝงที่ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัยว่าเป็นสาเหตุของความภักดีของนักท่องเที่ยวจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ภาพลักษณ์การท่องเที่ยว คุณค่าที่ได้รับจากการท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และการร้องเรียนของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อความภักดีของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว คุณค่าที่ได้รับจากการท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และการร้องเรียนของนักท่องเที่ยว ในขณะที่ปัจจัยส่งผลทางอ้อมต่อความภักดีของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ภาพลักษณ์การท่องเที่ยว คุณค่าที่ได้รับจากการท่องเที่ยว และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว งานวิจัยดังกล่าวได้มีข้อเสนอแนะว่า อุทยานแห่งชาติทางทะเลในภาคใต้ของประเทศไทยควรกำหนดนโยบายและจัดทำเป็นแผนงานเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านผู้รับบริการ นอกจากนี้ ควรกำหนดนโยบายและจัดทำเป็นแผนงานเกี่ยวกับการสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นกับการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติทางทะเลในภาคใต้ของประเทศไทย โดยกำหนดเป็นแผนงานผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ อีกทั้งจัดทำเป็นแผนงานเกี่ยวกับการสร้างคุณภาพบริการที่ดีของอุทยานแห่งชาติทางทะเลในภาคใต้ของประเทศไทยเพื่อ

ตอบสนองต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงควรกำหนดนโยบายและจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียนของนักท่องเที่ยว ในขณะที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับภาพลักษณ์การท่องเที่ยว โดยจัดทำเป็นแผนงานการโฆษณา การประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติทางทะเลในภาคใต้ของประเทศไทยโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ป้ายโฆษณา วารสารการท่องเที่ยว และคู่มือการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติทางทะเลในภาคใต้ของประเทศไทย และเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเข้ามาท่องเที่ยว

Um and Crompton (1990) ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทของทัศนคติที่มีต่อการตัดสินใจเลือกจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว และได้สรุปว่ากระบวนการเลือกจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 เป็นระยะของการตัดสินใจว่าจะเดินทางท่องเที่ยวหรือไม่ และระยะที่ 2 คือการพิจารณาเลือกจุดหมายปลายทางว่าจะตัดสินใจไปที่ไหน โดยในขั้นของการเลือกที่จะไปไหนนี้ Um และ Crompton แบ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกจุดหมายปลายทางออกเป็น 3 กลุ่มปัจจัย คือกลุ่มปัจจัยภายนอกซึ่งหมายถึง ปัจจัยทางด้านการติดต่อทางสังคมกับบุคคลอื่น และอิทธิพลทางการตลาดของนักการตลาดท่องเที่ยว กลุ่มปัจจัยภายในคือ ปัจจัยทางด้านสังคมจิตวิทยาของแต่ละบุคคล ได้แก่ ค่านิยม ทัศนคติ บุคลิกภาพและแรงจูงใจ กลุ่มปัจจัยที่ 3 คือกลุ่มปัจจัยทางด้านความรู้ซึ่งมาจากการผสมผสานกันของสองกลุ่มปัจจัยแรกส่งผลให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และผ่านกระบวนการเลือกสรรจนกระทั่งมาสู่การตัดสินใจเลือกจุดหมายปลายทางในที่สุด และได้สรุปว่าทัศนคติต่อแหล่งท่องเที่ยวมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเลือกจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว

การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเริ่มได้รับความสนใจในช่วงทศวรรษที่ 20 เนื่องจากความต้องการของผู้ประกอบการที่ต้องการที่จะเข้าใจถึงความต้องการของผู้บริโภคเพื่อจะได้ตอบสนองต่อความต้องการนั้นแต่การศึกษาเกี่ยวกับการเลือกจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว ส่วนมากผู้วิจัยมักจะเจาะประเด็นปัญหาไปที่ความชอบของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวและพฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว Mansfeld (1992: 399-419) ได้เสนอแนะว่าการวิจัยเกี่ยวกับการเลือกจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวควรพิจารณาจากความชอบที่นักท่องเที่ยวมีต่อแหล่งท่องเที่ยวกับพฤติกรรมเลือกจริงว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 3.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัย
4. การเก็บ และรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากร ข้อมูลที่ใช้การศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ (ตามขอบเขตสถานที่) ได้แก่ (1) วัดเพลง (2) วัดโพธิ์บางโอ (3) วัดชะลอ (4) วัดบางขุน (5) วัดบางไกรใน (6) วัดบางอ้อยช้าง (7) ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จกถนน) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เกี่ยวข้องกัน โอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) คือ ใช้แนวทางการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เบื้องต้นผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลการสังเกตแบบไม่เข้าไปมีส่วนร่วม (Non-participant Observation) โดยการสังเกตจำนวนนักท่องเที่ยว สอบถามจากชุมชน ผู้ดูแลสถานที่ ผู้ประกอบการ เป็นต้น โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ปรากฏนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในรูปแบบนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริงเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5 กลุ่ม หลังจากนั้น จึงมากำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมที่จะใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview-IDI) โดยเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Wimmer and Dominick (2011) Gay (1996) และ สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย (2546: 142, 183) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เกี่ยวข้องกัน โอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก เนื่องจากจะต้องใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเจาะลึกที่จะได้ข้อมูลใหม่ ๆ มากกว่าการหาข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน ในเชิงปริมาณ และสามารถนำข้อมูลไปอ้างอิงถึงประชากรได้มากที่สุดอย่างน้อยร้อยละ 10 ของประชากร จากแนวคิดดังกล่าว จึงนำมากำหนดกลุ่มตัวอย่างสถานที่ละ 5 คน เป็นตัวแทนกลุ่ม รวมทั้งสิ้น 35 คน

เครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในลักษณะเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview-IDI) เพื่อสอบถามถึงข้อมูลพื้นฐานทางปฐมภูมิของนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการมาท่องเที่ยว รวมทั้งข้อเสนอแนะที่นักท่องเที่ยวได้ให้ไว้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยจึงได้ทำการแบ่งเนื้อหาการสัมภาษณ์ ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ระดับรายได้ สถานภาพ ที่อยู่อาศัย ปัจจุบัน ยานพาหนะ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (สื่อโฆษณา) และสาเหตุของการมาท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และปัจจัยอื่น ๆ ถึงค่าใช้จ่ายและปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าอาหารและเครื่องดื่ม เงินทำบุญ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการ จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ การกลับมาท่องเที่ยวในครั้งต่อไป และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ตอนที่ 3 สอบถามข้อมูลความคิดเห็นทั่วไป จากนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของสถานที่ ความสะอาด และข้อเสนอแนะเป็นต้น

การสร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาการวิจัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ที่ปรึกษางานวิจัยได้แนะนำ
4. นำแบบสอบถามออกทดสอบเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดย

4.1 นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try-out) กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวตามขอบเขตสถานที่ ที่ละ 1 ตัวอย่าง

4.2 นำผลที่ได้รับจากการ ทดสอบคุณภาพจากแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ เสร็จแล้วจึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาและค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน การพัฒนาการท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม จากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความ เอกสาร วารสาร รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ เป็นต้น พร้อมทั้งสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว เพื่อใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยการวิจัยครั้งนี้จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกตามแบบสอบถามการวิจัยที่ได้ระบุไว้โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างสถานที่ละ 5 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 35 ตัวอย่าง
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนสิ้นสุดการสัมภาษณ์
4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากการสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ระดับรายได้ สถานภาพ ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ยานพาหนะ การรับรู้ข้อมูล (สื่อโฆษณา) และสาเหตุของการมาท่องเที่ยว โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่ออธิบายค่าที่ได้จากการสำรวจ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ หรือความถี่ หรือค่าเฉลี่ย เพื่อวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มาท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยพื้นฐานทาง เศรษฐศาสตร์และปัจจัยอื่น ๆ ถึงสาเหตุของการตัดสินใจมาท่องเที่ยวได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการ เดินทาง ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าทำบุญ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ การกลับมาท่องเที่ยวอีก ใน ครั้งต่อไป และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็น การวิเคราะห์เพื่ออธิบายค่าที่ได้จากการสำรวจ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ หรือความถี่ หรือค่าเฉลี่ย หลังจากนั้นดำเนินการตามขั้นตอน 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการมาท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 สรุปค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน

ขั้นตอนที่ 3 เส้นทางที่เหมาะสมที่ใช้สำหรับในการท่องเที่ยวเชิง ศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ส่วนที่ 3 หลังจากในส่วนที่ 2 เสร็จสิ้นแล้ว นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมากำหนดเป็น แบบจำลองสมการโครงสร้างเพื่อใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณในอนาคตต่อไป

ส่วนที่ 4 นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนที่ 1 ถึงส่วนที่ 2 มาทำการอภิปรายผล การศึกษาที่สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปรากฏการณ์ที่ค้นพบจาก การศึกษา

บทที่ 5

ผลการศึกษา และการอภิปรายผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผู้ศึกษาได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 5 ส่วน เป็นการศึกษาเพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ได้แก่ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน และเส้นทางที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยนำเสนอผลการศึกษาเรียงลำดับตามหัวข้อดังนี้

1. สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการมาท่องเที่ยวและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจากนักท่องเที่ยว
2. สรุปค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม และการกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม เฉลี่ยต่อคน
3. เส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
4. แบบจำลองสมการ โครงสร้างที่กำหนดตัวแปรจากผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพสำหรับใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณในอนาคต
5. การอภิปรายผลการศึกษา

สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการมาท่องเที่ยวและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจากนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวเชิงลึกโดยแบ่งเป็นสถานที่ละ 5 คน 7 สถานที่ รวมจำนวน 35 คนซึ่งสามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมาท่องเที่ยว รวมถึงปัญหา และข้อเสนอแนะที่นักท่องเที่ยวแต่ละรายที่ได้แสดงข้อคิดเห็นไว้ ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม

จากผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวแบ่งเป็นสถานที่ละ 5 คน 7 สถานที่ รวมจำนวน 35 คน โดยนักท่องเที่ยวได้ให้เหตุผลถึงปัจจัยที่ ทำให้มาท่องเที่ยว ซึ่งสรุปและจัดลำดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว หรือสาเหตุของการมาท่องเที่ยวได้ดังนี้ (1) จากคำบอกเล่าที่ได้รับฟังมาจากคนรู้จัก หรือจากคนทั่วไปที่ได้พูดให้ฟังจึงเกิดความสนใจที่อยากจะมาท่องเที่ยว (2) มีความตั้งใจที่อยากจะมาทำบุญ (3) มีความตั้งใจที่อยากจะมาไหว้พระ (4) อยากจะมาเยี่ยมชม

โบราณสถาน ศึกษาศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ชมวิถีชีวิตของเป็นอยู่ของชุมชน (5) มีคนรู้จักไม่ว่าจะเป็นญาติ หรือเพื่อนชักชวนให้มาท่องเที่ยว (6) ทราบเบื้องต้นอยู่แล้วว่าวัดนี้ อยู่ริมน้ำ มีสถานที่และจุดบริการขายอาหารปลาและให้อาหารปลา จึงตั้งใจมาให้อาหารปลาและ มาดูปลา (7) ศึกษาหาข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (Internet) จึงเป็นสาเหตุให้มาท่องเที่ยว (7) เดินทางผ่านเห็นป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทางเชิญชวนจึงให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยว (7) มาซื้อ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีจำหน่ายในสถานที่ท่องเที่ยว (8) รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวจากหนังสือ แนะนำการท่องเที่ยว (8) เป็นเส้นทางผ่านจากการขับรถไปทำงานหรือโดยสารรถรับจ้างทั่วไป (9) มาท่องเที่ยวจากการแนะนำจากรายการโทรทัศน์ และ (10) ตั้งใจมาทานอาหารที่อยู่ในสถานที่ ท่อ่งเที่ยว

ผลการสัมภาษณ์สามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวได้ในตารางที่ 5.1 และเพื่อสะดวกต่อการอธิบายจึงกำหนดตัวแปรที่ใช้แทนนักท่องเที่ยวที่ได้รับการสัมภาษณ์ และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมาท่องเที่ยว ตั้งแต่ข้อมูลในตารางที่ 5.1 จนถึงข้อมูลในตารางที่ 5.25 ดังนี้

ตัวแปรที่ใช้แทนผู้รับการสัมภาษณ์ทั้ง 35 คนใน 7 สถานที่

N_{11}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 1 ณ วัดเพลง
N_{12}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 2 ณ วัดเพลง
N_{13}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 3 ณ วัดเพลง
N_{14}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 4 ณ วัดเพลง
N_{15}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 5 ณ วัดเพลง
N_{21}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 1 ณ วัดโพธิ์บางโอ
N_{22}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 2 ณ วัดโพธิ์บางโอ
N_{23}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 3 ณ วัดโพธิ์บางโอ
N_{24}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 4 ณ วัดโพธิ์บางโอ
N_{25}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 5 ณ วัดโพธิ์บางโอ
N_{31}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 1 ณ วัดชลอ
N_{32}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 2 ณ วัดชลอ
N_{33}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 3 ณ วัดชลอ
N_{34}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 4 ณ วัดชลอ
N_{35}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 5 ณ วัดชลอ
N_{41}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 1 ณ วัดบางขนุน

N_{42}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 2 ณ วัดบางขนุน
N_{43}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 3 ณ วัดบางขนุน
N_{44}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 4 ณ วัดบางขนุน
N_{45}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 5 ณ วัดบางขนุน
N_{51}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 1 ณ วัดบางไกรใน
N_{52}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 2 ณ วัดบางไกรใน
N_{53}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 3 ณ วัดบางไกรใน
N_{54}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 4 ณ วัดบางไกรใน
N_{55}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 5 ณ วัดบางไกรใน
N_{61}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 1 ณ วัดบางอ้อยช้าง
N_{62}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 2 ณ วัดบางอ้อยช้าง
N_{63}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 3 ณ วัดบางอ้อยช้าง
N_{64}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 4 ณ วัดบางอ้อยช้าง
N_{65}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 5 ณ วัดบางอ้อยช้าง
N_{71}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 1 ณ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์)
N_{72}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 2 ณ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์)
N_{73}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 3 ณ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์)
N_{74}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 4 ณ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์)
N_{75}	=	ผู้รับการสัมภาษณ์คนที่ 5 ณ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์)

ตัวแปรที่ใช้แทนปัจจัยที่ส่งผลต่อการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้ง 35 คนใน 7 สถานที่

A_1	=	จากคำบอกเล่า
A_2	=	มาทำบุญ
A_3	=	มาไหว้พระ
A_4	=	ศึกษาศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์

A_5	=	คนรู้จักชักชวน
A_6	=	ให้อาหารปลา
A_7	=	สื่อออนไลน์ (Internet)
A_8	=	ป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทาง
A_9	=	ซื้อสินค้า
A_{10}	=	หนังสือแนะนำการท่องเที่ยว
A_{11}	=	เส้นทางผ่าน
A_{12}	=	รายการโทรทัศน์
A_{13}	=	อาหาร

ตารางที่ 5.1 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว

สถานที่	ผู้รับการสัมภาษณ์	สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการมาท่องเที่ยว												
		คำบอกเล่า	ทำบุญ	ไหว้พระ	ศึกษาศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์	คนรู้จักชักชวน	ให้อาหารปลา	สื่อออนไลน์ (Internet)	ป้ายประชาสัมพันธ์ตามแหล่งทาง	ซื้อสินค้า	หนังสือแนะนำการท่องเที่ยว	เส้นทางผ่าน	รายการทางโทรทัศน์	อาหาร
ตัวแปร		A ₁	A ₂	A ₃	A ₄	A ₅	A ₆	A ₇	A ₈	A ₉	A ₁₀	A ₁₁	A ₁₂	A ₁₃
วัดเพลง	N ₁₁	✓	✓	✓		✓							✓	
	N ₁₂		✓	✓									✓	
	N ₁₃	✓	✓	✓		✓								
	N ₁₄	✓	✓	✓	✓	✓								
	N ₁₅	✓	✓	✓		✓								
วัดโพธิ์บางโอ	N ₂₁	✓	✓	✓			✓							
	N ₂₂	✓	✓	✓						✓				
	N ₂₃		✓	✓	✓			✓						
	N ₂₄	✓	✓	✓			✓		✓					
	N ₂₅	✓	✓				✓				✓			
วัดชลอ	N ₃₁	✓	✓									✓		
	N ₃₂	✓	✓	✓			✓	✓				✓		✓
	N ₃₃	✓	✓		✓		✓					✓		
	N ₃₄	✓	✓	✓	✓	✓	✓							
	N ₃₅	✓	✓	✓	✓	✓		✓						
วัดบางขนุน	N ₄₁	✓	✓						✓					
	N ₄₂	✓	✓	✓		✓								
	N ₄₃	✓	✓											
	N ₄₄	✓	✓								✓			

	N ₄₅	✓							✓					
วัดบางไกรใน	N ₅₁		✓	✓	✓				✓					
	N ₅₂	✓	✓											
	N ₅₃	✓	✓											
	N ₅₄	✓	✓											
	N ₅₅	✓	✓	✓										
วัดบางอ้อยช้าง	N ₆₁	✓	✓	✓	✓									
	N ₆₂	✓	✓	✓	✓									
	N ₆₃	✓	✓		✓			✓	✓					
	N ₆₄	✓	✓			✓								
	N ₆₅	✓	✓		✓									
ถนนสายดอกไม้ (ถนนบางกรวย- จงถนนอม)	N ₇₁	✓								✓				
	N ₇₂	✓						✓		✓				
	N ₇₃	✓								✓				
	N ₇₄	✓								✓				
	N ₇₅	✓								✓				
รวม	35 ราย	32	29	17	10	8	6	5	5	5	3	3	2	1
อันดับที่		1	2	3	4	5	6	7	7	7	8	8	9	10

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวจำนวน 35 คน จาก 7 สถานที่

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจากนักท่องเที่ยวที่ทำการสัมภาษณ์โดยจำแนกแต่ละสถานที่

วัดเพลง

1. อยากให้มีการบริหารจัดการเป็นรูปแบบวัดอย่างแท้จริง มีพระสงฆ์จำพรรษา เพื่อจะได้เป็นผู้ดูแลรักษา และปฏิบัติศาสนกิจภายในวัด
2. มีการซ่อมแซมถาวรวัตถุต่าง ๆ ภายในวัด ให้สภาพดีขึ้น แต่ให้ยังคงอยู่ในรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบเดิม เช่น หอระฆัง พื้นบริเวณวัด ชุมเสมา การทาสีโบสถ์ใหม่
3. ปรับปรุงเส้นทางเข้าวัดตั้งแต่บริเวณถนนหลัก ตลอดจนถึงเส้นทางเข้ามาถึงบริเวณวัดเนื่องจาก ถนนยังมีสภาพขรุขระ ไม่สะดวกต่อการเดินทาง
4. จัดหาสถานที่จอดรถ เนื่องจากสถานที่จอดรถไม่เพียงพอ

วัดโพธิ์บางโอ

1. เพิ่มแหล่งที่ให้อาหารปลาและจุดบริการอาหารปลา บริเวณศาลาริมน้ำ

วัดชลอ

1. เพิ่มถังขยะ เนื่องจากมีจุดบริการถังขยะน้อย
2. ให้คงสภาพความเงียบสงบ ความร่มรื่น บริเวณวัดไว้ให้คงเดิม
3. ควรเร่งการดำเนินการจัดสร้างหรือบูรณะโบสถ์เรือหงส์ ให้แล้วเสร็จเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม
4. ควรเพิ่มร้านค้าให้มากกว่านี้ และมีสินค้าให้หลากหลาย โดยเน้นเป็นสินค้าพื้นบ้านของชุมชนท้องถิ่น
5. เพิ่มห้องน้ำไว้บริการให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว
6. ควรจัดทำป้ายให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไป เช่น นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างชาติ รวมถึงเยาวชน เพื่อเป็นการศึกษาประวัติความเป็นมาของวัด
7. ปรับปรุงพื้นถนนบริเวณวัดไม่ให้เกิดความขรุขระ
8. ควรมีจุดล้างมือไว้สำหรับบริการใกล้กับจัดให้อาหารปลาบริเวณริมน้ำ

วัดบางขุน

1. ควรมีผู้รับผิดชอบดูแลความสะอาดในห้องน้ำวัด

วัดบางไกรใน

1. ให้คงสภาพโบราณสถานไว้ เนื่องจากจะได้เป็นแหล่งศึกษาให้แก่เยาวชนในรุ่นต่อไป

วัดบางอ้อยช้าง

1. ควรประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในหลาย ๆ รูปแบบให้นักท่องเที่ยวได้รู้จัก
2. บริเวณโถงเรือเทียบท่า ควรจัดทำทางลาด หรือทางขึ้นไว้สำหรับผู้สูงอายุ หรือคนพิการ
3. ควรเพิ่มปริมาณถังขยะ
4. มีจุดบริการขายสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นบ้านมาจำหน่าย ประเภทผลิตภัณฑ์ตำบลงานฝีมือชุมชน งานหัตถกรรม

ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จงถนนอม)

1. ควรปรับปรุงถนนให้มีสภาพที่ดีขึ้น เนื่องจากเวลาฝนตกหรือน้ำท่วม จะเกิดปัญหาน้ำขัง เนื่องจากเป็นที่ต่ำ ไม่สามารถระบายน้ำได้ จะส่งผลต่อการเดินทางมาซื้อสินค้า

สรุปค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม และการกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม เฉลี่ยต่อคน

จากการ วิจัยเรื่อง “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวแบ่งเป็นสถานที่ละ 5 คน 7 สถานที่ รวมจำนวน 35 คน เพื่อทำการศึกษาถึงปัจจัยค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม และการกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม อีกทั้งเพื่อสะดวกต่อการศึกษแบบจำลองสมการโครงสร้างในหัวข้อถัดไป จึงได้กำหนดตัวแปรที่ใช้แทนค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม และการกลับมาท่องเที่ยวในครั้งต่อไป ตั้งแต่ข้อมูลในตารางที่ 5.2 จนถึงข้อมูลในตารางที่ 5.25 ดังนี้

ตัวแปรที่ใช้แทนค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่เกิดขึ้น

E_1	=	ค่าน้ำมันรถ
E_2	=	ค่ารถโดยสาร
E_3	=	เงินทำบุญ
E_4	=	ค่าดอกไม้รูปเทียน
E_5	=	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม
E_6	=	ชื่อของฝาก
E_7	=	ค่าอาหารปลา
E_8	=	เช่าวัดถุมงคล
E_9	=	ค่าต้นไม้
E_{10}	=	ค่าปุ๋ย
E_{11}	=	ค่าดิน
E_{12}	=	ค่ากระถาง
T	=	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว
R_1	=	จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว
R_2	=	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม
R_3	=	การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม

จากการศึกษาค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม และการกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม แบ่งเป็นสถานที่ละ 5 คน 7 สถานที่ รวมจำนวน 35 คน สามารถสรุปเป็นตารางผลการศึกษา ในแต่ละสถานที่เฉลี่ยต่อคน เพื่อนำไป ศึกษาเป็น เส้นทางท่องเที่ยว เชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่เหมาะสมในหัวข้อถัดไป ได้ดังนี้

ตารางที่ 5.2 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดเพลง จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย บาท)

ผู้รับการสัมภาษณ์	ค่าน้ำมันรถ	ค่ารถโดยสาร	เงินทำบุญ	ค่าดอกไม้รูปเทียน	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	ซื้อของฝาก	ค่าอาหารปลา	เช่าวัดถุมงคล
(ตัวแปร)	(E ₁)	(E ₂)	(E ₃)	(E ₄)	(E ₅)	(E ₆)	(E ₇)	(E ₈)
N ₁₁	400	0	200	100	0	0	0	0
N ₁₂	0	200	0	200	0	0	0	0
N ₁₃	200	0	20	0	50	0	0	0
N ₁₄	300	0	150	20	40	500	0	0
N ₁₅	200	0	200	0	75	0	0	0
รวมเฉลี่ยต่อคน	275	200	142.50	106.67	55	500	0	0

หมายเหตุ: คำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแต่ละรายการจากผลรวมที่จ่ายจริงต่อคนหารด้วยจำนวนคนที่จ่ายจริงทั้งหมด

(ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเริ่มต้นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยจนมาถึงสถานที่ท่องเที่ยว)

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดเพลง จังหวัดนนทบุรี
เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง)

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยว (T)
N_{11}	1
N_{12}	1.30
N_{13}	1
N_{14}	1
N_{15}	0.30
รวมเฉลี่ยต่อคน	1

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.2 และ 5.3 แสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดเพลง จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดเพลง จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง) โดยปรากฏถึงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ดังนี้ ค่าน้ำมัน¹ 275 บาท ค่ารถโดยสาร² (ในกรณีที่ไม่มีจักรยานหรือรถจักรยานยนต์ส่วนตัว) 200 บาท เงินทำบุญ³ 142.50 บาท ค่าดอกไม้ธูปเทียน³ 106.67 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 55 บาท และซื้อของฝาก 500 บาท ส่วนระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยที่ใช้ในการท่องเที่ยวประมาณ 1 ชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยวสถานที่ดังกล่าว

¹ และ ² ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามระยะทางการเดินทาง และราคาน้ำมันที่เปลี่ยนไป

³ เงินทำบุญเป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามความศรัทธาของผู้ทำบุญ

ตารางที่ 5.4 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดโพธิ์บางโอ จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย บาท)

ผู้รับการสัมภาษณ์ (ตัวแปร)	ค่าน้ำมันรถ (E ₁)	ค่ารถโดยสาร (E ₂)	เงินทำบุญ (E ₃)	ค่าดอกไม้รูปเทียน (E ₄)	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (E ₅)	ซื้อของฝาก (E ₆)	ค่าอาหารปลา (E ₇)	เช่าวัตถุมงคล (E ₈)
N ₂₁	100	0	200	0	100	0	30	500
N ₂₂	0	200	1,600	0	0	0	100	0
N ₂₃	0	66.50	40	0	75	0	0	0
N ₂₄	0	270	106.33	0	10	0	0	0
N ₂₅	400	0	50	0	50	0	0	0
รวมเฉลี่ยต่อคน	250	178.83	399.27	0	58.75	0	65	500

หมายเหตุ: คำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแต่ละรายการจากผลรวมที่จ่ายจริงต่อคนหารด้วยจำนวนคนที่จ่ายจริงทั้งหมด
(ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเริ่มต้นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยจนมาถึงสถานที่ท่องเที่ยว)

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดโพธิ์บางโอ
จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง)

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยว (T)
N ₂₁	0.30
N ₂₂	0.40
N ₂₃	0.40
N ₂₄	0.40
N ₂₅	0.50
รวมเฉลี่ยต่อคน	0.40

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.4 และ 5.5 แสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดโพธิ์บางโอ จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดโพธิ์บางโอ จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง) โดยปรากฏถึงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ดังนี้ ค่าน้ำมัน¹ 250 บาท ค่ารถโดยสาร² (ในกรณีที่ไม่มีจักรยานยนต์หรือรถจักรยานยนต์ส่วนตัว) 178.83 บาท เงินทำบุญ³ 399.27 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 58.75 บาท ค่าอาหารปลา 65 บาท และเช่าวัดถ้ำมุงกล⁴ 500 บาท ส่วนระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยที่ใช้ในการท่องเที่ยวประมาณ 40 นาที ที่ใช้ในการท่องเที่ยวสถานที่ดังกล่าว

¹ และ ² ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามระยะทางการเดินทาง และราคาน้ำมันที่เปลี่ยนแปลงไป

³ เงินทำบุญเป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามความศรัทธาของผู้ทำบุญ

⁴ ค่าเช่าวัดถ้ำมุงกลเป็นค่าใช้จ่ายผันแปรแล้วแต่ละวัดจะกำหนดราคาค่าเช่าวัดถ้ำมุงกล

ตารางที่ 5.6 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดชลอ จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย บาท)

ผู้รับการสัมภาษณ์	ค่าน้ำมันรถ	ค่ารถโดยสาร	เงินทำบุญ	ค่าดอกไม้รูปเทียน	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	ซื้อของฝาก	ค่าอาหารปลา	เช่าวัตถุมงคล
(ตัวแปร)	(E ₁)	(E ₂)	(E ₃)	(E ₄)	(E ₅)	(E ₆)	(E ₇)	(E ₈)
N ₃₁	200	0	20	20	0	200	20	0
N ₃₂	0	40	30	0	50	0	20	0
N ₃₃	500	0	100	0	0	0	40	0
N ₃₄	0	600	40	20	60	0	40	0
N ₃₅	500	0	40	20	50	0	40	0
รวมเฉลี่ยต่อคน	400	320	46	20	53.33	200	32	0

หมายเหตุ: คำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแต่ละรายการจากผลรวมที่จ่ายจริงต่อคนหารด้วยจำนวนคนที่จ่ายจริงทั้งหมด

(ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเริ่มต้นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยจนมาถึงสถานที่ท่องเที่ยว)

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.7 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดชลอ จังหวัดนนทบุรี
เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง)

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยว (T)
N ₃₁	1
N ₃₂	1
N ₃₃	1
N ₃₄	0.40
N ₃₅	0.50
รวมเฉลี่ยต่อคน	0.54

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.6 และ 5.7 แสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดชลอ จังหวัดนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดชลอ จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง) โดยปรากฏถึงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ดังนี้ ค่าน้ำมัน¹ 400 บาท ค่ารถโดยสาร² (ในกรณีที่ไม่มีขีปนาวุธหรือรถจักรยานยนต์ส่วนตัว) 320 บาท เงินทำบุญ³ 46 บาท ค่าดอกไม้ธูปเทียน⁴ 20 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 53.33 บาท ซื้อมะม่วง 200 บาท และค่าอาหารปลา 32 บาท ส่วนระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยที่ใช้ในการท่องเที่ยวประมาณ 54 นาที ที่ใช้ในการท่องเที่ยวสถานที่ดังกล่าว

¹ และ ² ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสาร เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามระยะทางการเดินทาง และราคาน้ำมันที่เปลี่ยนแปลงไป

³ และ ⁴ เงินทำบุญและค่าดอกไม้ธูปเทียน เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามความศรัทธาของผู้ทำบุญ

ตารางที่ 5.8 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางขุน จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย บาท)

ผู้รับการสัมภาษณ์	ค่าน้ำมันรถ	ค่ารถโดยสาร	เงินทำบุญ	ค่าดอกไม้รูปเทียน	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	ซื้อของฝาก	ค่าอาหารปลา	เช่าวัตถุมงคล
(ตัวแปร)	(E ₁)	(E ₂)	(E ₃)	(E ₄)	(E ₅)	(E ₆)	(E ₇)	(E ₈)
N ₄₁	300	0	40	0	50	0	0	0
N ₄₂	0	440	150	0	40	500	0	0
N ₄₃	0	20	400	0	0	0	0	0
N ₄₄	500	0	400	0	100	0	0	0
N ₄₅	200	0	200	0	75	0	0	0
รวมเฉลี่ยต่อคน	200	230	238	0	66.25	500	0	0

หมายเหตุ: คำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแต่ละรายการจากผลรวมที่จ่ายจริงต่อคนหารด้วยจำนวนคนที่จ่ายจริงทั้งหมด

(ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเริ่มต้นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยจนมาถึงสถานที่ท่องเที่ยว)

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.9 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางขุน จังหวัดนนทบุรี
เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง)

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยว (T)
N ₄₁	1.30
N ₄₂	1
N ₄₃	1
N ₄₄	0.50
N ₄₅	1
รวมเฉลี่ยต่อคน	1.04

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.8 และ 5.9 แสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางขุน จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย : บาท) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางขุน จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง) โดยปรากฏถึงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ดังนี้ ค่าน้ำมัน¹ 200 บาท ค่ารถโดยสาร² (ในกรณีที่ไม่มีขั้วรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ส่วนตัว) 230 บาท เงินทำบุญ³ 238 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 66.25 บาท และซื้อของฝาก 500 บาท ส่วนระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยที่ใช้ในการท่องเที่ยวประมาณ 1 ชั่วโมง 4 นาที ที่ใช้ในการท่องเที่ยวสถานที่ดังกล่าว

¹ และ ² ค่าน้ำมันรถ และค่าโดยสาร เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามระยะทางการเดินทาง และราคาน้ำมันที่เปลี่ยนไป

³ เงินทำบุญ เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามความศรัทธาของผู้ทำบุญ

ตารางที่ 5.10 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางไกรใน จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย บาท)

ผู้รับการสัมภาษณ์	ค่าน้ำมันรถ	ค่ารถโดยสาร	เงินทำบุญ	ค่าดอกไม้รูปเทียน	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	ซื้อของฝาก	ค่าอาหารปลา	เช่าวัตถุมงคล
(ตัวแปร)	(E ₁)	(E ₂)	(E ₃)	(E ₄)	(E ₅)	(E ₆)	(E ₇)	(E ₈)
N ₅₁	200	0	20	0	160	0	0	0
N ₅₂	200	0	33.33	0	133.33	0	0	0
N ₅₃	0	0	500	0	0	0	0	0
N ₅₄	0	0	400	0	0	0	0	0
N ₅₅	0	0	150	0	0	0	0	0
รวมเฉลี่ยต่อคน	200	0	220.67	0	146.67	0	0	0

หมายเหตุ: คำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแต่ละรายการจากผลรวมที่จ่ายจริงต่อคนหารด้วยจำนวนคนที่จ่ายจริงทั้งหมด

(ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเริ่มต้นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยจนมาถึงสถานที่ท่องเที่ยว)

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.11 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางไกรในจังหวัดนนทบุรี
เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง)

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยว (T)
N ₅₁	0.50
N ₅₂	1
N ₅₃	0.50
N ₅₄	1
N ₅₅	0.50
รวมเฉลี่ยต่อคน	0.54

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.10 และ 5.11 แสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางไกรใน จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: บาท) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางไกรใน จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง) โดยปรากฏถึงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ดังนี้ ค่าน้ำมัน¹ 200 บาท เงินทำบุญ² 220.67 บาท และค่าอาหารและเครื่องดื่ม 146.67 บาท ส่วนระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยที่ใช้ในการท่องเที่ยวประมาณ 54 นาที ที่ใช้ในการท่องเที่ยวสถานที่ดังกล่าว

¹ ค่าน้ำมันรถ เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามระยะทางการเดินทาง และราคาน้ำมันที่เปลี่ยนไป

² เงินทำบุญ เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามความศรัทธาของผู้ทำบุญ

ตารางที่ 5.12 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย บาท)

ผู้รับการสัมภาษณ์	ค่าน้ำมันรถ	ค่ารถโดยสาร	เงินทำบุญ	ค่าดอกไม้รูปเทียน	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	ซื้อของฝาก	ค่าอาหารปลา	เช่าวัดถมมงคล
(ตัวแปร)	(E ₁)	(E ₂)	(E ₃)	(E ₄)	(E ₅)	(E ₆)	(E ₇)	(E ₈)
N ₆₁	500	0	200	0	200	200	0	0
N ₆₂	500	0	200	0	300	200	0	0
N ₆₃	200	0	200	0	200	0	0	0
N ₆₄	500	0	100	0	200	300	0	0
N ₆₅	1,000	0	1,000	0	200	500	0	0
รวมเฉลี่ยต่อคน	540	0	340	0	220	300	0	0

หมายเหตุ: คำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแต่ละรายการจากผลรวมที่จ่ายจริงต่อคนหารด้วยจำนวนคนที่จ่ายจริงทั้งหมด
(ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเริ่มต้นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยจนมาถึงสถานที่ท่องเที่ยว)

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.13 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรี
เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง)

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยว (T)
N_{61}	0.40
N_{62}	0.40
N_{63}	0.40
N_{64}	0.40
N_{65}	0.40
รวมเฉลี่ยต่อคน	0.40

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.12 และ 5.13 แสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย : บาท) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยววัดอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง) โดยปรากฏถึงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ดังนี้ ค่าน้ำมัน¹ 540 บาท เงินทำบุญ² 349 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 220 บาท และซื้อของฝาก 300 บาท ส่วนระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยที่ใช้ในการท่องเที่ยวประมาณ 40 นาที ที่ใช้ในการท่องเที่ยวสถานที่ดังกล่าว

¹ ค่าน้ำมันรถ เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามระยะทางการเดินทาง และราคาน้ำมันที่เปลี่ยนไป

² เงินทำบุญ เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามความศรัทธาของผู้ทำบุญ

ตารางที่ 5.14 ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย บาท)

ผู้รับการสัมภาษณ์	ค่าน้ำมันรถ	ค่ารถโดยสาร	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	ค่าต้นไม้	ค่าปุ๋ย	ค่าดิน	ค่ากระถาง
(ตัวแปร)	(E ₁)	(E ₂)	(E ₃)	(E ₉)	(E ₁₀)	(E ₁₁)	(E ₁₂)
N ₇₁	500	0	0	700	0	0	0
N ₇₂	500	0	12	50	120	80	50
N ₇₃	0	3,000	0	4,000	5,000	5,000	0
N ₇₄	1,000	0	0	500	200	300	0
N ₇₅	500	0	10	100	50	100	300
รวมเฉลี่ยต่อคน	625	3,000	11	1,070	1,342.50	1,370	175

หมายเหตุ: คำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแต่ละรายการจากผลรวมที่จ่ายจริงต่อคนหารด้วยจำนวนคนที่จ่ายจริงทั้งหมด

(ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสารเริ่มต้นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยจนมาถึงสถานที่ท่องเที่ยว)

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.15 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ
(ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จังหวัดนนทบุรี
เฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง)

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยว (T)
N ₇₁	1.30
N ₇₂	1.30
N ₇₃	2.30
N ₇₄	1.30
N ₇₅	1
รวมเฉลี่ยต่อคน	1.36

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.14 และ 5.15 แสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวถนนสายดอกไม้ (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย : บาท) และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยวถนนสายดอกไม้ (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จังหวัดนนทบุรีเฉลี่ยต่อคน (หน่วย: ชั่วโมง) โดยปรากฏถึงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ดังนี้ ค่าน้ำมัน¹ 625 บาท ค่ารถโดยสาร² 3,000 บาท (ในกรณีที่ไม่มีจักรยานยนต์หรือรถจักรยานยนต์ส่วนตัว) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 11 บาท ค่าต้นไม้ 1,070 บาท ค่าปุ๋ย 1,342.50 บาท ค่าดิน 1,370 บาท และค่ากระถาง 175 บาท ส่วนระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ยที่ใช้ในการท่องเที่ยวประมาณ 1 ชั่วโมง 36 นาทีที่ใช้ในการท่องเที่ยวสถานที่ดังกล่าว

¹ และ ² ค่าน้ำมันรถ และค่ารถโดยสาร เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรตามระยะทางการเดินทาง และราคาน้ำมันที่เปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 5.16 สรุปค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยรวมแต่ละสถานที่ และเฉลี่ยรวมทั้ง 7 สถานที่ (หน่วย: บาท)

สถานที่ ค่าใช้จ่าย	วัดเพลง	วัดโพธิ์บางโอ	วัดชลอ	วัดบางขนุน	วัดบางไกรโน	วัดบางอ้อยช้าง	ถนนสายไม้ ดอกไม้ประดับ	รวม (7 สถานที่)
ค่าน้ำมันรถ	275	250	400	200	200	540	625	2,490
ค่ารถโดยสาร	200	178.83	320	230	0	0	3,000	3,928.83
เงินทำบุญ	142.50	399.27	46	238	220.67	340	0	1,386.44
ค่าดอกไม้รูปเทียน	106.67	0	20	0	0	0	0	126.67
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	55	58.75	53.33	66.25	146.67	220	11	611
ชื่อของฝาก	500	0	200	500	0	300	0	1,500
ค่าอาหารปลา	0	65	32	0	0	0	0	97
เช่าวัดถุมงคล	0	500	0	0	0	0	0	500
ค่าต้นไม้	0	0	0	0	0	0	1,070	1,070
ค่าปุ๋ย	0	0	0	0	0	0	1,342.50	1,342.50
ค่าดิน	0	0	0	0	0	0	1,370	1,370
ค่ากระถาง	0	0	0	0	0	0	175	175
รวมแต่ละสถานที่	1,279.17	1,451.85	1,071.33	1,234.25	567.34	1,400	7,593.50	-

ที่มา: จากข้อมูลตารางที่ 5.2, 5.4, 5.6, 5.8, 5.10, 5.12 และ 5.14

จากข้อมูลตารางที่ 5.16 สรุปค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่เฉลี่ยรวมแต่ละสถานที่ และเฉลี่ยรวมทั้ง 7 สถานที่ สามารถอธิบายถึงผลการศึกษา ดังนี้

สรุปค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เฉลี่ยรวมทั้ง 7 สถานที่ในการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปได้ดังนี้ ค่าน้ำมันรถ 2,490 บาท ค่ารถโดยสาร 3,928.83 บาท เงินทำบุญ 1,386.44 บาท ค่าดอกไม้ธูปเทียน 126.67 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 611 บาท ซื้อของฝาก 1,500 บาท ค่าอาหารปลา 97 บาท เช่าวัดถมมงคล 500 บาท ค่าต้นไม้ 1,070 บาท ค่าปุ๋ย 1,342.50 บาท ค่าดิน 1,370 บาท และค่ากระถาง 175 บาท

ส่วนค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยแต่ละสถานที่ในการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรีสามารถสรุปโดยแบ่งเป็นแต่ละสถานที่ได้ดังนี้ วัดเพลง 1,279.17 บาท วัดโพธิ์บางโอ 1,451.85 บาท วัดชลอ 1,071.33 บาท วัดบางขนุน 1,234.25 บาท วัดบางไกรใน 567.34 บาท วัดบางอ้อยช้าง 1,400 บาท และถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ 7,593.50 บาท

จากการศึกษาวิจัย ได้ให้ข้อสังเกตถึงค่าใช้จ่าย 2 ประเภท คือ ค่าน้ำมันรถ และค่าโดยสารรถ เนื่องจากสรุปค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เฉลี่ยรวมทั้ง 7 สถานที่นั้นเป็นค่าใช้จ่ายที่เริ่มต้นจากจุดเริ่มต้นคือที่พักอาศัย มิใช่ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางทั้ง 7 สถานที่ โดยค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางทั้ง 7 สถานที่ จะทำการศึกษาให้หัวข้อถัดไป

ตารางที่ 5.17 สรุประยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่ (หน่วย: ชั่วโมง)

สถานที่	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยว	ปรับระยะเวลา
วัดเพลง	1	1
วัดโพธิ์บางไผ่	0.40	0.40
วัดชลอ	0.54	1.30*
วัดบางขนุน	1.04	1
วัดบางไกรใน	0.54	1
วัดบางอ้อยช้าง	0.40	1
ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ	1.36	1.40
รวมเฉลี่ยต่อคน	6.48	7.40

หมายเหตุ: การปรับระยะเวลาเป็นไปตามข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

* เป็นจุดรับประทานอาหารกลางวัน เนื่องจากมีตลาดริมน้ำ

ที่มา: สรุปผลจากตารางที่ 5.3, 5.5, 5.7, 5.9, 5.11, 5.13 และ 5.15

จากตารางที่ 5.17 สรุประยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่ (หน่วย : ชั่วโมง) โดยแสดงถึงระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวรวมทั้ง 7 สถานที่ โดยเฉลี่ยต่อคนโดยใช้ระยะเวลาเฉลี่ยเท่ากับ 7.40 ชั่วโมงต่อคน

ตารางที่ 5.18 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ณ วัดเพลง จังหวัดนนทบุรี

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (R_1) (หน่วย: ต่อครั้ง)	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (R_2) (หน่วย: ต่อปี)
N_{11}	6	3
N_{12}	1	10*
N_{13}	4	0
N_{14}	5	3
N_{15}	2	2
รวมเฉลี่ยต่อคน	3.6	3.6

หมายเหตุ: * เฉลี่ยต่อปี

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.18 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (หน่วย: ต่อครั้ง) และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (หน่วย: ต่อปี) ณ วัดเพลง จังหวัดนนทบุรี แสดงถึงจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทางโดยมีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเฉลี่ย 3.6 คนต่อครั้งที่มาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ย 3.6 ครั้งต่อปี

ตารางที่ 5.19 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม
ณ วัดโพธิ์บางโอ จังหวัดนนทบุรี

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (R_1) (หน่วย: ต่อครั้ง)	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (R_2) (หน่วย: ต่อปี)
N_{21}	2	7
N_{22}	1	1
N_{23}	4	2
N_{24}	3	1
N_{25}	2	1
รวมเฉลี่ยต่อคน	2.4	2.4

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.19 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (หน่วย: ต่อครั้ง) และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (หน่วย: ต่อปี) ณ วัดโพธิ์บางโอ จังหวัดนนทบุรี แสดงถึงจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทางโดยมีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเฉลี่ย 2.4 คนต่อครั้งที่มาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ย 2.4 ครั้งต่อปี

ตารางที่ 5.20 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม

ณ วัดชลอ จังหวัดนนทบุรี

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (R_1) (หน่วย: ต่อครั้ง)	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (R_2) (หน่วย: ต่อปี)
N_{31}	5	1
N_{32}	5	3
N_{33}	4	2
N_{34}	3	1
N_{35}	2	2
รวมเฉลี่ยต่อคน	3.8	1.8

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.20 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (หน่วย: ต่อครั้ง) และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (หน่วย: ต่อปี) ณ วัดชลอ จังหวัดนนทบุรี แสดงถึงจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทางโดยมีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเฉลี่ย 3.8 คนต่อครั้งที่มาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ย 1.8 ครั้งต่อปี

ตารางที่ 5.21 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม

ณ วัดบางขนุน จังหวัดนนทบุรี

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (R_1) (หน่วย: ต่อครั้ง)	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (R_2) (หน่วย: ต่อปี)
N_{41}	4	1
N_{42}	5	4
N_{43}	5	10
N_{44}	2	1
N_{45}	2	2
รวมเฉลี่ยต่อคน	3.6	3.6

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.21 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (หน่วย: ต่อครั้ง) และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (หน่วย: ต่อปี) ณ วัดบางขนุน จังหวัดนนทบุรี แสดงถึงจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทางโดยมีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเฉลี่ย 3.6 คนต่อครั้งที่มาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ย 3.6 ครั้งต่อปี

ตารางที่ 5.22 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม
ณ วัดบางไกรใน จังหวัดนนทบุรี

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (R_1) (หน่วย: ต่อครั้ง)	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (R_2) (หน่วย: ต่อปี)
N_{51}	5	1
N_{52}	3	2
N_{53}	3	5*
N_{54}	1	6*
N_{55}	2	6*
รวมเฉลี่ยต่อคน	2.8	4

หมายเหตุ: * เฉลี่ยต่อปี

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.22 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (หน่วย: ต่อครั้ง) และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (หน่วย: ต่อปี) ณ วัดบางไกรใน จังหวัดนนทบุรี แสดงถึงจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทางโดยมีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเฉลี่ย 3.6 คนต่อครั้งที่มาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ย 3.6 ครั้งต่อปี

ตารางที่ 5.23 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม
ณ วัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรี

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (R_1) (หน่วย: ต่อครั้ง)	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (R_2) (หน่วย: ต่อปี)
N_{61}	1	1
N_{62}	3	1
N_{63}	1	1
N_{64}	1	1
N_{65}	2	1
รวมเฉลี่ยต่อคน	1.6	1

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.23 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (หน่วย: ต่อครั้ง) และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (หน่วย: ต่อปี) ณ วัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรี แสดงถึงจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทางโดยมีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเฉลี่ย 1.6 คนต่อครั้งที่มาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี

ตารางที่ 5.24 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม

ณ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จังหวัดนนทบุรี

ผู้รับการสัมภาษณ์	จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (R_1) (หน่วย: ต่อครั้ง)	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (R_2) (หน่วย: ต่อปี)
N_{71}	5	10*
N_{72}	2	12*
N_{73}	2	20*
N_{74}	1	10
N_{75}	3	2
รวมเฉลี่ยต่อคน	2.6	10.8

หมายเหตุ: * เฉลี่ยต่อปี

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.24 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง (หน่วย: ต่อครั้ง) และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (หน่วย: ต่อปี) ณ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จังหวัดนนทบุรี แสดงถึงจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทางโดยมีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเฉลี่ย 2.6 คน ต่อครั้งที่มาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ย 10.8 ครั้งต่อปี

สรุป จากตาราง ตารางที่ 5.18-5.24 สรุปจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ทั้ง 7 สถานที่ จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวมีจำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยวมีทั้งส่วนตัวและแบบกลุ่มโดยสามารถเฉลี่ยสมาชิกที่ร่วมเดินทาง 2 คนต่อสถานที่ และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยได้คนละ 2 ครั้ง

ตารางที่ 5.25 การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเดิมของนักท่องเที่ยวที่ได้รับการ
สัมภาษณ์จากสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

สถานที่		การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม
ตัวแปร		
วัดเพลง	N ₁₁	✓
	N ₁₂	✓
	N ₁₃	✓
	N ₁₄	✓
	N ₁₅	✓
วัดโพธิ์บางโอ	N ₂₁	✓
	N ₂₂	✓
	N ₂₃	✓
	N ₂₄	x
	N ₂₅	✓
วัดชลอ	N ₃₁	✓
	N ₃₂	✓
	N ₃₃	✓
	N ₃₄	✓
	N ₃₅	✓
วัดบางขุน	N ₄₁	✓
	N ₄₂	✓
	N ₄₃	✓
	N ₄₄	✓
	N ₄₅	✓
วัดบางไกรโน	N ₅₁	✓
	N ₅₂	✓
	N ₅₃	✓
	N ₅₄	✓
	N ₅₅	✓

วัดบางอ้อยช้าง	N ₆₁	✓
	N ₆₂	✓
	N ₆₃	✓
	N ₆₄	✓
	N ₆₅	✓
ถนนสายดอกไม้ (ถนนบางกรวย-จตุรรม)	N ₇₁	✓
	N ₇₂	✓
	N ₇₃	✓
	N ₇₄	✓
	N ₇₅	✓
รวม	35 ราย	ร้อยละ 0.97

หมายเหตุ: ✓ คือ การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเดิม

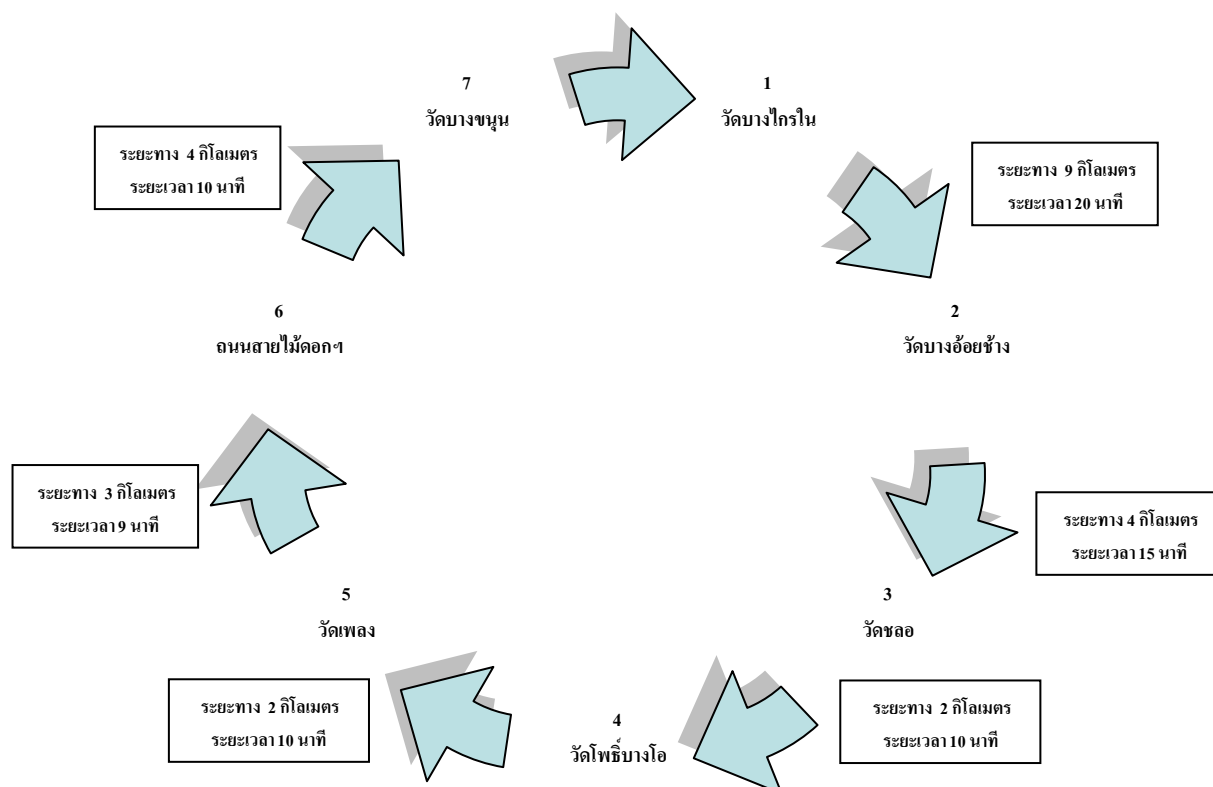
x คือ ไม่กลับมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเดิม

ที่มา: สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 5.25 การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเดิมของนักท่องเที่ยวที่ได้รับ
การสัมภาษณ์จากสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา
พบว่านักท่องเที่ยวที่ได้รับการสัมภาษณ์จำนวน 34 คน จากทั้งหมด 35 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.97
ตอบว่า จะกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม สำหรับผู้ที่ไม่กลับมาท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวเดิม
มีเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.03 จากจำนวนผู้รับการสัมภาษณ์ โดย ได้ให้เหตุผลถึงสาเหตุการไม่
กลับมาท่องเที่ยวเนื่องจาก การเดินทางค่อนข้างลำบาก

เส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

จากการศึกษาในหัวข้อ สรุปค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน ของนักท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาดังกล่าวมาประกอบการศึกษาเพิ่มเติม โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล จากการทดสอบในด้าน ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว (หน่วย : ชั่วโมง) จำนวนระยะทางในการท่องเที่ยว (หน่วย : กิโลเมตร) และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินทาง (หน่วย : บาท/ลิตร/กิโลเมตร) เพื่อนำมากำหนดเป็นเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับใช้ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งสามารถกำหนดเป็นเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางได้ทั้งหมด 3 รูปแบบ โดยทั้ง 3 รูปแบบ มีจุดแวะทานอาหารกลางวันเพียงจุดเดียว คือ วัดชลอ เนื่องจากเป็นตลาดริมน้ำ มีร้านค้าที่ขายอาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าพื้นบ้านไว้บริการ จึงเหมาะสมที่จะเป็นจุดแวะทานอาหารกลางวันมากกว่าจุดอื่น ๆ ดังนั้นจึงกำหนดเป็นรูปแบบการท่องเที่ยว ได้ดังนี้

รูปที่ 5.1 เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 1

ที่มา: จากการศึกษาเก็บข้อมูล

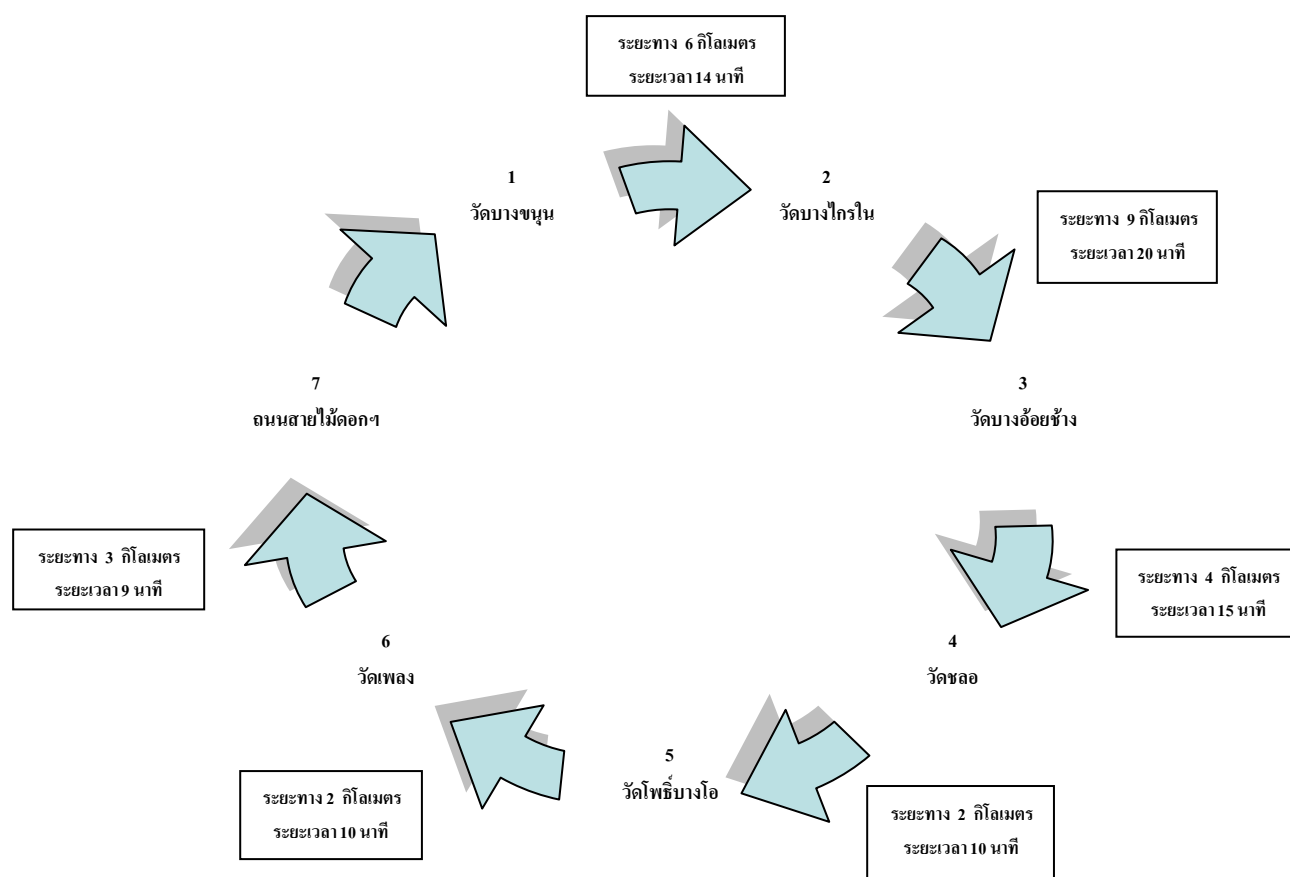
ตารางที่ 5.26 จำนวนระยะทางในการท่องเที่ยว ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินทาง และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว (กำหนดเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อกันทั้ง 7 สถานที่) ตามรูปแบบที่ 1

เส้นทาง	ระยะทางที่แท้จริง (กิโลเมตร)	ค่าน้ำมันที่แท้จริง* (บาท/กิโลเมตร)	ระยะเวลาเดินทางที่แท้จริง** (ชั่วโมง)
	R _r	O _r	T _r
วัดบางไกรโนไปวัดบางอ้อยช้าง	9	36	0.20
วัดบางอ้อยช้างไปวัดชลอ	4	16	0.15
วัดชลอไปวัดโพธิ์บางโอ	2	8	0.10
วัดโพธิ์บางโอไปวัดเพลง	2	8	0.10
วัดเพลงไปถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ	3	12	0.09
ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับไปวัดบางขุน	4	16	0.10
รวม	24	96	1.14

หมายเหตุ: * ค่าน้ำมันที่แท้จริงขึ้นอยู่กับ ราคาน้ำมันในแต่ละวัน ระดับความเร็วที่ใช้ในการขับ และระดับเครื่องยนต์ที่ใช้ (ในงานวิจัยนี้ใช้ระดับ 10 กิโลเมตร/ลิตร ระดับราคาน้ำมัน กิโลเมตรละ 4 บาท)
(น้ำมันเบนซินแก๊สโซฮอล์ 95 ราคา 39.43 บาท/ลิตร ณ วันที่ 14 กันยายน 2556)
** ระยะเวลาเดินทางที่แท้จริงขึ้นอยู่กับ ระดับความเร็วของรถ ระดับพื้นผิวถนน และระดับการจราจร(ในงานวิจัยนี้ใช้ระดับความเร็วที่ 40-60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

ที่มา: จากการศึกษาเก็บข้อมูล

จากรูปภาพที่ 5.1 และตารางที่ 5.26 แสดงถึงเส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 1 ซึ่งจะเหมาะสมสำหรับผู้เดินทางมาจากถนนกาญจนาภิเษก หรือถนนราชพฤกษ์ฝั่งขาออก โดยเริ่มต้นจุดแรกของการเดินทางคือวัดบางไกรโน และสิ้นสุดการท่องเที่ยวในจุดสุดท้ายคือ จุดที่ 7 วัดบางขุน โดยมีระยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานที่รวมทั้งสิ้น 24 กิโลเมตร ต้นทุนค่าน้ำมันประมาณ 96 บาท ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานที่ คือ 1 ชั่วโมง 14 นาที และระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ จากข้อมูลตารางที่ 5.16 ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที สรุป รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ คือ 8 ชั่วโมง 54 นาที

รูปที่ 5.2 เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 2
ที่มา: จากการศึกษาเก็บข้อมูล

จากรูปภาพที่ 5.2 และตารางที่ 5.27 แสดงถึงเส้นทางท่องเที่ยวรูปแบบที่ 2 ซึ่งจะเหมาะสำหรับผู้เดินทางมาจากถนนนครอินทร์ (จากสะพานพระราม 5) โดยเริ่มต้นจุดแรกของการเดินทางคือวัดบางขุน และสิ้นสุดการท่องเที่ยวในจุดสุดท้ายคือ จุดที่ 7 ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) โดยมีระยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานที่รวมทั้งสิ้น 26 กิโลเมตร ต้นทุนค่าน้ำมันประมาณ 104 บาท ระยะทางที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานที่คือ 1 ชั่วโมง 18 นาที และระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ จากข้อมูลตารางที่ 5.16 ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที สรุป รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่คือ 8 ชั่วโมง 58 นาที

ตารางที่ 5.27 จำนวนระยะทางในการท่องเที่ยว ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินทาง และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว (กำหนดเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อกันทั้ง 7 สถานที่) ตามรูปแบบที่ 2

เส้นทาง	ระยะทางที่แท้จริง (กิโลเมตร)	ค่าน้ำมันที่แท้จริง* (บาท/ลิตร/กิโลเมตร)	ระยะเวลาเดินทางที่แท้จริง** (ชั่วโมง)
	R_r	O_r	T_r
วัดบางขุนไปวัดบางไกรใน	6	24	0.14
วัดบางไกรในไปวัดบางอ้อยช้าง	9	36	0.20
วัดบางอ้อยช้างไปวัดชลอ	4	16	0.15
วัดชลอไปวัดโพธิ์บางโอ	2	8	0.10
วัดโพธิ์บางโอไปวัดเพลง	2	8	0.10
วัดเพลงไปถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ	3	12	0.09
รวม	26	104	1.18

หมายเหตุ: * ค่าน้ำมันที่แท้จริงขึ้นอยู่กับ ราคาน้ำมันในแต่ละวัน ระดับความเร็วที่ใช้ในการขับ และระดับ

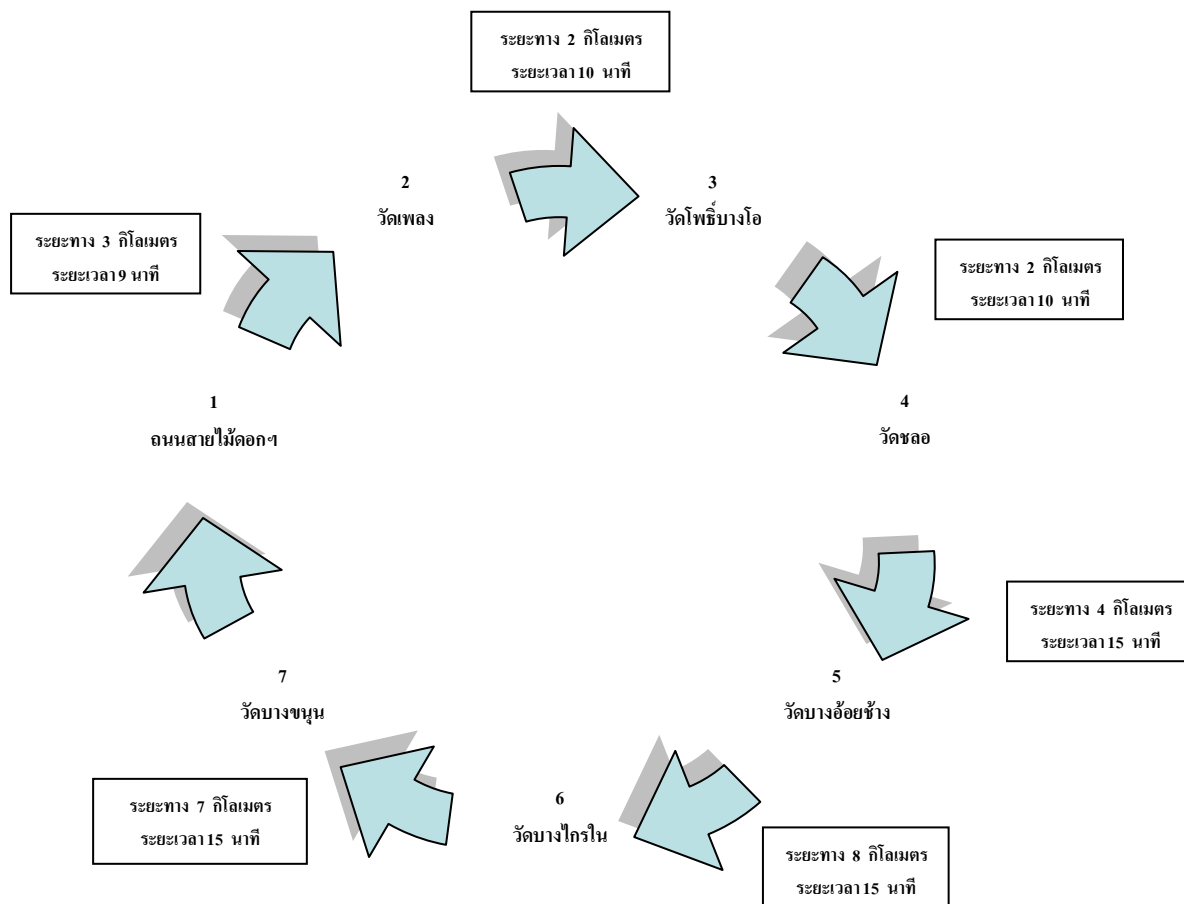
เครื่องยนต์ที่ใช้ (ในงานวิจัยนี้ใช้ระดับ 10 กิโลเมตร/ลิตร ระดับราคาน้ำมัน กิโลเมตรละ 4 บาท)

(น้ำมันเบนซินแก๊สโซฮอล์ 95 ราคา 39.43 บาท/ลิตร ณ วันที่ 14 กันยายน 2556)

** ระยะเวลาเดินทางที่แท้จริงขึ้นอยู่กับ ระดับความเร็วของรถ ระดับพื้นผิวถนน และระดับ

การจราจร(ในงานวิจัยนี้ใช้ระดับความเร็วที่ 40-60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

ที่มา: จากการศึกษาเก็บข้อมูล

รูปที่ 5.3 เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 3
ที่มา: จากการศึกษาเก็บข้อมูล

จากรูปภาพที่ 5.3 และตารางที่ 5.28 แสดงถึงเส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบที่ 3 ซึ่งจะเหมาะสำหรับผู้เดินทางมาจากถนนราชพฤกษ์ฝั่งขาเข้าจากทางหลวงหมายเลข 345 โดยเริ่มต้นจุดแรกของการเดินทางคือ ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จงถนนม) และสิ้นสุดการท่องเที่ยวในจุดสุดท้ายคือ จุดที่ 7 วัดบางขนุน โดยมีระยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานที่รวมทั้งสิ้น 26 กิโลเมตร ต้นทุนค่าน้ำมันประมาณ 104 บาท ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานที่ คือ 1 ชั่วโมง 14 นาที และระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ จากข้อมูลตารางที่ 5.16 ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที สรุป รวมระยะทางที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ คือ 8 ชั่วโมง 54 นาที

ตารางที่ 5.28 จำนวนระยะทางในการท่องเที่ยว ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเดินทาง และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว (กำหนดเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อกันทั้ง 7 สถานที่) ตามรูปแบบที่ 3

เส้นทาง	ระยะทางที่แท้จริง (กิโลเมตร)	ค่าน้ำมันที่แท้จริง* (บาท/ลิตร/กิโลเมตร)	ระยะเวลาเดินทางที่แท้จริง** (ชั่วโมง)
	R_r	O_r	T_r
ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับไปวัดเพลง	3	12	0.09
วัดเพลงไปวัดโพธิ์บางโอ	2	8	0.10
วัดโพธิ์บางโอไปวัดชโล	2	8	0.10
วัดชโลไปวัดบางอ้อยช้าง	4	16	0.15
วัดบางอ้อยช้างไปวัดบางไกรใน	8	32	0.15
วัดบางไกรในไปวัดบางขนุน	7	28	0.15
รวม	26	104	1.14

หมายเหตุ: * ค่าน้ำมันที่แท้จริงขึ้นอยู่กับ ราคาน้ำมันในแต่ละวัน ระดับความเร็วที่ใช้ในการขับ และระดับเครื่องยนต์ที่ใช้ (ในงานวิจัยนี้ใช้ระดับ 10 กิโลเมตร/ลิตร ระดับราคาน้ำมัน กิโลเมตรละ 4 บาท)
(น้ำมันเบนซินแก๊สโซฮอล์ 95 ราคา 39.43 บาท/ลิตร ณ วันที่ 14 กันยายน 2556)
** ระยะเวลาเดินทางที่แท้จริงขึ้นอยู่กับ ระดับความเร็วของรถ ระดับพื้นผิวถนน และระดับการจราจร(ในงานวิจัยนี้ใช้ระดับความเร็วที่ 40-60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

ที่มา: จากการศึกษาเก็บข้อมูล

สรุปรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 3 รูปแบบโดยพิจารณาถึง ระยะทางที่แท้จริง ค่าน้ำมันที่แท้จริง และระยะเวลาเดินทางที่แท้จริง จะเห็นได้ว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 1 (เริ่มต้นที่วัดบางไกรในสิ้นสุดที่วัดบางขนุน) นักท่องเที่ยวจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเดินทาง เพราะ มีระยะทางที่ใช้ในการเดินทาง ค่าน้ำมัน ที่ใช้เดินทางน้อยกว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 2 (เริ่มต้นที่วัดบางขนุนสิ้นสุดที่ถนนสายดอกไม้ฯ) และรูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 3 (เริ่มต้นที่ถนนสายดอกไม้ฯ สิ้นสุดที่วัดบางขนุน) กล่าวคือ เมื่อนำรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 3 รูปแบบมาทำการเปรียบเทียบข้อแตกต่างกันจะมีลักษณะการประหยัดต้นทุนในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ระยะทางที่ใช้ในการเดินทางในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 1 มีระยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานที่รวมทั้งสิ้น 24 กิโลเมตร เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 2 มีระยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานที่รวมทั้งสิ้น 26 กิโลเมตร และรูปแบบการท่องเที่ยว

แบบที่ 3 ระยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานีที่รวมทั้งสิ้น 26 กิโลเมตร ดังนั้นในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 จะสามารถประหยัดระยะทางที่ใช้ในการเดินทางได้ถึง 2 กิโลเมตร

ค่าน้ำมัน ที่ใช้ในการเดินทาง 7 สถานี ในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 ค่าน้ำมันประมาณ 96 บาท เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 2 ค่าน้ำมันประมาณ 104 บาท และรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 3 ค่าน้ำมันประมาณ 104 บาท ดังนั้นในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 จะสามารถประหยัดค่าน้ำมันที่ใช้ในการเดินทางได้ถึง 8 บาท

ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานี ในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานี คือ 1 ชั่วโมง 14 นาที เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 2 ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานี คือ 1 ชั่วโมง 18 นาที และรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 3 ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานี คือ 1 ชั่วโมง 14 นาที ดังนั้นในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 และแบบที่ 3 จะสามารถประหยัด ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานี มากกว่า รูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 2 ได้ถึง 4 นาที

ระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานี ในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 ระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานีที่ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 2 ระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานีที่ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที และรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 3 ระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานีที่ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที ดังนั้นในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 แบบที่ 2 และแบบที่ 3 มีระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานีเท่ากัน

รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานี ในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานี คือ 8 ชั่วโมง 54 นาที เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 2 ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานี คือ 8 ชั่วโมง 58 นาที และรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 3 รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานี คือ 8 ชั่วโมง 54 นาที ดังนั้นในรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 2 สามารถประหยัดเวลาที่ใช้ในการเดินทางและการท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานี ได้มากกว่ารูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแบบที่ 1 และแบบที่ 3 ที่ใช้ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวเท่ากัน

ทั้งนี้ ในกรณีที่พิจารณา ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานี นักท่องเที่ยวอาจจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในจุดเริ่มต้นของการเดินทางมาถึง ณ จุดเริ่มต้นการท่องเที่ยว ตามรูปแบบการท่องเที่ยวนั้นแต่ละรูปแบบ เนื่องจาก นักท่องเที่ยวในแต่ละคน/กลุ่มหรือกรุ๊ปทัวร์ ใช้เส้นทางการเดินทาง และจุดเริ่มต้น ที่มีความแตกต่างกัน

สรุป รูปแบบการท่องเที่ยวที่จะให้ประโยชน์สูงสุดแก่นักท่องเที่ยวที่สามารถสรุปได้ดังนี้ โดยรูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 1 จะเหมาะสำหรับผู้ที่เดินทางมาจากถนนกาญจนาภิเษก หรือ ถนนราชพฤกษ์ฝั่งขาออก โดยเริ่มต้นจุดแรกของการเดินทางคือวัดบางไกรใน และสิ้นสุดการท่องเที่ยวในจุดสุดท้ายคือ จุดที่ 7 วัดบางขุนน มากกว่ารูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 2 (เริ่มต้นที่วัดบางขุนนสิ้นสุดที่ถนนสายดอกไม้ม้า) เหมาะสำหรับผู้เดินทางมาจากถนนนครินทร์ (จากสะพานพระราม 5) และรูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 3 (เริ่มต้นที่ถนนสายดอกไม้ม้า สิ้นสุดที่วัดบางขุนน) เหมาะสำหรับผู้เดินทางมาจากถนนราชพฤกษ์ฝั่งขาเข้าจากทางหลวงหมายเลข 345 โดยมีระยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานที่รวมทั้งสิ้น 24 กิโลเมตร ต้นทุนค่าน้ำมันประมาณ 96 บาท ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานที่ คือ 1 ชั่วโมง 14 นาที (ข้อมูลตารางที่ 5.26) และระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที (ข้อมูลตารางที่ 5.17) รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ คือ 8 ชั่วโมง 54 นาที ส่วนสรุปค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เฉลี่ยรวมทั้ง 7 สถานที่ (ข้อมูลตารางที่ 5.16) ในการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปได้ดังนี้ เงินทำบุญ 1,386.44 บาท ค่าดอกไม้ธูปเทียน 126.67 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 611 บาท เชื้อของฝาก 1,500 บาท ค่าอาหารปลา 97 บาท เช่าวัดถ่มมงคล 500 บาท ค่าต้นไม้ 1,070 บาท ค่าปุ๋ย 1,342.50 บาท ค่าดิน 1,370 บาท และค่ากระถาง 175 บาท

แบบจำลองสมการโครงสร้าง ที่กำหนดตัวแปรจากผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพสำหรับ ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณในอนาคต

จากการศึกษาในหัวข้อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมเฉลี่ยต่อคน และเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาดังกล่าวมากำหนดเป็นแบบจำลองสมการโครงสร้างเพื่อใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ในอนาคต โดยกำหนดเป็นตัวแปรอิสระในแบบจำลองสมการโครงสร้างได้ 2 สมการดังนี้

แบบจำลองสมการโครงสร้างจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว

$$TV_1 = b_0 + b_1 A_1 + b_2 A_2 + b_3 A_3 + b_4 A_4 + b_5 A_5 + b_6 A_6 + b_7 A_7 + b_8 A_8 + b_9 A_9 + b_{10} A_{10} + b_{11} A_{11} + b_{12} A_{12} + b_{13} A_{13} + \epsilon \dots \dots \dots (7)$$

โดย ค่าในทางสถิติ

b_0	=	ค่าคงที่
b_{1-13}	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร 1 ถึง 13 ในสมการที่ (7)
$\acute{E}$	=	ค่าความคลาดเคลื่อน สำหรับในการศึกษาวิจัย
TV_1	=	นักท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมจากในปีที่
A_1	=	จากคำบอกเล่าในปีที่
A_2	=	ทำบุญในปีที่
A_3	=	ไหว้พระในปีที่
A_4	=	ศึกษาศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ในปีที่
A_5	=	คนรู้จักชักชวนในปีที่
A_6	=	ให้อาหารปลาในปีที่
A_7	=	ใช้ออนไลน์ (Internet) ในปีที่
A_8	=	ป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทางในปีที่
A_9	=	ซื้อสินค้าในปีที่
A_{10}	=	หนังสือแนะนำการท่องเที่ยวในปีที่
A_{11}	=	เส้นทางผ่านในปีที่
A_{12}	=	รายการโทรทัศน์ในปีที่
A_{13}	=	อาหารในปีที่
โดย ให้ t	=	ปีที่ 1-n

สมการโครงสร้างจากปัจจัยต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และปัจจัยอื่น ๆ

$$\begin{aligned}
 TV_2 = & b_0 + b_1 E_1 + b_2 E_2 + b_3 E_3 + b_4 E_4 + b_5 E_5 + b_6 E_6 + b_7 E_7 + b_8 E_8 + b_9 E_9 \\
 & + b_{10} E_{10} + b_{11} E_{11} + b_{12} E_{12} + b_{13} T + b_{14} R_1 + b_{15} R_2 + b_{16} R_3 + b_{17} R_r \\
 & + b_{18} O_r + b_{19} T_r + \acute{E} \dots \dots \dots (8)
 \end{aligned}$$

โดย ค่าในทางสถิติ

b_0	=	ค่าคงที่
b_{1-19}	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร 1 ถึง 19 ในสมการที่ (8)
$\acute{E}$	=	ค่าความคลาดเคลื่อน สำหรับในการศึกษาวิจัย

TV_2	=	นักท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในปีที่
E_1	=	ค่าน้ำมันรถในปีที่
E_2	=	ค่ารถโดยสารในปีที่
E_3	=	เงินทำบุญในปีที่
E_4	=	ค่าดอกไม้รูปเทียนในปีที่
E_5	=	ค่าอาหารและเครื่องดื่มในปีที่
E_6	=	เชื้อของฝากในปีที่
E_7	=	ค่าอาหารปลาในปีที่
E_8	=	เช่าวัดอุโมงค์ในปีที่
E_9	=	ค่าต้นไม้ในปีที่
E_{10}	=	ค่าปุ๋ยในปีที่
E_{11}	=	ค่าดินในปีที่
E_{12}	=	ค่ากระถางในปีที่
T	=	ชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยวในปีที่
R_1	=	จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยวในปีที่
R_2	=	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมในปีที่
R_3	=	การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมในปีที่
R_r	=	ระยะทางที่แท้จริงในปีที่
O_r	=	ค่าน้ำมันที่แท้จริงในปีที่
T_r	=	ระยะเวลาเดินทางที่แท้จริงในปีที่
โดย ให้ t	=	ปีที่ 1-n

การอภิปรายผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ประเด็นสำคัญที่พบจากการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปเป็นข้อเท็จจริงโดยมีการนำเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนได้ดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมมีอยู่ 13 ปัจจัยโดยจัดเรียงลำดับก่อนหลัง 10 อันดับได้แก่ (1) จากคำบอกเล่าที่ได้รับฟังมาจากคนรู้จัก หรือจากคนทั่วไปที่ได้พูดให้ฟังจึงเกิดความสนใจที่อยากจะมาท่องเที่ยว

(2) มีความตั้งใจที่อยากจะมาทำบุญ (3) มีความตั้งใจที่อยากจะมาไหว้พระ (4) อยากจะมาเยี่ยมชม โบราณสถาน ศึกษาศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ชมวิถีชีวิตของเป็นอยู่ของชุมชน (5) มีคนรู้จักไม่ว่าจะเป็นญาติ หรือเพื่อนชักชวนให้มาท่องเที่ยว (6) ทราบเบื้องต้นอยู่แล้วว่าวัดนี้ อยู่ริมน้ำ มีสถานที่และจุดบริการขายอาหารปลาและให้อาหารปลา จึงตั้งใจให้อาหารปลาและ มาดูปลา (7) ศึกษาหาข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (Internet) จึงเป็นสาเหตุให้มาท่องเที่ยว (7) เดินทางผ่านเห็นป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทางเชิญชวนจึงให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยว (7) มาซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีจำหน่ายในสถานที่ท่องเที่ยว (8) รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวจาก หนังสือแนะนำการท่องเที่ยว (8) เป็นเส้นทางผ่านจากการขับรถไปทำงานหรือโดยสารรถรับจ้าง ทั่วไป (9) มาท่องเที่ยวจากการแนะนำจากรายการโทรทัศน์ และ (10) ตั้งใจมาทานอาหารที่อยู่ใน แหล่งสถานที่ท่องเที่ยว โดยผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมโดย บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2551: 170-171) พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตัดสินใจมาท่องเที่ยว ทางศิลปวัฒนธรรมมีลักษณะที่สำคัญในการท่องเที่ยวด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วยสิ่งที่ดึงดูดใจได้แก่ สถานที่นั้น มีประวัติศาสตร์และร่องรอยทางประวัติศาสตร์ที่ยัง ปรากฏให้เห็น มีโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานต่าง ๆ มีงานสถาปัตยกรรมเก่าแก่ดั้งเดิมใน ท้องถิ่นและสิ่งปลูกสร้างผังเมือง รวมทั้งซากปรักหักพัง มีศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ภาพวาด รูปปั้น และงานแกะสลัก มีศาสนารวมถึงพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา มีภาษาและ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีวิถีชีวิต เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อาหาร ธรรมเนียมการทานอาหาร มีประเพณี วัฒนธรรมพื้นบ้าน ขนบธรรมเนียม และเทศกาลต่าง ๆ มีลักษณะงานหรือเทคโนโลยี ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์แนะนำเพื่อจูงใจ ที่นำมาใช้เฉพาะท้องถิ่น ผลการศึกษา ดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Um and Crompton (1990 อ้างถึงในเลิศพร ภาระสกุล, 2556: 107-108) ที่สรุปถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกจุดหมายปลายทางออกเป็น 3 กลุ่ม ปัจจัย คือกลุ่มปัจจัยภายนอกซึ่งหมายถึง ปัจจัยทางด้านการติดต่อทางสังคมกับบุคคลอื่น และ อิทธิพลทางการตลาดของนักการตลาดท่องเที่ยว กลุ่มปัจจัยภายในคือ ปัจจัยทางด้านสังคมจิตวิทยา ของแต่ละบุคคล ได้แก่ ค่านิยม ทักษะคติ บุคลิกภาพและแรงจูงใจ กลุ่มปัจจัยที่ 3 คือกลุ่มปัจจัย ทางด้านความรู้ซึ่งมาจากการผสมผสานกันของสองกลุ่มปัจจัยแรกส่งผลให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และได้สรุปว่าทัศนคติต่อแหล่งท่องเที่ยวมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเลือก จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มา ท่องเที่ยวในสถานที่เดิม และการกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม เฉลี่ยต่อคน การศึกษาดังกล่าวใช้ วิธีการคิดคำนวณจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM)

ตามหลักการประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการด้วยวิธีวิเคราะห์มูลค่าด้านนันทนาการโดยใช้ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM) เป็นการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลโดยการคำนวณหาเส้นอุปสงค์แสดงความต้องการในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ซึ่งพิจารณาจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางกับจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งนันทนาการนั้นของแต่ละบุคคล และตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวแปรตามที่ใช้ในการหาฟังก์ชันอุปสงค์จึงเป็นจำนวนครั้งการมาท่องเที่ยวยังแหล่งนันทนาการของบุคคลในช่วงเวลาที่กำหนดในการศึกษา ตัวแปรอิสระคือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังแหล่งนันทนาการและตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยผลการศึกษาจากงานวิจัย ดังกล่าว สามารถสรุปถึงปัจจัยต้นทุนค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวได้ใช้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ดังนี้ (1) ค่าน้ำมันรถ (2) ค่ารถโดยสารในกรณีที่ไม่มีรถยนต์ส่วนตัว (3) ค่าเงินทำบุญ (4) ค่าดอกไม้รูปเทียน (5) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (6) ค่าซื้อของฝาก/ของที่ระลึก (7) ค่าอาหารปลา (8) ค่าเช่าวัดถุมงคล (9) ค่าต้นไม้ (10) ค่าปุ๋ย (11) ค่าดิน และ (12) ค่ากระถาง ส่วนปัจจัยระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยทั้ง 7 สถานที่ใช้เวลาทั้งสิ้น 7.40 ชั่วโมง (ไม่รวมการเดินทางระหว่างสถานที่) จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2 คน จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ยคนละ 2 ครั้ง การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม พบว่านักท่องเที่ยวที่ได้รับการสัมภาษณ์ จำนวน 34 คน จากทั้งหมด 35 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.97 ตอบว่า จะกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิด ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ตามหลักการประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการด้วยวิธีวิเคราะห์มูลค่าด้านนันทนาการโดยใช้ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM) (Harold Hotelling, 1949) (Trice and Wood, 1958) (Marion Clawson, 1959) (กัลยาณี พรพิเนตรพงศ์ 2548, อ้างถึงใน นพมล จันทรวิมล, 2553: 23-27) (โสมสกว เพชรานนท์, 2543: 187-191) ส่วนประเภทของ ต้นทุนค่าใช้จ่ายดังกล่าวจัดเป็นต้นทุนระยะสั้นที่ใช้ในการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม (สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2550: 143-147)

กำหนดเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จากผลการศึกษาสามารถสรุปเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวได้ 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 1 เริ่มต้นที่วัดบางไกรโน และสิ้นสุดที่วัดบางขนุน รูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 2 เริ่มต้นที่วัดบางขนุน และสิ้นสุดที่ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จางอนอม) และรูปแบบการท่องเที่ยวแบบที่ 3 ที่ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จางอนอม) และสิ้นสุดที่วัด บางขนุนจากการศึกษาถึงความ

คำนวณในการตัดสินใจเลือกรูปแบบเส้นทางการเดินทางโดยพิจารณาถึง ระยะทางที่แท้จริง
 ค่าน้ำมันที่แท้จริง และระยะเวลาเดินทางที่แท้จริง จะเห็นได้ว่า รูปแบบการท่องเที่ยวที่จะให้
 ประโยชน์สูงสุดกับนักท่องเที่ยวสามารถสรุปได้ดังนี้โดยรูปแบบที่ 1 จะเหมาะสำหรับผู้เดินทาง
 มาจากถนนกาญจนาภิเษก หรือถนนราชพฤกษ์ฝั่งขาออก โดยเริ่มต้นจุดแรกของการเดินทางคือ
 วัดบางไกรโน และสิ้นสุดการท่องเที่ยวในจุดสุดท้ายคือ จุดที่ 7 วัดบางขุน โดยมียะระยะทางที่ใช้ใน
 การเดินทางทั้ง 7 สถานีรวมทั้งสิ้น 24 กิโลเมตร ต้นทุนค่าน้ำมันประมาณ 96 บาท ระยะเวลาที่ใช้
 เดินทางทั้ง 7 สถานี คือ 1 ชั่วโมง 14 นาที (ข้อมูลตารางที่ 5.26) และระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวใน
 แต่ละสถานี ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที (ข้อมูลตารางที่ 5.17) สรุป รวมระยะเวลาที่ใช้ในการ
 เดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานี คือ 8 ชั่วโมง 54 นาที ส่วนสรุปค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เฉลี่ยรวมทั้ง
 7 สถานีในการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี (ข้อมูลตารางที่
 5.16) สามารถสรุปได้ดังนี้ เงินทำบุญ 1,386.44 บาท ค่าดอกไม้ธูปเทียน 126.67 บาท ค่าอาหารและ
 เครื่องดื่ม 611 บาท ค่าเช่าของฝาก 1,500 บาท ค่าอาหารปลา 97 บาท ค่าเช่าวัดมณฑล 500 บาท ค่าต้นไม้
 1,070 บาท ค่าปุ๋ย 1,342.50 บาท ค่าดิน 1,370 บาท และค่ากระถาง 175 บาท ผลการศึกษาดังกล่าวมี
 ความสอดคล้องกับแนวคิดการวางแผนการท่องเที่ยวในเชิงธุรกิจ (ฉันทิช วรรณอนอม, 2552: 26-
 27) ที่กล่าวว่า การวางแผนจัดนำเที่ยวในเชิงธุรกิจจะคล้าย ๆ กับการวางแผนท่องเที่ยวสำหรับ
 บุคคลทั่วไป แต่แตกต่างกันตรงที่จะต้องคำนึงถึงต้นทุน และกำไร ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผนสำหรับ
 เส้นทางท่องเที่ยวต่าง ๆ มีการจัดทำเป็นโปรแกรมที่น่าสนใจ น่าเชื่อถือ ราคาเหมาะสมกับ
 ความเป็นจริง ต้องมีกระบวนการทางการตลาดเพื่อสื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย สามารถสร้างความ
 ประทับใจ ดังนั้นการจัดการท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงประโยชน์และความสำคัญของการท่องเที่ยวที่
 นักท่องเที่ยวจะได้รับ

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “เส้นทาง Thornton ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview-IDI) โดยเบื้องต้นทำการศึกษา และค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษาและสำรวจความเป็นไปในการกำหนดเส้นทาง Thornton ที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมทั้ง 7 สถานที่ (ตามขอบเขตสถานที่) ได้แก่ (1) วัดเพลง (2) วัดโพธิ์บางโอ (3) วัดชะลอ (4) วัดบางขุน (5) วัดบางไกรใน (6) วัดบางอ้อยช้าง (7) ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาถึงค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน
3. เพื่อศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ (ตามขอบเขตสถานที่) ได้แก่ (1) วัดเพลง (2) วัดโพธิ์บางโอ (3) วัดชะลอ (4) วัดบางขุน (5) วัดบางไกรใน (6) วัดบางอ้อยช้าง (7) ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เกี่ยวข้องกับโอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) คือ ใช้แนวทางการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เบื้องต้นผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการสำรวจ ข้อมูลการสังเกตแบบไม่เข้าไปมีส่วนร่วม (Non-participant Observation) โดยการสังเกตจำนวน นักท่องเที่ยว สอบถามจากชุมชน ผู้ดูแลสถานที่ ผู้ประกอบการ เป็นต้น โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ปรากฏนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในรูปแบบนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริงเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5 กลุ่ม หลังจากนั้น จึงมากำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมที่จะใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview-IDI) โดยเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Wimmer and Dominick (2011) Gay (1996) และสุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย (2546: 142, 183) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เกี่ยวข้องกับโอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก เนื่องจากจะต้องใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเจาะลึกที่จะได้ข้อมูล

ใหม่ ๆ มากกว่าการหาข้อมูลมาเปรียบเทียบกันในเชิงปริมาณ และสามารถนำข้อมูลไปอ้างอิงถึงประชากรได้มากที่สุดอย่างน้อยร้อยละ 10 ของประชากร ทั้งหมด จากแนวคิดดังกล่าว จึงนำมากำหนดกลุ่มตัวอย่างสถานที่ละ 5 คน จำนวน 7 สถานที่ เป็นตัวแทนกลุ่มรวมทั้งสิ้น 35 คน

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นภาพรวม และข้อสรุปผลการวิจัยที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ตามลำดับดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปผลการศึกษาและจัดลำดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ดังนี้ (1) จากคำบอกเล่าที่ได้รับฟังมาจากคนรู้จัก หรือจากคนทั่วไปที่ได้พูดคุยให้ฟังจึงเกิดความสนใจที่อยากจะมาท่องเที่ยว (2) มีความตั้งใจที่อยากจะมาทำบุญ (3) มีความตั้งใจที่อยากจะมาไหว้พระ (4) อยากจะมาเยี่ยมชมโบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ชมวิถีชีวิตของเป็นอยู่ของชุมชน (5) มีคนรู้จักไม่ว่าจะเป็นญาติ หรือเพื่อนชักชวนให้มาท่องเที่ยว (6) ทราบเบื้องต้นอยู่แล้วว่าวัดนี้有趣มีน้ำ มีสถานที่และจุดบริการขายอาหารปลาและให้อาหารปลา จึงตั้งใจมาให้มาให้อาหารปลาและมาดูปลา (7) ศึกษาหาข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (Internet) จึงเป็นสาเหตุให้มาท่องเที่ยว (7) เดินทางผ่านเห็นป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทางเชิญชวนจึงให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยว (7) มาซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีจำหน่ายในสถานที่ท่องเที่ยว (8) รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวจากหนังสือแนะนำการท่องเที่ยว (8) เป็นเส้นทางผ่านจากการขับรถไปทำงานหรือโดยสารรถรับจ้างทั่วไป (9) มาท่องเที่ยวจากการแนะนำจากรายการโทรทัศน์ และ (10) ตั้งใจมาทานอาหารที่อยู่ในแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม และการกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม เฉลี่ยต่อคน สามารถสรุปผลการศึกษาปัจจัยค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวได้ใช้ในการท่องเที่ยวประกอบด้วย (1) ค่าน้ำมันรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ใช้เดินทาง (2) ค่ารถโดยสารในกรณีที่ไม่มีรถยนต์ส่วนตัว (3) ค่าเงินทำบุญตามศรัทธา (4) ค่าดอกไม้ธูปเทียนบูชาพระบริจาตามศรัทธา (5) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (6) ค่าซื้อของฝาก/ของที่ระลึก (7) ค่าอาหารปลา (8) ค่าเช่าวัดมุงกล (9) ค่าต้นไม้ (10) ค่าปุ๋ย (11) ค่าดิน และ (12) ค่ากระถาง โดยมีค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยแต่ละสถานที่โดยแบ่งเป็นแต่ละสถานที่ได้ดังนี้ วัดเพลง 1,279.17 บาท วัดโพธิ์บางโอ 1,451.85 บาท วัดชลอ 1,071.33 บาท วัดบางขนุน 1,234.25 บาท วัดบางไกรใน 567.34 บาท วัดบางอ้อยช้าง 1,400 บาท และถนนสายไม้ดอกไม้ประดับ 7,593.50 บาท ส่วนปัจจัยระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยทั้ง 7 สถานที่ใช้เวลาทั้งสิ้น 7.40 ชั่วโมง (ไม่รวมการเดินทางระหว่างสถานที่) จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2 คน จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ยคนละ 2 ครั้ง การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม

พบว่านักท่องเที่ยวที่ได้รับการสัมภาษณ์จำนวน 34 คน จากทั้งหมด 35 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.97 ตอบว่า จะกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิม (จากการศึกษาวิจัย ได้ให้ข้อสังเกตถึงค่าใช้จ่าย 2 ประเภท คือ ค่าน้ำมันรถ และค่าโดยสารรถ เนื่องจากสรุปค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เฉลี่ยรวมทั้ง 7 สถานที่ นั้นเป็นค่าใช้จ่ายที่เริ่มต้นจากจุดเริ่มต้นคือที่พักอาศัย มิใช่ค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางทั้ง 7 สถานที่)

รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่จะให้ประโยชน์สูงสุดกับนักท่องเที่ยวสามารถสรุปได้ดังนี้โดยรูปแบบที่ 1 จะเหมาะสำหรับผู้ที่เดินทางมาจากถนนกาญจนาภิเษก หรือถนนราชพฤกษ์ฝั่งขาออก โดยเริ่มต้นจุดแรกของการเดินทางคือ วัดบางไกรใน และสิ้นสุดการท่องเที่ยวในจุดสุดท้ายคือ จุดที่ 7 วัดบางขุน โดยมียะยะทางที่ใช้ในการเดินทางทั้ง 7 สถานที่รวมทั้งสิ้น 24 กิโลเมตร ต้นทุนค่าน้ำมันประมาณ 96 บาท ระยะเวลาที่ใช้เดินทางทั้ง 7 สถานที่ คือ 1 ชั่วโมง 14 นาที และระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ ใช้ระยะเวลา 7 ชั่วโมง 40 นาที สรุป รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางและท่องเที่ยวทั้ง 7 สถานที่ คือ 8 ชั่วโมง 54 นาที

จากผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี และค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน สามารถ นำผลการศึกษาเชิงคุณภาพมากำหนดเป็นสมการ โครงสร้างสร้างสำหรับการใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ในอนาคตได้ดังนี้

(1) แบบจำลองสมการ โครงสร้างจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว

$$TV_1 = b_0 + b_1 A_1 + b_2 A_2 + b_3 A_3 + b_4 A_4 + b_5 A_5 + b_6 A_6 + b_7 A_7 + b_8 A_8 + b_9 A_9 + b_{10} A_{10} + b_{11} A_{11} + b_{12} A_{12} + b_{13} A_{13} + \acute{E}.....(7)$$

โดย ค่าในทางสถิติ

b_0	=	ค่าคงที่
b_{1-13}	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร 1 ถึง 13 ในสมการที่ (7)
$\acute{E}$	=	ค่าความคลาดเคลื่อน สำหรับในการศึกษาวิจัย
TV_1	=	นักท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมจากในปีที่
A_1	=	จากคำบอกเล่าในปีที่
A_2	=	ทำบุญในปีที่

A_3	=	ไหว้พระในปีที่
A_4	=	ศึกษาศิลปวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ในปีที่
A_5	=	คนรู้จักชักชวนในปีที่
A_6	=	ให้อาหารปลาในปีที่
A_7	=	ใช้ออนไลน์ (Internet) ในปีที่
A_8	=	ป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทางในปีที่
A_9	=	ซื้อสินค้าในปีที่
A_{10}	=	หนังสือแนะนำการท่องเที่ยวในปีที่
A_{11}	=	เส้นทางผ่านในปีที่
A_{12}	=	รายการโทรทัศน์ในปีที่
A_{13}	=	อาหารในปีที่
โดย ให้ t	=	ปีที่ 1-n

(2) สมการโครงสร้างจากปัจจัยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และปัจจัยอื่น ๆ

$$\begin{aligned}
 TV_2 = & b_0 + b_1 E_1 + b_2 E_2 + b_3 E_3 + b_4 E_4 + b_5 E_5 + b_6 E_6 + b_7 E_7 + b_8 E_8 + b_9 E_9 \\
 & + b_{10} E_{10} + b_{11} E_{11} + b_{12} E_{12} + b_{13} T + b_{14} R_1 + b_{15} R_2 + b_{16} R_3 + b_{17} R_r \\
 & + b_{18} O_r + b_{19} T_r + \epsilon \dots \dots \dots (8)
 \end{aligned}$$

โดย ค่าในทางสถิติ

b_0	=	ค่าคงที่
b_{1-19}	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร 1 ถึง 19 ในสมการที่ (8)
ϵ	=	ค่าความคลาดเคลื่อน สำหรับการศึกษาวิจัย
TV_2	=	นักท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในปีที่
E_1	=	ค่าน้ำมันรถในปีที่
E_2	=	ค่ารถโดยสารในปีที่
E_3	=	เงินทำบุญในปีที่
E_4	=	ค่าดอกไม้ธูปเทียนในปีที่
E_5	=	ค่าอาหารและเครื่องดื่มในปีที่
E_6	=	ชื่อของฝากในปีที่

E_7	=	ค่าอาหารปลาในปีที่
E_8	=	เช่าวัตถุดิบในปีที่
E_9	=	ค่าต้นไม้ในปีที่
E_{10}	=	ค่าปุ๋ยในปีที่
E_{11}	=	ค่าดินในปีที่
E_{12}	=	ค่ากระถางในปีที่
T	=	ชั่วโมงที่ใช้ในการท่องเที่ยวในปีที่
R_1	=	จำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยวในปีที่
R_2	=	จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมในปีที่
R_3	=	การกลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมในปีที่
R_r	=	ระยะทางที่แท้จริงในปีที่
O_r	=	ค่าน้ำมันที่แท้จริงในปีที่
T_r	=	ระยะเวลาเดินทางที่แท้จริงในปีที่
โดยให้ t	=	ปีที่ 1-n

โดยสมการทั้ง 2 สมการดังกล่าว เป็นสมการโครงสร้างที่ใช้สำหรับพยากรณ์นักท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในเชิงปริมาณในด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว (สมการที่ 7) และในด้านปัจจัยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และปัจจัยอื่น ๆ (สมการที่ 8) เพื่อใช้สำหรับการวิจัยครั้งถัดไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ทำให้ทราบถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนและเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี และเพื่อให้การศึกษานี้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้ประโยชน์ สถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาวิจัยได้เสนอแนะ แนวทางเพื่อใช้ในการพิจารณาในการพัฒนาการท่องเที่ยว หรือใช้สำหรับการวางแผนการท่องเที่ยว ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. เบื้องต้นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนถึงความพร้อมในการปรับปรุงพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นการสำรวจถึงความต้องการ ความพร้อม และการยอมรับของชุมชนในการร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เนื่องจาก ชุมชนเองจะเป็นผู้ดูแลรักษาได้ยั่งยืนกว่าหน่วยงานภายนอกชุมชน พร้อมทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนในแต่ละท้องถิ่น

2. หน่วยงานราชการระดับท้องถิ่น จะต้องร่วมกับชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม โดยมีชุมชนเป็นผู้ดูแล กำหนดแหล่งทรัพยากรที่จะต้องได้รับการทำนุบำรุงและส่งเสริม รวมทั้งร่วมกันกำหนดเป้าหมาย และกลยุทธ์ในการพัฒนาและบริหารสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งมีการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริการสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลรักษา

3. ในระยะยาวเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หน่วยงานราชการระดับท้องถิ่น หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยมีการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาและส่งเสริมอย่างจริงจัง มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ในการพัฒนา และมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จจากการเปิดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมเพื่อเป็นการวัดความสำเร็จในการพัฒนา

4. จากการวิจัยดังกล่าวมีข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวที่ได้รับการสัมภาษณ์โดยข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงสถานท่องเที่ยวทั้ง 7 แห่ง ผู้รับการสัมภาษณ์ได้เสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงโดยมีความประสงค์อยากให้หน่วยงานราชการระดับท้องถิ่น หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ดูแลรับผิดชอบ เข้ามาดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้สถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 7 แห่งมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

4.1 สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งเป็นโบราณสถานที่มีประวัติความเป็นมายาวนานแต่ด้วยกาลเวลาจึงทำให้เกิดความเสียหายและทรุดโทรม ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยคงสภาพสถาปัตยกรรมแบบเดิม รวมถึงบริเวณโดยรอบควรมีการจัดตกแต่งสถานที่ให้มีความสวยงามเหมาะกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ควรมีป้ายให้ความรู้ถึงประวัติความเป็นมาของแต่ละสถานที่ วัตถุโบราณที่สำคัญในแต่ละสถานที่ รวมทั้งควรมีวิทยากรหรือปราชญ์ประจำสถานที่ คอยให้คำแนะนำหรือบรรยายให้ความรู้

4.2 ควรมีการปรับปรุงเส้นทางการเดินทางให้มีความสะดวกในการเดินทาง เช่น พื้นผิวการจราจร สถานที่จอดรถ โดยมีความร่วมกับชุมชนเนื่องจากบางสถานที่ เส้นทางเข้าสถานที่ท่องเที่ยวเป็นที่ส่วนบุคคล ในบางสถานที่ที่มีน้ำท่วมขังในเวลาฝนตก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีระดับต่ำกว่าพื้นผิวจราจรหลัก ควรมีการปรับปรุงระดับถนนเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม

4.3 บริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ติดกับแม่น้ำลำคลอง ควรมีการปรับปรุงสถานที่ให้มีจุดบริการให้อาหารปลา และมีอาหารปลาจำหน่าย เนื่องจากเป็นจุดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวได้ให้ความสำคัญซึ่งเป็นแหล่งพักผ่อนตามธรรมชาติ และนักท่องเที่ยวมักจะแวะมาจุดนี้เสมอ เพื่อเยี่ยมชมดูปลาและให้อาหารปลา ก่อให้เกิดรายได้ได้อีกส่วนหนึ่ง

4.4 ควรมีการส่งเสริม และจัดสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ประจำตำบล เพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกหรือของฝากให้กับนักท่องเที่ยว

4.5 ควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในหลาย ๆ รูปแบบเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รู้จัก และเพิ่มเส้นทางการเดินทางเช่น ทางน้ำ หรือการปั่นจักรยานเพื่อศึกษาระบบนิเวศน์หรือวิถีชุมชนท้องถิ่น

4.6 ควรมีการเพิ่มปริมาณถังขยะ เพื่อเป็นการสะดวกต่อการทิ้งขยะของนักท่องเที่ยว และช่วยในการรักษาความสะอาดให้กับสถานที่ท่องเที่ยว ควรมีการเพิ่มจุดบริการห้องสุขา เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

5. ในด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ควรให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพของการมาท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะได้รับ ในขณะที่มีการส่งเสริมหรือพัฒนาตามข้อเสนอแนะข้างต้น ในการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์หรือการตลาดเพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ควรมีการส่งเสริมให้ตระหนักถึงการท่องเที่ยวแบบมีจิตสำนึกรับผิดชอบ และสะท้อนจริยธรรมของการท่องเที่ยว ที่จะร่วมกันอนุรักษ์รักษาสถานที่ท่องเที่ยวไม่เปลี่ยนวิถีชีวิต และสถานที่ท่องเที่ยวให้เปลี่ยนไปจากเดิมมากนัก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง “เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีลักษณะเป็นการสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview-IDI) เพื่อให้เกิดผลที่ดีขึ้น ผู้ศึกษาวิจัยขอข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเป็นการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมเพื่อเป็นการ

ทดสอบสมการโครงการทั้ง 2 สมการ ได้แก่ (1) สมการโครงสร้างจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว (2) สมการโครงสร้างจากปัจจัยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และปัจจัยอื่น ๆ เพื่อเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่เกิดขึ้นจริง

2. ควรมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ก่อนการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ถึงประโยชน์ความคุ้มค่า และผลเสียหายที่ชุมชนได้รับ ก่อนการพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอย่างเต็มรูปแบบ

3. การพิจารณาถึง จุดเริ่มต้นในการท่องเที่ยว ตามรูปแบบการท่องเที่ยวในแต่ละรูปแบบ จะต้องพิจารณาถึงการเดินทางของ นักท่องเที่ยวในแต่ละคน/กลุ่ม หรือกรุ๊ปทัวร์ เนื่องจาก ใช้เส้นทางเดินทาง มาท่องเที่ยว ที่มีความแตกต่างกัน อาจส่งผลต่อการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวที่มีความคุ้มค่าอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

หนังสือ

- งามพิศ สัตย์สงวน. (2543). **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาควิชา
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จังหวัดนนทบุรี และสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี. (2554). **ท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี**.
นนทบุรี: บริษัท ลีโอ แลนเซ่ท จำกัด.
- จันทน์ วรรณณอม. (2552). **การวางแผนและการจัดนำเที่ยว**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด
สามลดา.
- จันทน์ วรรณณอม. (2552). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- ทวีเกียรติ ไชยขยงศ. (2538). **สุนทรียะทางทัศนศิลป์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โครงการตำรา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: บริษัท เพรส แอนด์
ดีไซน์ จำกัด.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2551). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการท่องเที่ยว**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท
ธรรมสาร จำกัด.
- ยศ สันตสมบัติ. (2540). **มนุษย์กับวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรัญญา วรากุลวิทย์. (2546). **ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้าพรินต์ติ้ง.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2543). **สังคมวิทยาการท่องเที่ยว**. รายงานการวิจัยของสภากรุงเทพมหานคร
ประจำปี 2543. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2550). **เครื่องมือเพื่อการ
วิเคราะห์การลงทุน เศรษฐศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2536). **การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม แนวทางศึกษาวิเคราะห์และ
วางแผน**. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). **สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครั้ว ศาสนา ประเพณี**. กรุงเทพฯ:
ไทยพัฒนาพานิช.

- สุวรรณิ สันต์ธนะวานิช. (2548). เอกสารประกอบการสอน วิชาศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น รหัส 2012105. กรุงเทพฯ: โปรแกรมศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สุวิมล ว่องวานิช และนางลัดกษณ์ วิรัชชัย. 2546. แนวทางการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการคณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลัดกษณ์ ปโกฏิประภา. (2548). เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โสมสกา เพชรานนท์. (2543). หน่วยที่ 6 วิธีวัดมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยวิธีมูลค่าตัวแทน. เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม หน่วยที่ 1-7 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. นนทบุรี: บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Book

- Clawson, Marion, “**Methods of Measuring the Demand for and Value of Outdoor Recreation,**” Resources for the Future, Inc., Reprint #10, Washington, D.C., 1959.
- Hotelling, H (1949). **An Economic study of the Monetary Evaluation of Recreation in the National Park.** U.S. Dept.of the Interior. National Park Service and Recreational Planning Division.
- Trice, A.H., and S. E. Wood. (1958). **Measurement of Recreation Benefit.** Land Economic. 34 (February).
- Wimmer, R. D. and Dominick, J. R. (2011). **Mass media research: An introduction.** (9th ed.). Boston, MA: Wadsworth Cengage Learning.
- Um, S. and Crompton, J.L. (1990). **Attitude determinants in tourism destination choice.** Annals of Tourism Research, vol. 17, no. 3, pp.432-448.

งานวิจัย

- กมลศักดิ์ วงศ์ศรีแก้ว. (2547). การประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานสวรรค์จังหวัดนครสวรรค์. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ขนิษฐา ภาณุทัต. (2548). การประเมินมูลค่าทางนันทนาการ ของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์การจัดการทรัพยากรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- จิรวิมล มณีเมือง. (2550). การตีค่ามูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- ณัชชา ว่องวัฒนากุล. (2547). การประเมินมูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการบริเวณชายหาดแม่รำพึงจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การจัดการทรัพยากรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- นพมล จันทรวิมล. (2553). การประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ทางนันทนาการของห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ชอยพระนาง เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบัณฑิตวิทยาลัย.
- นาคม ชีรสวรรณจักร. (2541). ความคิดเห็นประชาชนท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา: อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. นครปฐม: วิทยานิพนธ์หลักสูตรสังคมศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิมพ์ิกา ชมชีพ. (2549). การประเมินมูลค่านันทนาการเพื่อการจัดการสวนสัตว์นครราชสีมา. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์หลักสูตรการจัดการทรัพยากร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภูสวัตร สุขเลี้ยง. (2545). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม: กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยโป่งผาลาด อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วนิดา รัตนพันธุ์. (2548). การประเมินมูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของพื้นที่ถ้ำเลเขากอบ จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สาสะวัต สุขสุวรรธ. (2552). การประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการและค่าธรรมเนียมการเข้าใช้กรณีศึกษา สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: ปริญญาานิพนธ์เศรษฐศาสตรการพัฒนามนุษยมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศุภศักดิ์ ชื่นศิริ. (2547). การพัฒนาตลาดนัดชนบุรี สนามหลวง 2 เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

วารสาร

กัลยาณี พรพิเนตพงศ์. (2548, พ.ค.-ส.ค.). การประเมินค่าแหล่งนันทนาการ: กรณีตัวแบบพื้นที่เดี่ยว. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ 3,2 (48):13-32.

เลิศพร ภาระสกุล. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 21 ฉบับที่ 36 เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2556. (น. 107-108). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดบ้านหนังสือโกสินทร์.

วิวัฒน์ จันทร์กิ่งทอง. (2556). ตัวแบบสมการโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่ออุทยานแห่งชาติทางทะเลในภาคใต้ของประเทศไทย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ปีที่ 33 ฉบับที่ 3 เดือนกรกฎาคม-กันยายน 2556. (น. 1-15). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เว็บไซต์

กรมการข้าว. (2556). แผนที่เขตศักยภาพการผลิตข้าวนนทบุรี. Online จาก http://www.brrd.in.th/ricemap/riceCD52/index.php-url=detail.php®ion_id=1&province_id=12.htm. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2556.

ไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว. (มปป). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ตอนที่ 1) Cultural Tourism. Online จาก <http://ba.bu.ac.th/ejournal/IB/IB%2019/IB%2019.htm>. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2555.

จักรพันธ์ บุญกาญจน์. (14 กุมภาพันธ์ 2555). วัดชลอ. Online จาก http://watchalow.blogspot.com/2012/09/blog-post_3406.html สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.

หุบชีวา. (10 เมษายน 2555). วัดบางขนุน อีกหนึ่งวัดเก่าแก่ของนนทบุรี. Online จาก <http://www.yellowpages.co.th/content/120329115222>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.

- ชาติ เยลโล่เพจเจส. (2556). **วัดชลอ**. Online จาก <http://city.yellowpages.co.th/nonthaburi/cultureshow.php?cid=90821130635>. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2556.
- ชั้นิตา จินากุล. (27 สิงหาคม 2554). **เที่ยวชม “พิพิธภัณฑ์วัดบางอ้อยช้าง” กราบพระพุทธรบาทอายุกว่า 200 ปี: หนังสือพิมพ์บ้านเมือง**. Online จาก <http://www.ryt9.com/s/bmnd/1222676>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.
- ปลาทองสองเมือง. (24 เมษายน 2554). **ธรรมาสันยาวที่วัดบางขุน**. Online จาก <http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=patisonii&date=23-04-2011&group=26&gblog=2>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.
- เยลโล่เพจเจส. (2556). **วัดบางขุน**. Online จาก <http://www.yellowpages.co.th/content/120329115222>. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2556.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (30 พฤษภาคม 2552). **รูปโบสถ์วัดเพลงร้าง**. Online จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2556). **อำเภอบางกรวย**. Online จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2556.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2556). **จังหวัดนนทบุรี**. Online จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2556.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (16 พฤษภาคม 2556). **วัดเพลง นนทบุรี**. Online จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.
- ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม. (3 กรกฎาคม 2555). **หอไตรกลางน้ำวัดบางขุน**. Online จาก <http://www.m-culture.in.th/album/view/142930/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.
- สำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2556). **แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ด้านศิลปวัฒนธรรม ดันนนทรี**. Online จาก <http://www.stou.ac.th/study/projects/training/culture/NONSEE.htm>. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2556.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนนทบุรี. (2556). **ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดนนทบุรี ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จางนอม)**. Online จาก <http://gis.rmutsb.ac.th/travel/1202.php> สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.

สำนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี. (2556). วัดโพธิ์บางโอ. Online จาก http://www.nont.go.th/recommend/rc_17.html. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2556.

สังฆทานคอตคอม. (2556). วัดบางไกรใน. Online จาก <http://www.sangkatan.com/content.html>. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2556.

ASTVผู้จัดการออนไลน์. (23 มีนาคม 2553). วัดบางอ้อยช้าง. Online จาก <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9530000040508>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.

Holiday Thai.com. (2556). วัดโพธิ์บางโอ. Online จาก <http://www.holidaythai.com/Thailand-Attractions-967.htm>. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.

nonthailand. (7 กันยายน 2555). ประวัติวัดบางไกรใน. Online จาก http://bangkainai300.blogspot.com/2012/09/blog-post_5471.html สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.

nonthailand. (13 กันยายน 2555). ต่อประวัติวัดบางไกรใน. Online จาก http://bangkainai300.blogspot.com/2012/09/blog-post_4511.html สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์งานวิจัย

เรื่อง “การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”

แบบสัมภาษณ์งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ
บางกรวย จังหวัดนนทบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอ
บางกรวย จังหวัดนนทบุรี

2. เพื่อศึกษาถึงต้นทุนค่าใช้จ่าย และระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน

3. เพื่อกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

แบบสัมภาษณ์ดังกล่าว เป็นการเก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากการสอบถาม
นักท่องเที่ยว (หัวหน้ากลุ่ม หรือหัวหน้าครอบครัว) ที่มาท่องเที่ยวตามขอบเขตสถานที่ทั้ง 7 แห่ง
ในอำเภอบางกรวยจังหวัดนนทบุรีโดยแบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์สามารถแบ่งได้เป็น 3
ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของ
นักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ระดับรายได้ สถานภาพ ที่อยู่อาศัย
ปัจจุบัน ยานพาหนะ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (สื่อโฆษณา) และสาเหตุของการมาท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และปัจจัยอื่น ๆ ถึงต้นทุน
ค่าใช้จ่ายและปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าอาหารและเครื่องดื่ม เงินทำบุญ
ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการ จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง จำนวนครั้งที่มาเที่ยว ระยะเวลา
ที่ใช้ในการท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ การกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ตอนที่ 3 สอบถามข้อมูลความคิดเห็นทั่วไป ทศนคติ จากนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการใน
สถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของสถานที่ ความสะอาด ข้อเสนอแนะ
ต่าง ๆ เป็นต้น

สถานที่เก็บข้อมูล

☐ 1) วัดเพลง	☐ 2) วัดโพธิ์บางโอ
☐ 3) วัดชลอ	☐ 4) วัดบางขุน
☐ 5) วัดบางไกรใน	☐ 6) วัดบางอ้อยช้าง
☐ 7) ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์)	

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว

1. ชื่อ นามสกุล ผู้รับการสัมภาษณ์.....

2. เพศ

☐ 1) ชาย

☐ 2) หญิง

3. อายุ.....ปี

4. ระดับการศึกษา

☐ 1) ต่ำกว่าประถมศึกษา

☐ 2) ประถมศึกษา

☐ 3) มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ 4) มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ

เทียบเท่า

☐ 5) อนุปริญญา หรือเทียบเท่า

☐ 6) ปริญญาตรี

☐ 7) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

5. สถานภาพ

☐ 1) โสด

☐ 2) สมรส

☐ 3) หย่าร้าง

☐ 4) หม้าย

6. ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

☐ 1) อยู่ในเขตกรุงเทพฯ เขต.....

☐ 2)อยู่นอกเขตกรุงเทพฯ อำเภอ.....

จังหวัด.....

7. อาชีพ

☐ 1) รับราชการ/พนักงานรัฐฯ

☐ 2) พนักงานหน่วยงานเอกชน

☐ 3) นักเรียน/นักศึกษา

☐ 4) ประกอบธุรกิจส่วนตัว/รับจ้าง

☐ 5) แม่บ้าน/พ่อบ้าน

☐ 6) อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และปัจจัยอื่น ๆ

1. ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ค่าทำบุญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการ

[illegible]

5. จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง

[illegible]

6. จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่

[illegible]

7. ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่

[illegible]

8. การกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร

[illegible]

9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ตอนที่ 3 สอบถามข้อมูลความคิดเห็นทั่วไป

1. ความเหมาะสมเกี่ยวกับรูปแบบของสถานที่ มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์
ที่มาท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ความสะอาด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ชุมพล รอดแจ้ง

ภาคผนวก ข
สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

สรุปผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวจำนวน 35 ราย จำแนกสถานที่ละ 5 ราย ดังนี้

1. วัดเพลง จำนวน 5 ราย
2. วัดโพธิ์บางโอ จำนวน 5 ราย
3. วัดชลอ จำนวน 5 ราย
4. วัดบางขุน จำนวน 5 ราย
5. วัดบางไกรใน จำนวน 5 ราย
6. วัดบางอ้อยช้าง จำนวน 5 ราย
7. ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์) จำนวน 5 ราย

วัดเพลง จำนวน 5 ราย

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 1 คุณจิระพัชร ไวยพัฒน์ (วันที่สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 52 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 100,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก และสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ตอนแรกก็ไม่รู้จักที่นี่พอดีมีเพื่อนรุ่นพี่ชวนมาไหว้พระก็เลยมา เพราะเป็นคนชอบทำบุญอยู่แล้ว ยิ่งเป็นวัดที่ยังขาดแคลนทุนทรัพย์ อีกอย่างที่นี่เคยเป็นวัดร้าง ไม่มีพระสงฆ์จำวัดอยู่ ชุมชนเป็นคนดูแล มีเจ้าของที่ดินเป็นคนดูแล เป็นวัดเก่าแก่สมัยอยุธยา มีประวัติค่อนข้างยาวนาน เคยมีรายการทางโทรทัศน์พกรายการสิ่งเร้นลับเคยมาถ่ายทำนำไปเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ยิ่งทำให้อยากมาเห็นกับตาตัวเอง พอมาเห็นก็รู้สึกถึงความประทับใจ อีกอย่างจากคำบอกเล่าของเพื่อนรุ่นพี่ที่เป็นคนแนะนำมา ก็เลยให้ฟังถึงปาฏิหาริย์ของหลวงพ่ออยู่ทอง ประชานในโบสถ์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์บริเวณรอบ ๆ วัด เนื่องจากพี่เขามาที่นี่ มาดูแลอยู่เกือบ 10 ปี ชาวบ้านแถวนี้เขารู้จักหมด พอฟังเรื่องเล่า ทำให้อยากมา อยากมาทำบุญ อยากมาเห็นด้วยตาตัวเอง พอเห็นแล้วก็ศรัทธา”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ก็มีค่าน้ำมันรถ ขับมาจากบ้านก็ประมาณ 300-400 บาท บางทีก็ซื้อดอกไม้พวงมาลัยมาไหว้พระเองประมาณ 100 บาท เอาเงินใส่ตู้บริจาคเพื่อทำนุบำรุงก็ประมาณ

100-200 บาท อย่างที่บอกที่นี้ไม่มีพระดูแล เป็นที่ส่วนบุคคล เจ้าของที่เขาเป็นคนดูแล เราก็เลยไม่รู้จะทำบุญในรูปแบบใด”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “วันนี้มา 6 คน กับเพื่อนและก๊น้อง ๆ ที่ทำงาน ชวน ๆ กันมา พอคืออยากจะมาขอพรเรื่องงาน ส่วนเพื่อน ๆ ขึ้นมาจากปัตตานี ชวนมาด้วยกันหลาย ๆ คน ชวนมาไหว้พระ”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “ประมาณชั่วโมงหนึ่ง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 แล้วค่ะ รู้สึกชอบเวลามาแล้วรู้สึกถึงความสงบ ความศักดิ์สิทธิ์”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมาแน่นอน เพราะรู้สึกศรัทธา อีกอย่างอยากจะให้ที่นี่เป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำวัดอยู่ จะได้มีคนดูแลเป็นทางการ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มีค่ะ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงนะค่ะ มาหลายครั้งแล้ว ศรัทธา”

ความสะอาด “ช่วงนี้อาจจะยังไม่สะอาด พอที่วัดนี้ขึ้นทะเบียนให้กรมศิลปากร เข้ามาดูแล ช่วงนี้ก็จะเห็นได้ว่ากำลังบูรณะอยู่ ก็เลยยังไม่ค่อยสะอาดเท่าที่ควร”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ความสุข ความสงบ อยากให้คนมาทำบุญเยอะ ๆ”

ข้อเสนอแนะ “อยากให้ที่นี่เป็นธรณีสงฆ์ มีพระสงฆ์จริง ๆ อยู่ อยากให้เป็นวัด ขึ้นกับกรมการศาสนา อยากให้กั้นรั้วรอบ อยากให้คนมาทำบุญกันเยอะ ๆ จะได้มีเงินมาพัฒนา เคยเห็นรูปสมัยก่อนแล้วเป็นวัดร้าง ไม่มีคนดูแล ต้นไม้ปกคลุม”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 2 คุณพิมพ์ภาภรณ์ จันทน์นิมิตศรี (วันที่สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 53 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ที่เขตบางพลัด ซอยจรัญสนิทวงศ์ 65 กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 50,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถรับจ้างทั่วไป รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “แต่เดิมวัดนี้เป็นวัดร้าง ไม่มีพระสงฆ์อยู่เมื่อก่อนมีวัดแก้วฟ้าเป็นวัดที่เลื่อง แล้วเปลี่ยนมาเป็นวัดสักใหญ่ โดยจัดพระสงฆ์เข้ามาสวด วัดนี้อยู่บน โฉนดของชาวบ้าน เมื่อก่อนไม่มีใครเห็น โปสธ มีต้นไม้ไทรคลุมอยู่มืด พระประธานองค์เดิมใน โปสธเมื่อก่อนไม่ใหญ่เท่าปัจจุบัน มีการบูรณะมาเรื่อย ๆ ตลอด 11 ปี โดยพอกปูนจึงใหญ่ขึ้นมาเรื่อย ๆ ชาวบ้าน

แถวนี้เชื่อกันว่าถ้าบนเรื่องต่าง ๆ ไว้ ต้องเก็บโดยการหาขมจีนน้ำพริก ขนบปลากริมไข่เต่ามาถวายเป็นของบูชา โดยต้องหาเข้ามาเองแบบแม่ค้าและนึ่งพริกแห้ง หรือพริกสด แล้วต้องตะโกนด้วยว่า “ขมจีนน้ำพริกมาแล้วจ้า ขนบปลากริมไข่เต่ามาแล้วจ้า” บนได้ฟังเรื่องยกเว้นเรื่องทหาร อีกอย่างมีรายการมิตพิศวงมาถ่ายทำ ชาวบ้านแถวนี้มักได้ยินเสียงพระสวดมนต์ทุกวันพระแต่ไม่มีพระอยู่ที่วัดนี้เลย จึงหาที่มาของเสียงไม่ได้ ทางรายการได้เคยเข้ามาทำพิธีจนได้ตั้งกล้องทิ้งไว้ ก็พบว่าเสียงพระสวดจริงตามที่ชาวบ้านรำลือกัน แต่หาต้นเหตุของเสียงไม่พบ ตากล้องที่ถ่ายทำได้เห็นแสงแวบออกมาจึงได้เข้ามาดูโดยแหวกคันไถรเข้ามา จึงได้เห็นว่ามีการสวดมนต์อยู่ในนี้ วัดนี้จึงมีผู้ศรัทธาที่ติดตามจากรายการดังกล่าว ตัวพิธีเองได้นิมนต์พระเข้ามาสวดที่วัดนี้เป็นประจำมาเป็นเวลา 11 ปีแล้ว ทุกวันสำคัญทางศาสนา รวมเทศกาลต่าง ๆ โดยการสวดมนต์เย็น นิมนต์จากวัดเพลงวิปัสสนา และวัดโพธิ์บางโอ เริ่มบ่าย 2-4 แล้วเวียนเทียนกันเองรอบโบสถ์ ตอนเช้าวันรุ่งขึ้นเลี้ยงเพล ทำตามทุนทรัพย์ที่มี อีกอย่างที่นี่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ค่ารถแท็กซี่ประมาณ 200 บาทจากบ้าน อย่างอื่นไม่มีเพราะแถวนี้อยู่ในสวนไม่มีของขาย ไม่มีร้านอาหาร ส่วนเงินทำบุญส่วนใหญ่จะจ่ายตามเทศกาลต่าง ๆ ในวันที่เกี่ยวข้องกับประเพณีทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา จะนิมนต์พระมาสวดมนต์ เลี้ยงเพล และก็จะไปพวงมาลัยดอกไม้ ค่าของไหว้ ซื้อเป็นดอกไม้ มานั่งจัดเอง ตอน แรก ๆ นะ พอตอนหลังทำไม่ไหวเลยจ้างเขาทำเกือบ 20,000 บาท ทั้งพวงมาลัยดอกไม้ ค่าจ้าง และจำทำเฉพาะในช่วงเทศกาลเท่านั้นถ้าเฉลี่ยเป็นวันต่อครั้งนั้นก็ประมาณครั้งละ 200 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “แล้วแต่ มาครั้งแรกมาคนเดียว แต่พอหลัง ๆ มากันเป็นกลุ่มชวนเพื่อน ๆ และคนรู้จัก มาทำบุญกัน อยากให้เข้ามาไหว้ มาขอพร”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “ประมาณชั่วโมงถึงชั่วโมงครึ่ง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “พี่มาที่นี่ มาอยู่กับหลวงปู่ ฐาตาท่าน เกือบ 11 ปีแล้วนะ มาจนรู้จักกับเจ้าของที่ ที่ดูแล ชื่อลุงนันท์ ถ้าเฉลี่ยแล้วปีหนึ่งก็เกือบ 10 กว่าครั้ง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “มา พี่มาตลอด ชีวิตพี่เหมือนผูกพันกับที่นี่นะ พี่ก็จะมาดูแล รับใช้หลวงปู่ไปตลอดละ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มีค่ะ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงนะ มาแล้วพี่รู้สึกสบายใจ บางทีไม่สบายใจก็มาบอกหลวงปู่ เรื่องอะไรที่เราไม่สบายใจ พอบอกหลวงปู่ก็ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี”

ความสะอาด “ช่วงนี้พอดีกรมศิลปากรพื้นที่ 2 สุพรรณบุรี เข้ามาดูแล ซ่อมแซม เมื่อก่อนไม่ใช่นะ พี่เข้ามาตั้งแต่แรก ๆ มีต้นไม้ปกคลุม เยอะแยะไปหมด ถ้าเป็นไปได้พี่อยากให้

ซ่อมหอรบั้ง เทพขึ้นใหม่ ทำสมาใหม่ ทาสีโบสถ์ใหม่ มีหลายอย่างที่ยากจะให้ทำนะ แต่งบเรา มีน้อย ก็ต้องค่อยทำไป”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “พี่ว่าสิ่งที่พี่ได้รับมันไม่สามารถจะพูดออกมาได้หมดนะ อย่างน้อย ๆ เวลาที่พี่มาที่นี่ พี่มีความสุข ความสงบ สบายใจนะ”

ข้อเสนอแนะ “อย่างที่บอก อยากทำเยอะมาก ถ้าเป็นไปได้พี่อยากให้ซ่อมหอรบั้ง เทพขึ้นใหม่ ทำสมาใหม่ ทาสีโบสถ์ใหม่ มีหลายอย่างที่ยากจะให้ทำนะ”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 3 คุณชนัญชิตา แยมเงิน (วันที่สัมภาษณ์ 16 มิถุนายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 38 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นพนักงานราชการ โรงพยาบาลรัฐแห่งหนึ่ง รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ไม่เคยรู้จักวัดนี้มาก่อนทั้งที่บ้านเกิดเป็นคนเมืองนนท์ อยู่แถวบางบัวทอง ไม่เคยมาวัดนี้ พอได้น้องชายชวนมา เพราะเขาเคยมาไหว้และเล่าให้ฟัง ก็เลยอยากมา อยากมาเห็นวัด อยากมาไหว้พระ พอเห็นแล้วก็ชอบนะ ดูเก่าดี ดูศักดิ์สิทธิ์ น่าเคารพ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ค่าน้ำมันรถ ไปกลับไม่น่าจะไม่เกิน 200 บาท ขับมาจากบ้าน วังมาไม่ไกลมาจากถนนราชพฤกษ์ต้นสาย แล้ววิ่งเข้ามาเส้นข้างในบางกรวย ส่วนค่าอาหาร ไม่มีแถวนี้ไม่มีของขาย มีแต่ค่าขนมกับน้ำ ซื้อตรงร้านค้าทางเดินเข้ามาที่วัดจ่ายไป 50 บาท และก็ทำบุญใส่ตู้ไป 20 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “ก็มีน้องชาย แฟนน้อง และพี่สาว รวมตัวเองเป็น 4 คน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “ประมาณ 50 นาทีถึงชั่วโมง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ไม่เคยมาเลย อย่างที่บอก เพิ่งมาครั้งแรก อย่างที่บอก ถ้าน้องชายไม่บอก ไม่ชวนมา ก็คงไม่เคยมา”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “กลับมา เพราะรู้สึกเวลามาไหว้หลวงพ่อก็รู้สึกสบายใจ เวลาอยู่ในโบสถ์”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มีค่ะ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสมนะ ดูลึกลับ น่าเคารพ ถ้าเปลี่ยนแปลงอะไร ไปมากกว่านี้ อาจทำให้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมบิดเบือนไปจากเดิมก็ได้”

ความสะอาด “ก็ตามอัธยาศัย เพราะเราไม่ใช่วัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ความสุขใจ ความสบายใจ อิ่มบุญ”

ข้อเสนอแนะ “ถ้าเป็นไปได้อยากให้มีที่จอดรถมากกว่านี้ แต่คงยากเพราะเป็นที่ส่วนบุคคล รถเข้าไม่ถึง ต้องเดินเข้ามา มาครั้งแรกยังไม่อยากเชื่อเลยว่ามีวัดอยู่ข้างในสวน ลึกมาก”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 4 คุณบัญชา พิชวงษ์ (วันที่สัมภาษณ์ 23 มิถุนายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 38 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในอำเภอลือลากำแพง จังหวัดปทุมธานี ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว (ผู้รับเหมาก่อสร้าง) รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ได้รับทราบข้อมูลจากคำบอกเล่าของคนที่ยกมาที่วัดเพลงมีโบราณสถานที่น่าสนใจมาก สมัยอยุธยาตอนกลางเมื่อ 200 กว่าปี และมีพระพุทธรูปเก่าแก่อยู่ หลวงพ่ออุทอง จึงเกิดความเลื่อมใส อยากจะมาเห็นกับตา จึงได้มา เพื่อสักการะ และขอพรในเรื่องหน้าที่การงานด้วย”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “มารอส่วนตัวจากบ้านที่ตลิ่งชัน พอมีอีกบ้านหนึ่ง มาถึงวัดเพลง ค่าน้ำมันก็ประมาณ 200-300 บาท ไปกลับก็น่าจะพอ ส่วนค่าอาหารค่าเครื่องดื่ม ก็ซื้อเตรียมมาจากข้างนอก เพราะทางวัดเพลงไม่มี ร้านค้าก็มีน้อย มากัน 5 คนซื้อข้าวกล่อง 200 บาท เครื่องดื่ม 100 บาท และก็นมกินเล่นอีก 100 บาท รวมก็ประมาณค่าอาหาร 400 บาท ส่วนเงินทำบุญ เห็นว่าวัดกำลังบูรณะอยู่หลายจุดก็เลยทำบุญไป มีค่าดอกไม้ธูปเทียน 20 บาท ช่วยค่าน้ำค่าไฟ 50 บาท ตู้รับบริจาค 50 บาท ทำบุญถวายหลวงพ่อก็เพิ่มไปอีก 50 บาท ”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มี 5 คน มีแต่คนในครอบครัว มี แม่ พี่สาว 2 คน และพี่ผมกับแฟน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “สักชั่วโมงหนึ่ง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “เคยมาแล้ว จากการที่มาแล้วรู้สึกเลื่อมใสและศรัทธาจึงมาครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 และจะมาอีก ถ้ามีโอกาส”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมาอีก เพราะรู้สึกเลื่อมใส และอยากเห็นการบูรณะโบราณสถานเสร็จแล้ว จะมีความงดงามแค่ไหน และอยากที่จะเก็บความภูมิใจที่ได้มาที่นี่ไว้ตลอดไป”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “นอกจากมาทำบุญแล้ว ขากลับแวะซื้อของฝากพวกผลไม้ พอมีร้านค้าข้างทาง ซื้อพวก ผลไม้ ขนม ดันไม้ รวม ๆ กันแล้วก็ประมาณอีก 500 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “สถานที่ที่เป็นโบราณสถาน เป็นที่ควรจะอนุรักษ์เก็บรักษาไว้เป็นสิ่งที่น่าชม เหมาะสำหรับการศึกษาโบราณคดีในอดีต ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป”

ความสะอาด “เนื่องจากยังเป็นวัดเก่าคนทั่วไปไม่ค่อยรู้จัก คุณแล้วยังไม่ค่อยเรียบร้อย สะอาดมากนัก แต่ดูในภาพรวมก็ถือว่าใช้ได้”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “แน่นอนครับ ได้มาสักการะพระพุทธรูป หลวงพ่ออุทอง ได้เห็นโบราณสถานเก่าแก่ และรู้ประวัติความเป็นมา อิ่มบุญ สบายใจ”

ข้อเสนอแนะ “ขอให้ช่วยกันอนุรักษ์สิ่งที่เป็นของหมู่บ้านคู่มือเมืองในอดีต และอยากให้ช่วยกันบอกเล่าต่อกันให้รับรู้ถึงสถานที่แห่งนี้ จะได้มีคนรู้จัก และช่วยดูแลกันมากขึ้น จะได้กลับมาดูสวยงามอีกครั้ง”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 5 คุณดารารัตน์ กระณีจิตร (วันที่สัมภาษณ์ 7 กรกฎาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 37 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันเป็นพนักงานราชการ หน่วยงานรัฐแห่งหนึ่ง รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “พอดีพี่ที่ทำงานชวนมา ไม่รู้จักวัดนี้หรอก พี่ชวนมาสวดมนต์ไหว้พระ มาแล้วก็รู้สึกดีนะ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ขับรถมาจากบ้าน ค่าน้ำมันก็ประมาณ 200 บาท ชื้อน้ำกับของกินอีก 150 บาท ทำบุญไป 200 บาท เบ็ดเสร็จแล้วก็ประมาณ 500-600 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “2 คน มากับแฟน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “30 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมา เนื่องจาก สถานที่สงบดี และก็สวยแบบเดิม ๆ เยียบดี”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงนะ ตั้งใจมาไหว้พระ ทำบุญ มาสวดมนต์ อยากมาที่สงบ ๆ คนไม่เยอะดี”

ความสะอาด “ก็สะอาดในระดับหนึ่งนะ”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้ทำบุญ ได้สวดมนต์ สบายใจ”

ข้อเสนอแนะ “อยากให้ปรับปรุงทางเข้าวัด ไม่ค่อยสะดวก ถนนขรุขระ”

วัดโพธิ์บางโอ จำนวน 5 ราย

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 1 คุณสมหญิง ยิ้มกลิม (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 53 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพหย่าร้าง อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้าง รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถจักรยานยนต์ รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “มาทำบุญ มาไหว้พระ มาช่วยทำความสะอาดบริเวณวัด มาให้อาหารปลาที่วัด มาทำบุญถวายภัตตาหารเพลพระ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ขับรถมอเตอร์ไซด์เสียค่าน้ำมันประมาณ 100 บาท ซื้อน้ำกินประมาณ 50 บาท ของกินซื้อไถ่อย่าง 100 บาท หมูปิ้งข้าวเหนียวอีก 50 บาท ทำบุญค่าสังฆทาน 100 บาท ถวายเงินปัจจัยไป 300 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “2 คน ไปกับแม่”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “30 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “7 ครั้งแล้ว”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมา เพราะสถานที่สงบ ชอบ เงียบดี”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ก็มีค่าอาหารปลา 30 บาท และก็เช่าวัดถมungskจากทางวัด 500 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสม เพราะ ชอบ ความสงบ และความสะอาด และได้ทำบุญตามที่ตั้งใจไว้”

ความสะอาด “ถือว่าสะอาดใช้ได้”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ความสนุกสนาน ความสบายใจ และมีความสุข”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี ทางวัดทำคืออยู่แล้ว”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 2 คุณสุรสิทธิ์ จันทร์สุข (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 21 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษา สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้

เดินทาง รรรับจ้างทั่วไป รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก และหนังสือแนะนำการท่องเที่ยว

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “มาไหว้พระ มาทำบุญถวายข้าวพระ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ ค่ารถแท็กซี่ประมาณจากบ้าน 200 บาท ค่าอาหารถวายพระ 600 บาท ค่าบุญถวายพระ 500 บาท ก็จะมีค่าสังฆทาน 200 บาท ทำบุญหยอดตู้ค่าน้ำค่าไฟ ประมาณ 200-300 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มาคนเดียวครับ”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “30-40 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ครั้งแรก”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมา ชอบนะ คิดใจ ห้างน้ำสะอาดดี ชอบบ่อปลา พระเทศนาให้พริตตี้”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ก็มีค่าอาหารปลา 100 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ก็ยังไม่ตรงหมดนะ สถานที่ให้อาหารปลายังไม่ค่อยดี”

ความสะอาด “ความสะอาดก็ใช้ได้ ร่มรื่นดี”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้บุญ”

ข้อเสนอแนะ “อยากให้มีที่ให้ให้อาหารปลา”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 3 คุณอภิเดช ประสาทศิลปพงษ์ (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 22 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถโดยสารประจำทาง และรถรับจ้างทั่วไป รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “อยากมาทำบุญใส่บาตรเพื่อให้จิตใจผ่องใส มาไหว้พระ มานั่งสมาธิ และมาทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว อีกอย่างอยากมาชมบริเวณวัด วัดมีศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่ มีโบสถ์เก่า มีภาพวาดเก่า บริเวณวัดมีความเงียบสงบ จิตใจสงบดี”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ นั่งรถเมล์ประมาณ 6.50 บาท (ต่อคน) มาลงที่วิทยาลัยราชพฤกษ์ ต่อแท็กซี่เข้าวัดประมาณ 50-60 บาท ไม่ไกลมาก ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าขนมประมาณ 300 บาท ทำบุญถวายพระค่าสังฆทาน 160 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “4 คน มีพ่อ แม่ พี่ กับตัวผม”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “40 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “สองครั้ง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “อยากกลับมา เพราะชอบบรรยากาศ ลมเย็น
เงียบสงบ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “จ่ายชื้อยาคุม 10 บาท ผ้าเย็น 5 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรง มีบรรยากาศที่ดี
มีความเงียบสงบ เหมาะสมกับการทำบุญ”

ความสะอาด “มีความสะอาดที่พอใช้”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้ความสงบจิตใจผ่องใส และความสบายใจ ได้บุญอิมใจ”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 4 คุณสมศักดิ์ ถลิตสกุล (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 65 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพโสด อาศัย
อยู่ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันเป็นพ่อบ้าน รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท
ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถรับจ้างทั่วไป รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากป้ายประชาสัมพันธ์
ตามไหล่ทาง และคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “มาไหว้พระ สวดมนต์ มาทำบุญ ให้อาหารปลา ถวาย
สังฆทาน”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “เดินทางด้วยรถแท็กซี่เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 270 บาท
เสียค่าเครื่องดื่มแก้วละ 10 บาท ชื้อสังฆทานชุดละ 299 บาท และทำบุญกระเบื้องมุงหลังโบสถ์
แผ่นละ 20 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “เดินทางมากับคนในครอบครัว รวม 3 คน มีตนเอง แม่ น้อง”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “30-40 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาครั้งแรก”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “ผมว่าไม่นะ ไม่กลับมา เดินทางค่อนข้าง
ลำบาก ไม่ค่อยสะดวก”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่น ส่วนมากใช้ในการทำบุญ ดอกไม้ รูปเทียน และใช้เป็น
ค่าปัจจัยในการทำบุญ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงกับวัตถุประสงค์
เพราะต้องการไปทำบุญในวัดที่เงียบสงบ คนน้อย ไม่พลุกพล่าน”

ความสะอาด “สะอาด พอใช้ได้”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้ความสบายใจ สงบ ได้กระชับความสัมพันธ์กับคนใน
ครอบครัว”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 5 คุณชยุตพล หาญวงศ์จิรวัดน์ (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม
2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 44 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สถานภาพสมรส
อาศัยอยู่ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 10,001-
20,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก หนังสือ
แนะนำการท่องเที่ยว และคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “มาทำบุญ ถวายสังฆทาน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
ทำจิตใจให้สงบ มาให้อาหารปลา”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นค่าน้ำมันประมาณ 400 บาท
พักทานอาหารและเครื่องดื่มประมาณ 100 บาท ค่าทำบุญถวายสังฆทานชุดละ 100 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “2 คนกับเพื่อน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “40-50 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาเป็นครั้งแรก”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “ถ้ามีโอกาสมาก็อีกนะ”

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ “ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่น เนื่องจากใช้เพียงเงินในการทำบุญกับรับประทานอาหาร”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงตามวัตถุประสงค์
ไปเพื่อต้องการทำบุญ ต้องการความสงบ พักผ่อนจิตใจ”

ความสะอาด “วัดมีความสะอาดดี”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ความสนุกที่ได้มาท่องเที่ยว สบายใจ

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

วัดชลอ จำนวน 5 ราย

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 1 คุณสุจิตา จินวงษ์ (วันที่สัมภาษณ์ 29 มิถุนายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 30 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในเขตบางพลัด กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นพนักงานหน่วยงานเอกชน รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก และเป็นทางผ่านเพื่อเดินทางไปทำงาน

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “รู้จักวัดนี้ดี ผ่านอยู่เกือบทุกวัน บ้านก็ไม่ไกลจากนี้ พอดีพาครอบครัวมาทำบุญ ในวันหยุดด้วย ไม่ไกลดี”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “มีแต่ค่าน้ำมัน จากบ้านมาก็ประมาณ 5 กิโลเมตร ถ้าประมาณให้เติมน้ำมันไปกลับไม่เกิน 200 บาทก็พอ และก็มีค่าดอกไม้ไหว้พระ ค่าทำบุญในตู้ที่ไหว้พระในโบสถ์เก่า และก็มีค่าอาหารปลา ทำบุญไปประมาณ 200 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มากขึ้น 5 คน อีก 4 คนก็มีแฟน และก็มีลูกอีก 2 คน กับหลานอีก 1 คน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “50 นาทีถึงชั่วโมง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “เคยมาแล้วครั้งหนึ่ง มาทำบุญแบบนี้แหละ”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “มาค่ะ เพราะไม่ไกลจากบ้าน อีกอย่างตรงริมน้ำร้อนดี เด็ก ๆ มาเที่ยวได้ ให้อาหารปลาได้”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ก็มีแวะซื้อขนมไปฝากที่บ้าน จ่ายไป 200 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ก็เหมาะสมดี มาทีเดียวได้ครบหมด”

ความสะอาด “ยังไม่ค่อยสะอาด”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “สบายใจ สนุกดี เด็ก ๆ ชอบ”

ข้อเสนอแนะ “อยากให้มีการเก็บขยะ เพิ่มถังขยะ ไม่อยากให้มีคนมากกว่านี้กลัวมีมากแล้วจะวุ่นวาย ความเงียบสงบจะหายไป”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 2 คุณขวัญสุดา ศรีสกุล (วันที่สัมภาษณ์ 29 มิถุนายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 15 ปี ระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นนักเรียนยังศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี รายได้ต่อเดือน 3,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถโดยสารประจำ

ทาง รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก อินเทอร์เน็ต และเป็นเส้นทางผ่าน
เดินทางไปโรงเรียน

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “อยากมาทำบุญกับเพื่อน ๆ และก็ชอบบรรยากาศของวัดนี้
ชอบมากินก๋วยเตี๋ยวกับเพื่อน ๆ อร่อย ไม่แพงค่ะ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ก็มีค่ารถโดยสารจากบ้านก็ประมาณ 40 บาท ค่าก๋วยเตี๋ยว 35
บาท ค่าน้ำประมาณ 15 บาท เงินทำบุญค่าดอกไม้ไหว้พระ 20 บาท ค่าทำบุญในตู้ในโบสถ์ ทำบุญ
ไปประมาณ 30 บาท และก็ค่าอาหารปลา 20 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “วันนี้มา 5 คน กับเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน มาทำบุญ ให้อาหาร
ปลา และก็มาถ่ายรูปกัน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ประมาณสองถึงสามครั้งแล้วค่ะ”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “มาอีก ชอบทานก๋วยเตี๋ยว มาให้อาหารปลา
มาทำบุญ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มีค่ะ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ยังไม่ครบนะคะ ยังไม่
เคยขึ้น ไปดูโบสถ์เรือหงษ์ เห็นเขากำลังก่อสร้างกันอยู่ ไม่รู้ว่าเสร็จยัง ขึ้นไปชมได้หรือเปล่า”

ความสะอาด “ก็ถือว่าสะอาดนะคะ หนูว่า”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “สนุกค่ะ ผ่อนคลายดี”

ข้อเสนอแนะ “อยากให้ทำโบสถ์ให้เสร็จไว ๆ จะได้เข้าไปไหว้พระ อยากให้มีร้านค้าเยอะ
กว่านี้ อยากให้มีต้นไม้ มีที่ร่มมากกว่านี้ค่ะ”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 3 คุณอำนาจ จันทร์สุภา (วันที่สัมภาษณ์ 29 มิถุนายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 34 ปี ระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ที่อำเภอภาษี จังหวัดอยุธยา ปัจจุบันเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อ
เดือน 10,001-20,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่
ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก (พี่สาว) ขับรถผ่านเวลามาบ้านพี่สาว

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “พอดีพามาเยี่ยมพี่สาวที่พักอยู่แถวนี้ ขับรถผ่านเห็น โบสถ์
เลยสะดุดตา โบสถ์เป็นรูปเรือหงส์ ชอบโบสถ์ เลยพาครอบครัวเข้ามาทำบุญ ให้อาหารปลาคั่ว”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ ก็มีค่าน้ำมันรถขับมาจากบ้านเดิมมาประมาณ 500 บาท
(ประมาณ 110 กิโลเมตร) ทำบุญใส่ตู้ไปประมาณ 100 บาท ค่าอาหารปลาจ่ายไป 40 บาท สองถุง”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “4 คน พาแม่มา กับ ลูก และก๊ี้หลาน รวมตัวเองด้วยก็ 4 คน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ครั้งนี้ครั้งที่สองที่แวะเข้ามา”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “เข้ามาอีก เพราะต้องเข้ามาหาพี่สาว จะพาลูกเข้ามาให้อาหารปลา และก็มาทำบุญ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี เพราะอยู่ใกล้บ้านพี่สาว ของกิน ไปกินที่บ้านพี่สาว”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ก็ใช้ได้นะ ผมถือว่าเข้ามาพักผ่อน พาลูกมาเที่ยว”

ความสะอาด “ยังไม่ค่อยสะอาดนะ”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “พักผ่อน ทำบุญ”

ข้อเสนอแนะ “ให้เพิ่มห้องน้ำ ถึงขยะ ป้ายให้ความรู้แก่คนทั่วไปได้อ่านพวก ประวัติความเป็นมา พื้นถนนอยากให้ทำให้ดีกว่านี้”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 4 คุณปวีดา สุทธิศรานันท์ (วันที่สัมภาษณ์ 13 กรกฎาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 36 ปี ระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในเขตสวนหลวง กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถรับจ้างทั่วไป รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “รู้จักวัดนี้จากเพื่อน อีกอย่างวันนี้เป็นวันหยุด เพื่อนก็เลยชวนมา แต่เดิมก็ตั้งใจอยู่แล้วว่าจะจะมาทำบุญไหว้พระ ให้ทาน ให้อาหารปลา ซึ่งก็ตรงใจตามที่ตั้งใจไว้ เพราะเพื่อนเล่าให้ฟังว่า วัดนี้เป็นวัดเก่า มีโบสถ์อยู่บนเรือหงส์ยังทำให้อยากมา”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “มีค่ารถแท็กซี่ที่นั่งไปกลับประมาณ 500-600 บาท จากบ้าน อีกอย่างวัดนี้มีตลาดริมน้ำในวันหยุด มีของกินเยอะดี เลยคุยกับเพื่อนว่ามากินอาหารกลางวันที่วัดนี้ดีกว่า ก็ประมาณตกค่าใช้จ่ายต่อคนมีค่าถ้วยเดียวร้อยคินะ ค่าเครื่องดื่ม ประมาณคนละ 50-60 บาท เงินทำบุญค่าดอกไม้ไหว้พระ ค่าทำบุญในตู้ที่ไหว้พระในโบสถ์เก่า ทำบุญไปประมาณ 60 บาท และก็ค่าอาหารปลา ซื้อไป 2 ถุง 40 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “วันนี้มีกัน 3 คน ก็มีตัวพี่และก๊ี้เพื่อนอีก 1 คน กับลูกสาวเพื่อนอีก 1 คน นั่งรถมาจากบ้านด้วยกัน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “40-50 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาเป็นครั้งแรก ยังไม่เคยมาก่อนหน้านี้”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “ถ้ามีโอกาสจะกลับมานะ อันนี้ไม่กล้ารับประกัน เพราะว่าไกลจากบ้าน บ้านอยู่แถวสวนหลวง หรือถ้าผ่านเข้ามาจะแวะเข้ามานะ จะมาดูโบสถ์ว่าเสร็จหรือยัง แต่ชอบนะ บรรยากาศเงียบดี คนไม่ค่อยเยอะ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ก็มีแวะซื้อขนมไปฝากที่บ้าน จ่ายไป 200 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ก็ถือว่าตรงนะ รมรินทร์ มีคลองติดกับวัด มีให้อาหารปลา มีร้านค้าขายอาหารในบริเวณวัด มีโบสถ์ที่เก่า และแปลก มีจุดให้ทำบุญไหว้พระ ถวายสังฆทานด้วย”

ความสะอาด “อืมๆๆ ยังไม่ค่อยสะอาดนะ อยากให้สะอาดมากกว่านี้ อาจเป็นเพราะ กำลังปรับปรุงสถานที่อยู่มั้ง”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “รู้สึกสบายใจ ได้ทำบุญ ผ่อนคลายดี ทำงานมาทั้งสัปดาห์ อีกอย่างค่าใช้จ่ายก็ไม่มาก คนน้อยดี”

ข้อเสนอแนะ “อยากให้เพิ่มจุดล้างมือ เพิ่มห้องน้ำให้มากกว่านี้ และก็ปรับปรุงพื้นที่ในวัดให้เรียบ”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 5 คุณอรอุมา ชัชวาลชาติ (วันที่สัมภาษณ์ 13 กรกฎาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 25 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นพนักงานราชการ มหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่ง รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก และอินเทอร์เน็ต

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “เดิมอยากทำบุญอยู่แล้ว พอได้เคยผ่านวัดนี้ เคยเรียนอยู่แถว ๆ นี้ เคยแวะเข้ามาครั้งหนึ่ง ก็เลยหาข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ต ดูบริเวณวัดสวยดี น่าท่องเที่ยว อีกอย่างทราบจากเพื่อน ๆ ให้มาท่องเที่ยววัดนี้ มีโบสถ์เรือหงษ์”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “มีค่าน้ำมันประมาณ 500 บาท เดิมจากป้อมแถวบ้าน ใช้ไม่หมดนะยังเหลืออีกขับไปได้อีกหลายวัน และก็มีค่าถวายเตี๋ย 35 บาท ค่าน้ำประมาณ 15 บาท เงินทำบุญค่าดอกไม้ไหว้พระ 20 บาท ค่าทำบุญในตู้ในโบสถ์ ทำบุญไปประมาณ 40 บาท และก็มีค่าอาหารปลา 40 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “วันนี้มา 2 คน กับพี่ชาย เป็นคนขับรถมาให้”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “40-50 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาเป็นครั้งที่สอง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมาละ จะกลับมาทำบุญ มากินก๋วยเตี๋ยว จะกลับมาดูโบสถ์เรือหงษ์ว่าสร้างเสร็จหรือยัง”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ซื้อขนมไปฝากแม่ จ่ายไป 120 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสมนะ มีโบสถ์เก่า มีโบสถ์เรือหงษ์ อยู่ติดริมน้ำ มีปลา มีจุดให้อาหารปลา มีตลาดมีของกิน ของฝาก”

ความสะอาด “ยังไม่ค่อยสะอาดเท่าที่ควร”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “สุขใจที่ได้ทำบุญ และก็ถือว่ามาพักผ่อนไม่ต้องไปไกลถึงต่างจังหวัด”

ข้อเสนอแนะ “อยากให้สะอาดมากกว่านี้ เพิ่มถึงขยะ บางจุดยังมีขยะอยู่ที่พื้น อยากให้มีตลาด มีร้านค้ามากกว่านี้”

วัดบางขุน จำนวน 5 ราย

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 1 คุณวสุพงศ์ ชานเฮงโทน (วันที่สัมภาษณ์ 16 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 43 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทาง และคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ตั้งใจแต่แรกว่าจะมาทำบุญที่วัดนี้ เคยขับรถผ่านวัดนี้ เห็นป้ายบอก รู้สึกว่าวัดนี้สวยดี สะอาด ร่มรื่น”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “มารดส่วนตัวก็จะมีค่าน้ำมันประมาณ 300 บาท จากบ้าน ค่าอาหารประมาณ 150 บาท เครื่องดื่มอีก 50 บาท และก็ทำบุญถวายเครื่องสังฆทานไปอีก 100 บาท เงินทำบุญอีก 100 บาท มีประมาณนี้”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มากัน 4 คน พาที่บ้านมา”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมงถึงชั่วโมงครึ่ง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาเป็นครั้งแรก ยังไม่เคยมาเลย”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับ เพราะชอบสถานที่ที่ร่มรื่น สะอาด เข้ามาทำบุญแล้วสบายใจ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มีนะ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสมนะ เพราะตั้งใจมาทำบุญ ถวายสังฆทาน”

ความสะอาด “สถานที่ก็ถือว่าสะอาดดี ไม่มีขยะให้เห็นนะ”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้ความสบายใจ อิ่มอกอิ่มใจ”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มีครับ”

ผู้รับสารสัมภาษณ์รายที่ 2 คุณมาลัย แจ่มแจ้ง (วันที่สัมภาษณ์ 16 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 65 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพหย่าร้าง อาศัยอยู่ในอำเภอท่าวาสุกรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปัจจุบันเป็นแม่บ้าน รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถรับจ้างทั่วไป รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “รู้จักวัดนี้จากเพื่อนแนะนำ เพราะอยากจะมาปฏิบัติธรรมด้วย อยากมาไหว้พระทำบุญ จะได้มีสติ มีความรอบคอบ เวลาทำอะไรหลาย ๆ อย่างจะได้มีความรอบคอบ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “นั่งรถโดยสาร ต่อรถเอา ค่าใช้จ่ายมาถึงก็ประมาณ 440 บาท ค่าอาหารก็จะมีค่าข้าว 35 บาท ค่าน้ำประมาณ 8 บาท และก็มีค่าขนม วันหนึ่งก็ประมาณ 120 บาท เงินทำบุญก็ประมาณ 150 บาท ช่วยเป็นเงินทำบุญค่าน้ำค่าไฟวัด”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มากัน 5 คน กับเพื่อน ๆ แถวบ้าน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ครั้งนี้ครั้งที่ 4 แล้ว”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “กลับมาอีก เพราะชอบสถานที่ สงบร่มเย็นดี”

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ “ขากลับแวะซื้อของฝาก ขนม ของกิน ก็ประมาณ 500 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสมนะ เพราะมาทำบุญ เพื่อมาทำจิตใจให้สงบ”

ความสะอาด “ดี พอสมควร”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “กลับไปทำงาน ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความสบายใจ มีสมาธิ มีสติในการทำงานต่อได้”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 3 คุณประสงค์ เสนียงศ์ ณ อุทยา (วันที่สัมภาษณ์ 16 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตบางกอกน้อย ซอยเจริญสนิทวงศ์ 37 กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถรับจ้างทั่วไป รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “พอดีเคยเป็นคนท้องที่แถวนี้ รู้จักวัดนี้ตั้งแต่เด็ก ส่วนใหญ่ที่มาวัดก็ตั้งใจมาทำบุญ ชอบมาทำบุญวัดนี้นาน ๆ มาที”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “นั่งรถรับจ้างโดยสารมาประมาณ 20 บาท ค่าใช้จ่ายในการทำบุญ ซื้อกับข้าวถวายเพลพระบ้าง ก็ประมาณ 200 บาท ถวายตอนวันพระ ค่าสังฆทาน 200 บาท ทางวัดมีสังฆทานไว้บริการญาติโยม”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “5 คน มากับครอบครัว”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “10 ครั้งแล้ว”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมาอีก เพราะเดินทางสะดวก ชอบวัดนี้”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มีครับ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงตามวัตถุประสงค์ เพราะตั้งใจมาทำบุญ”

ความสะอาด “สะอาด มีคนทำความสะอาด”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ทำให้จิตใจสงบ สบายใจ ที่ได้มาทำบุญ”

ข้อเสนอแนะ “อยากเพิ่มคนทำความสะอาดห้องน้ำ”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 4 คุณพงษ์ศักดิ์ เฟื่องพิต (วันที่สัมภาษณ์ 16 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 43 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันรับจ้างทั่วไป รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก และหนังสือแนะนำการท่องเที่ยว

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ตั้งใจมาทำบุญเนื่องในวันเข้าพรรษา มาถวายสังฆทาน อีกอย่างเห็นจากหนังสือแนะนำการท่องเที่ยว ดูแล้วว่าวัดนี้น่าสนใจจึงมาที่วัดนี้”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางมีค่าใช้จ่าย ค่าน้ำมันรถ ประมาณ 500 บาท ค่าอาหารซื้อจากข้างนอกเข้ามา ประมาณ 100-200 บาท ซื้อสังฆทานเข้ามาเอง ประมาณ 300-400 บาทต่อชุด ”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “ 2 คน มากับแฟน ”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “ 40-50 นาที ”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ มาครั้งแรก ”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “ กลับมา เพราะที่วัดนี้บรรยากาศร่มเย็น เงียบสงบดี เหมาะแก่การทำบุญ ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ ไม่มี ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ มีความเหมาะสม เพราะมาวัดมาทำบุญ ถวายสังฆทาน ”

ความสะอาด “ ถือว่ามีความสะอาดมากพอควร ”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ ได้ความสบายใจ มาทำบุญแล้วใจสงบ ไม่ต้องคิดอะไรมาก ข้อเสนอแนะ “ ไม่มี ”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 5 คุณสุมล แซ่เฮง พิธีกรรมสังฆการ (วันที่สัมภาษณ์ 16 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 38 ปี ระดับการศึกษาปริญญาเอก สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันรับราชการ มหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่ง รายได้ต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทาง และคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ ทราบมาว่าวัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ มีชื่อเสียง มีคนรู้จัก ก็เลยอยากมาทำบุญ ไหว้พระในวันหยุด ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ ค่าน้ำมันรถประมาณ 150-200 บาทจากบ้านมาไม่ไกล และก็มีค่าอาหารประมาณ 70-100 บาท ค่าน้ำเปล่า น้ำอวดมประมาณไม่เกิน 50 บาท ค่าดอกไม้ธูปเทียน ทางวัดมีพร้อมให้แล้วแต่เราจะทำบุญบริจาคตามศรัทธา ก็จะทำไปประมาณ 100-200 บาท ”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “ มากัน 2 คน ”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “ 1 ชั่วโมง ”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ ครั้งที่ 2 ”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “ถ้ามีโอกาสจะกลับมาวัดบางขุนนิกอีก แต่ว่าต้องหาวันว่างก่อน จะได้เข้ามาทำบุญ ไหว้พระ”

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ “ไม่ค่อยมีค่ะ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นค่าใช้จ่ายเล็ก ๆ น้อย ๆ ทำบุญเพิ่มบ้าง ประมาณ 50-100 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะมาทำบุญ ไหว้พระ”

ความสะอาด “สะอาด อยู่ในระดับพอใจ”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ความสบายใจ สงบใจ ได้บุญสร้างกุศล”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

วัดบางไกรใน จำนวน 5 ราย

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 1 สิบเอกวรุฒิ เสาให้สฤณย์ (วันที่สัมภาษณ์ 30 มิถุนายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 34 ปี ระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในเขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ปัจจุบันรับราชการทหาร รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากป้ายประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทาง

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “พอดีชวนที่บ้านมาทำบุญ ไม่รู้ว่าจะไปที่ไหนดี กะขับรถมาเรื่อย ๆ พอได้เห็นป้ายวัด เที้ยวโบราณสถาน ก็เลยขับเข้ามา เพราะตั้งใจจะมาทำบุญและไหว้พระ และก็พาเด็ก ๆ มาชมโบราณสถานด้วย”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “มีค่าน้ำมันประมาณ 200 บาท ขับมาจากบ้าน และก็มีค่าอาหารกลางวันแะกินที่ร้านค้าประมาณ 700-800 บาท ทำบุญให้กับทางวัดไป 20-100 บาท ก็ใส่ตู้ทั่วไป ค่าน้ำค่าไฟวัด รูปเทียนเขามีให้”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “5 คน มาทั้งครอบครัว”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “40-50 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาเป็นครั้งแรก”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “กลับมา จะกลับมาทำบุญ ไหว้พระ มาดูโบราณสถาน”

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ก็ตรงนะ ไม่ค่อยชอบวัดที่มีคนเยอะ ดูไม่ค่อยสงบ ชอบวัดเล็ก ๆ คนน้อย ๆ เงียบ ๆ สงบดี”

ความสะอาด “ตามสภาพนะ ไม่โทรมมาก ก็เป็นแบบโบราณสถานดี”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “พักผ่อน ได้ศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ โบราณสถาน”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มีนะ อยากให้คงสภาพเก่า ๆ ไว้แบบนี้”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 2 คุณคัมภีร์ สีชมพู (วันที่สัมภาษณ์ 6 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 38 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นพนักงานหน่วยงานเอกชน รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถจักรยานยนต์ รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “มาทำบุญในวันคล้ายวันเกิดประจำปี เพราะปกติทุก ๆ วันในวันคล้ายวันเกิดก็จะพาครอบครัวมาทำบุญ ถวายสังฆทาน ให้ทานครับ และอีกอย่างคือผมชอบพาครอบครัวมาทำบุญที่วัด โดยจะเลือกวันที่สงบ ๆ ไม่ค่อยชอบที่อยู่ในเขตชุมชน ส่วนตัวแล้วชอบบรรยากาศที่เงียบสงบ ไม่ชอบที่มีคนเยอะครับ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ใช้รถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัวครับ ประมาณค่าใช้จ่าย 100-200 บาท ทั้งไปและกลับ ส่วนค่าข้าวก็กินมาระหว่างทางที่เดินทางมาวัดครับ ก็ราว ๆ 300-400 บาท โดยประมาณ เงินทำบุญก็ตามกำลังทรัพย์ มีเท่าไรก็ทำเท่านั้น ทำด้วยใจครับ ก็ประมาณ 20-100 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “3 คน ครับ มีลูกกับแฟนด้วย”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “สักชั่วโมงถึงจะได้”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาเป็นครั้งที่สอง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “ถ้ามีโอกาสก็จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง เพราะอย่างที่บอกไปแล้วว่า ชอบทำบุญครับ”

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ “ไม่มีครับ เพราะส่วนใหญ่จะไม่เสียค่าใช้จ่ายซื้อดอกไม้ ธูปเทียนแต่อย่างใด ชุดสังฆทานก็มีให้บูชา แล้วแต่จะทำบุญครับ”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงตามวัตถุประสงค์ครับ เพราะครอบครัวเรามีความตั้งใจจะมาไหว้พระ ถวายสังฆทาน”

ความสะอาด “ดูสะอาดดีครับ ปกติไปวัดอื่น ๆ จะเห็นใบไม้แห้ง กองขี้หมา เยอะเยอะไปหมด”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ความเป็นสิริมงคลครับ ผมเชื่ออย่างนั้นนะ”

ข้อเสนอแนะ “สำหรับวัดบางไกรใน มีความสะอาด บรรยากาศร่มรื่น เงียบสงบ เหมาะสำหรับการถือศีล ปฏิบัติธรรมมากครับ”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 3 คุณบางอร ท้วมอ่วม (วันที่สัมภาษณ์ 6 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 65 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันเป็นแม่บ้าน รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “เป็นคนพื้นที่ ชอบมาวัดนี้ ชอบมาทำบุญ ไหว้หลวงพ่อดโต มาปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่มีนะเพราะอยู่ใกล้บ้าน มีแต่ค่ากับข้าวประมาณ 500-600 บาท ที่จะนำมาถวายเพล ในวันพระ ส่วนเงินทำบุญก็ประมาณ 500 บาท สังฆทานประมาณ 300-400 บาท ทางวัดมีบริการชุดสังฆทานให้บูชา แล้วแต่เราจะทำบุญ”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “3 คน ตัวเองกับลูกอีก 2”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “ถ้ามาไหว้พระทำบุญอย่างเดียวก็สัก 40-50 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาไม่ต่ำกว่า 30 ครั้งแล้ว ถ้าเฉลี่ยเป็นรายปีประมาณ 5-4-5 ครั้งน่าจะได้”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับ เพราะจะมาทำบุญ จะมาปฏิบัติธรรม มาฟังเทศน์ ไม่ไกลจากบ้านมากนัก มาไหว้พระด้วย”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงตามวัตถุประสงค์ สะดวก มีพร้อมทุกอย่าง”

ความสะอาด “สะอาดนะ มีคนคอยทำความสะอาดทุกวัน”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ความสบายใจ อิ่มบุญ”

ข้อเสนอแนะ “วัดกำลังก่อสร้าง สร้างศาลา อยากให้เสร็จไว ๆ อยากให้คนเข้ามาทำบุญจะได้มีเงินมาสร้างต่อให้เสร็จเร็ว ๆ”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 4 คุณแสง ปัญจศิริ (วันที่สัมภาษณ์ 6 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 67 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา
สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว
รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,001-10,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูล
สถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “มาทำบุญ มาฟังเทศน์ฟังธรรม มาปฏิบัติธรรม มาถือศีล มา
ช่วยเหลือวัด อะไรช่วยได้ก็ช่วยวัดตามที่ตัวเองช่วยได้ บางทีก็มากวาดลานวัด”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “มีแต่เงินทำบุญอย่างเดียวประมาณ 300-400 บาท ทางวัดมี
ดอกไม้ รูปเทียน เครื่องสังฆทาน แล้วแต่จะทำบุญ”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “ส่วนใหญ่มาคนเดียว”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “ประมาณชั่วโมงหนึ่ง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ประมาณ 40 ครั้ง ได้แล้ว คิดเป็นปีก็ 5-6 ครั้ง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับ เพราะจะมาทำบุญ จะมาถือศีล มาฟัง
เทศน์ฟังธรรม ปฏิบัติธรรม”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “มีความสะดวกสบาย
ตรงตามวัตถุประสงค์”

ความสะอาด “สะอาดดี มีการเกณฑ์พระลูกวัดมาทำความสะอาด”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “อิมมูญ อิมใจ สบายใจ ไม่ต้องกังวลอะไร”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 5 คุณศิริ เกตุมี (วันที่สัมภาษณ์ 6 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 67 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สถานภาพ
สมรส อาศัยอยู่ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันเป็นประธานสภาชุมชนบางขุนกอง
รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง เดินทางเองมาจากบ้าน (เดินเท้า)
รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “เวลามา วัดนี้ทีก็จะเข้ามาไหว้พระ หลวงพ่อ โตในโบสถ์
ศักดิ์สิทธิ์นะ มาสวดมนต์บั้ง มาฟังธรรมบ้าง”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “เข้ามครั้งหนึ่งก็จะทำบุญรวม ๆ หลาย ๆ อย่างประมาณ 300
บาท ใส่ตู้ที่วัดตั้งไว้ ค่าดอกไม้ รูปเทียน สังฆทาน กับข้าวถวายพระ”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “ส่วนใหญ่จะมา 2 คน ตัวเองกับลูก”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “40-50 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ประมาณ 40 กว่าครั้งแล้ว เฉลี่ยปีหนึ่งก็ 4-6 ครั้ง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมา เพราะวัดอยู่ในละแวกบ้าน อยากมาทำบุญ มาไหว้พระ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “รู้สึกดีนะ วัดนี้ สะดวกสบาย มีการดูแลบริการดี”

ความสะอาด “สะอาดนะ สะอาดทุกวัน สะอาดดี”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ทำให้มีศีล สมาธิ ปัญญา ได้การมีจิตอาสาเพื่อพัฒนาตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

วัดบางอ้อยช้าง จำนวน 5 ราย

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 1 นาวาโทธนชัย หอมสุวรรณ (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 62 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารนำเที่ยว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “เป็นกิจกรรมทัศนศึกษาที่ทางกลุ่มเพื่อน ๆ หลังจากเกษียณจัดขึ้น เพื่อนำมาท่องเที่ยว ไหว้พระ เยี่ยมชมวัดวาอารามต่าง ๆ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ก็มีค่าทัวร์ 200 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 200 บาท ทำบุญค่าดอกไม้ธูปเทียนหยอดคู่ไป 200 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มาคนเดียว แต่ไปกันเป็นกลุ่มใหญ่ 50 กว่าคน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “30-40 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาเป็นครั้งแรก”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “ถ้ามีการจัดอีกก็จะกลับมา สนุกดี”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ค่าใช้จ่ายซื้อของฝาก ซื้อขนม 200 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “คินะ วัดมาได้ทั้งทางน้ำ หรือจะขับรถมาก็ได้ เข้าถึงวัด ได้หมด ก็ถือว่าเหมาะสมนะ”

ความสะอาด “สะอาดเรียบร้อยดี”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์เก่า ๆ ประวัติความเป็นมา มีคนบรรยาย บรรยายดี”

ข้อเสนอแนะ “ควรประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้มากขึ้น”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 2 คุณบุญเรือน ศรีเมือง (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 46 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัวมากับน้ำข้างบ้านและรถ โดยสารนำเที่ยว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก กรู๊ปทัวร์การนำเที่ยว

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “รู้จักจากคนรู้จักแนะนำ ชวนมาท่องเที่ยววัด มาทำบุญ ล่องเรือ อีกอย่างก็อยากทำบุญอยู่แล้ว ชอบท่องเที่ยวแบบนี้”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ค่าใช้จ่ายทัวร์ประมาณ 200-300 ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 300 บาท ค่าทำบุญ 200 ก็มีค่าดอกไม้ บริจาคตามตู้ สังฆทาน ค่าน้ำค่าไฟวัด”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มากับน้ำข้างบ้านอีก 2 คน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “30-40 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ไม่เคยมา”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “ไป ชอบเพราะ อยากไปเที่ยวเองจะใช้เวลาให้มากกว่านี้ วัดนี้ไม่ค่อยเหมือนวัดอื่นมีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นด้วย สัก 1 ชั่วโมงกำลังดี”

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ “มีค่าขนมขบเคี้ยว น้ำสมุนไพร ซื้อพวกเครื่องหอมเทียน ก็หมดไป ประมาณ 200 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ตรงตามวัตถุประสงค์นะ ไม่คิดว่าจะมีวัดแบบนี้ ทำให้ได้ศึกษาประวัติทางพุทธศาสนา”

ความสะอาด “สะอาดดี ร่มรื่น ร่มเย็น อุทยานพุทธศาสนามีความเก่า อนุรักษ์ได้ดี”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้เห็นวัดริมน้ำ ที่มีความร่มรื่น มีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีชุมชนโดยรอบที่ร่วมกันดูแล และบูรณะวัด”

ข้อเสนอแนะ “อยากให้พัฒนาบริเวณ โป๊ะเรือเทียบท่าต้องจัดไว้สำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ทางลาด ทางขึ้น ห้องน้ำ ควรจะมีเพิ่ม ถึงขยะควรเพิ่ม อยากให้มีของพื้นบ้านมาขาย พวก

ผลิตภัณฑ์ตำบล งานฝีมือชุมชน งานหัตถกรรม อยากให้การใช้วัสดุแบบเดิม ๆ เป็นของธรรมชาติ
ในการใช้งาน เช่น วัสดุใส่อาหารพวกใบตอง เป็นต้น”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 3 นาวาตรีพิชัย แก้วคำ (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 54 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่
ในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันรับราชการทหาร รายได้ต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป
ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถทัวร์ของขนส่งทหารเรือ รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก ป้าย
ประชาสัมพันธ์ตามไหล่ทาง และอินเทอร์เน็ต

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “เป็นกิจกรรมนันทนาการของชมรม นาวีสัมพันธ์”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ใช้เงินชมรมส่วนหนึ่ง เงินจากผู้สนับสนุนชมรม เงินรายหัว
คนละ 200 บาท ค่าอาหารเข้าใช้ของชมรม ส่วนค่าเครื่องดื่มและอื่น ๆ 200 บาทต่อคน เงิน
ทำบุญก็ประมาณ 200 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มาคนเดียว มากับชมรมฯ ประมาณ 60 คน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “40 นาที”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “เคยมาแล้วครั้งหนึ่ง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “มาอีกแน่ ๆ เพราะมีอะไรที่น่าสนใจอีกเยอะ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสมดีแล้ว”

สะอาด “สะอาดมาก”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ความรู้ ความบันเทิง”

ข้อเสนอแนะ “ควรจัดอีกแต่ให้มีเวลามากกว่านี้”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 4 เรือเอกดุสิต ทองประเจียด (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 63 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพสมรส อาศัย
อยู่ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000
บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถทัวร์ของขนส่งทหารเรือ รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก
คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ต้องการมาทัศนศึกษา ทำบุญ สังสรรค์กับเพื่อนร่วมรุ่น
ซึ่งเป็นกิจกรรมนันทนาการของชมรม นาวีสัมพันธ์”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “คนละ 200 บาท รวมค่าอาหารและค่าเครื่องดื่ม ทำบุญ 100 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “คนเดียว”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “30-40 นาทีโดยประมาณ”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “หนึ่งครั้ง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “ถ้ามีเวลาที่จะกลับมาจะ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ซื้อของฝากที่บ้านไป 300 บาท”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสมดี”

สะอาด “สะอาด เรียบร้อยดี”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้รับความรู้ เป็นวัดเก่าแก่ มีเรื่องให้น่าศึกษา”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ผู้รับสารสัมภาษณ์รายที่ 5 คุณวิภา หารษาเวก (วันที่สัมภาษณ์ 7 สิงหาคม 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 63 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถทัวร์ของขนส่งทหารเรือ กองทัพเรือ รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก การประชาสัมพันธ์ของชมรมนาวิสัมพันธ์

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ชมรมนาวิสัมพันธ์จัดให้สมาชิกได้ท่องเที่ยวเพื่อให้ความรู้ในด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนให้สมาชิกได้จัดกิจกรรมร่วมกันได้ทำบุญในวัดต่าง ๆ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “คนละ 200 บาท รวมค่าอาหารและค่าเครื่องดื่ม ส่วนเงินทำบุญแล้วแต่ศรัทธาทำไปประมาณ 1,000 บาท มีค่าถวายสังฆทาน ค่าบริจาคค่าน้ำค่าไฟใส่ตู้บริจาคไป”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มากัน 2 คนกับสามี”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “30-40 นาทีโดยประมาณ”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ครั้งนี้เป็นครั้งแรก”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “ต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีก เพราะตลอดเส้นทางลำคลองที่เรือวิ่งผ่าน มีวัดจำนวนมากที่มีความสวยงาม ถ้าทำการศึกษาจะได้ความรู้ เพราะวัดบางวัดไม่เคยได้รู้จักมาก่อน”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ประมาณ 500 บาท ซื้อของทั่วไป ขนมบ้าง ของฝากบ้าง”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “มีความเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว”

สะอาด “สะอาด พอใช้ได้ ตามสภาพของสถานที่”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ซึ่งบางเรื่องไม่เคยทราบมาก่อน”

ข้อเสนอแนะ “ขอให้ทางชมรมนาวิสัมพันธ์ จัดกิจกรรมเช่นนี้อีก โดยกำหนดเส้นทางหรือสถานที่ให้หลากหลาย”

ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จกนอม) จำนวน 5 ราย

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 1 คุณชนพล วุฒยากรณ์ (วันที่สัมภาษณ์ 4 กันยายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 48 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว (ค้าขาย) รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “มาเที่ยวดูต้นไม้ ต้องการไปซื้อดอกไม้ ต้นไม้ เติบโตพันธุ์ไม้”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ก็มีค่าน้ำมันประมาณ 500 บาท ซื้อดอกไม้ไปประมาณ 200 บาท ต้นไม้เล็ก 500 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มากับกลุ่มเพื่อน ๆ 5 คน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมง 1 ชั่วโมงครึ่งประมาณนี้”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “มาประจำ ปีที่แล้วมาเกือบสิบกว่าครั้ง ปีนี้ก็มาประมาณนี้นะ”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “กลับ เพราะต้องการไปเลือกซื้อพันธุ์ไม้และปุ๋ย แล้วยังดูดี”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสม สำหรับการเดินเลือกซื้อพันธุ์ไม้ในสถานที่ตรงนี้นะ”

สะอาด “สะอาด”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ได้รู้จักพันธุ์ไม้ ดอกไม้ สถานที่ใหม่ ๆ มีให้เลือกเยอะดี”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 2 คุณรัศมีจันทร์ เตชะวิเชียร (วันที่สัมภาษณ์ 4 กันยายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 38 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตพระนคร กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 30,000 บาท ขึ้นไป ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก อินเตอร์เน็ต และคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “เพื่อซื้อต้นไม้ ดอกไม้ และไปชมดอกไม้ พันธุ์ไม้ต่าง ๆ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ก็มีค่าน้ำมันประมาณ 500 บาท ซื้อต้นไม้พุทธรักษา 50 บาท ปุ๋ย 120 บาท ดิน 80 บาท กระถาง 50 บาท ค่าน้ำดื่ม 12 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มา 2 คน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมงครึ่ง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “เฉลี่ยแล้วก็เดือนละครั้ง ชอบมาซื้อต้นไม้”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับ เพราะ จะต้องมาซื้อต้นไม้เป็นประจำทุกเดือน”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ถนนหนทางยังไม่ดีสักเท่าไร แต่ร้านขายต้นไม้มีหลายร้านให้ได้เลือกซื้อ”

สะอาด “ความสะอาด ปานกลาง ยังมีบางร้านไม่ค่อยสะอาดสักเท่าไร”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “ศึกษาพันธุ์ไม้ต้นไม้ เรียนรู้ดอกไม้ต่าง ๆ และได้ต้นไม้ดอกไม้กลับมาประดับบ้าน”

ข้อเสนอแนะ “ควรปรับปรุงถนนหนทางให้มากกว่านี้ และความสะอาดอีกนิดหน่อย”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 3 คุณกฤษณา เงินสว่าง (วันที่สัมภาษณ์ 4 กันยายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศหญิง อายุ 53 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพสมรส อาศัยอยู่ในเขตดอนเมือง กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ขึ้นไป ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “เพื่อซื้อต้นไม้ไปขายต่อที่ร้าน”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ประมาณ 3,000 บาท เป็นค่าเหมารถมาซื้อต้นไม้ ไม้ไปกลับ และ
ก็ค่าซื้อดอกไม้ ต้นไม้เล็กประมาณ 4,000 บาท ค่าปุ๋ยประมาณ 5,000 บาท ค่าดินปลูกประมาณ
5,000 บาท แถวนี่ถูกดี คนไม่ค่อยเยอะ”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มา 2 คน ตัวเองกับสามี”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “2-3 ชั่วโมงได้แล้วแต่”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “ประมาณไม่ต่ำกว่า 20 ครั้งต่อปี”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมา เพราะเป็นแหล่งซื้อต้นไม้ และ
ดอกไม้ใกล้บ้าน เป็นลูกค้าประจำ”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “เหมาะสม เพราะมี
ดอกไม้ต้นไม้ให้เลือกมากมาย และยังมีราคาที่ถูกเมื่อซื้อเยอะ ๆ จะได้ราคาส่ง”

สะอาด “ความสะอาดยังควรปรับปรุง เพราะถนนที่ยังทำไม่เสร็จทำให้มีฝุ่นเยอะ”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “การ ได้ต้นไม้ ดอกไม้ นำกลับไปขายที่ร้านตัวเองต่อ”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 4 คุณอมร พวงมณี (วันที่สัมภาษณ์ 4 กันยายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 65 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพสมรส อาศัย
อยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 20,001-
30,000 บาท ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอก
เล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “ซื้อต้นไม้ นำไปประดับบ้าน เลือกลำต้นไม้ นำไปปลูก”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ค่าน้ำมันประมาณ 500-1,000 บาท ซื้อต้นไม้ 500 บาท ปุ๋ย 200
บาท ดิน 300 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มาคนเดียว”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมงครึ่ง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “เกือบสิบครั้งแล้ว”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่เพราะอะไร “กลับมา เพราะเป็นแหล่งที่ซื้อไม้ดอกไม้
ประดับ เป็นศูนย์รวมดี ราคาไม่แพงมาก”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “มีความเหมาะสมพอใช้ เพราะว่าทางถนนยังไม่ค่อยดีเท่าไร ควรปรับปรุงถนนให้ดีกว่านี้”

สะอาด “ความสะอาดพอใช้ยังมีขยะให้เห็นอยู่บ้างตามถนน”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “การได้สิ่งที่ต้องการ คือ ดิน ไม้ นำกลับไปปลูกที่บ้าน”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ผู้รับการสัมภาษณ์รายที่ 5 คุณรัฐกาล กิจชนะภูมิ (วันที่สัมภาษณ์ 4 กันยายน 2556)

ข้อมูลส่วนบุคคล เพศชาย อายุ 43 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด อาศัยอยู่ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพฯ ปัจจุบันประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 30,000 บาท ขึ้นไป ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รับทราบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจาก คำบอกเล่าจากคนรู้จัก

สาเหตุของการมาท่องเที่ยว “เพื่อไปซื้อดอกไม้ ไม้ประดับ ที่เราต้องการจะซื้อและนำไปตกแต่งสวนที่บ้าน หรือที่ทำงาน บริษัท หรือที่ต่าง ๆ”

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว “ค่าน้ำมันประมาณ 500 บาท น้ำดื่ม 10 บาท ซื้อต้นไม้ 100 บาท ปุ๋ย 50 บาท ดิน 100 บาท กระจก 300 บาท”

จำนวนสมาชิกร่วมเดินทาง “มากับเพื่อน 2-3 คน”

ใช้เวลาท่องเที่ยว “1 ชั่วโมง”

จำนวนครั้งที่เคยมาท่องเที่ยวที่นี่ “2 เดือนครั้ง”

จะกลับมาท่องเที่ยวอีกหรือไม่ เพราะอะไร “กลับ เพราะต้องไปใช้บริการอีก บริการถูกใจ เจ้าของร้านพูดดี สินค้ามีคุณภาพ ราคาตัวเอง”

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ “ไม่มี”

ความเหมาะสมของสถานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว “ถนนยังสร้างไม่เสร็จ สมบูรณ์ดี ที่จอดรถไม่ค่อยมี ต้องจอดข้างถนน”

สะอาด “ก็พอใช้ได้ ไม่ถึงกับสกปรก”

สิ่งที่ได้จากการมาท่องเที่ยว “นำมาประดับตกแต่งสวนที่บ้าน”

ข้อเสนอแนะ “ไม่มี”

ภาคผนวก ค

ภาพถ่ายสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและผู้ที่เกี่ยวข้อง

รูปที่ 1 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จตุรนต์)
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2556

รูปที่ 2 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง วัดชลอ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2556

รูปที่ 3 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง วัดบางไกรใน
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2556

รูปที่ 4 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง วัดบางขุน
ทึมา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2556

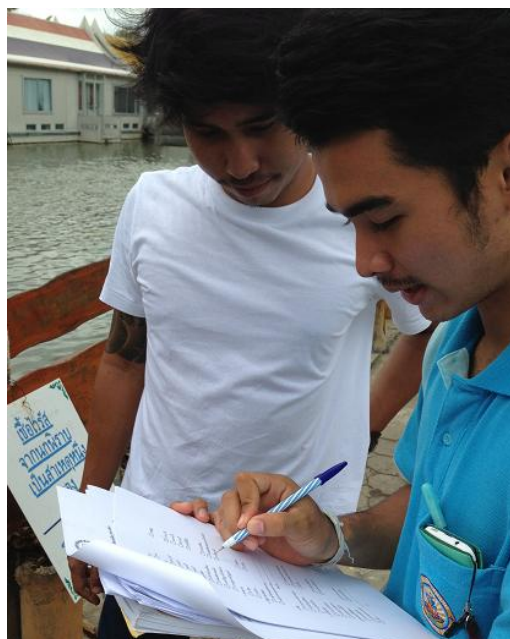
รูปที่ 5 สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่คำ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 ตำบลบางสีทอง อำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี วิทยาการประจำพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นวัดบางอ้อยช้าง
ทึมา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2556

รูปที่ 6 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง วัดเพลง
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2556

รูปที่ 7 สัมภาษณ์ผู้ดูแลวัดเพลง คุณลุงนันท์ ปาลกะวงศ์ ณ ออยุธยา
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2556

รูปที่ 8 สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง วัดโพธิ์บางโอ
ที่มา: บันทึกภาพถ่ายเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2556

ภาคผนวก ง
สรุปรายชื่อผู้รับการสัมภาษณ์

สรุปรายชื่อผู้รับการสัมภาษณ์

วัดเพลง จำนวน 5 ราย

1. คุณจิระพัชร ไวยพัฒน์
2. คุณพิมพ์ภาภรณ์ จันทน์นิมิตศรี
3. คุณชนัญชิตา แยมเงิน
4. คุณบัญชา พิชวงษ์
5. คุณดารารัตน์ กระณีจิตร

วัดโพธิ์บางโอ จำนวน 5 ราย

1. คุณสมหญิง ยี่มกลี้ม
2. คุณสุรสิทธิ์ จันทร์สุข
3. คุณอภิเดช ประสาทศิลปพงษ์
4. คุณสมศักดิ์ ถลิตสกุล
5. คุณชยุตพล หาญวงศ์จิรวัดน์

วัดชลอ จำนวน 5 ราย

1. คุณสุจิตา จินวงษ์
2. คุณขวัญสุดา ศรีสกุล
3. คุณอำนาจ จันทร์สุภา
4. คุณปวีตา สุทธิศรานันท์
5. คุณอรอุมา ชัชวาลชาติ

วัดบางขนุน จำนวน 5 ราย

1. คุณวสุพงศ์ ชานเฮงโทน
2. คุณมัลลย์ แจ่มแจ้ง
3. คุณประสงค์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา
4. คุณพงษ์ศักดิ์ เฟื่องพิต
5. คุณสุมล แซ่เฮง พิธิษฐ์สังฆการ

วัดบางไกรใน จำนวน 5 ราย

1. สิบเอกวรวุฒิ เสาให้สกุณีย์
2. คุณคัมภีร์ สีชมภู
3. คุณบางอร ท้วมอ่วม
4. คุณแสง ปัญจศิริ
5. คุณศิริ เกตุมี

วัดบางอ้อยช้าง จำนวน 5 ราย

1. นาวาโพรณชัย หอมสุวรรณ
2. คุณบุญเรือน ศรีเมือง
3. นาวาตรีพิชัย แก้วคำ
4. เรือเอกคุณิต ทองประเจียด
5. คุณวิภา หารษาเวก

ถนนสายไม้ดอกไม้ประดับบางกรวย (ถนนบางกรวย-จنگหนอม) จำนวน 5 ราย

1. คุณธนพล วุฒยากรณ์
2. คุณรัศมีจันทร์ เตชะวิเชียร
3. คุณกฤษฎา เงินสว่าง
4. คุณอมร พวงมณี
5. คุณรัฐกาล กิจชนะภูมิ

ผู้นำชุมชน วัดบางอ้อยช้าง

ผู้ใหญ่ดำ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 ตำบลบางสีทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ผู้ดูแลวัด (เจ้าของที่) วัดเพลง

คุณลุงนันท์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

ภาคผนวก จ
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

นายชุมพล รอดแจ่ม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี จากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง หลังจากนั้นได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางด้านเศรษฐศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสาขาวิชาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต่อมาได้ศึกษาเพิ่มเติมในระดับปริญญาตรีอีกสองสาขา คือ ศิลปศาสตร์ สาขาไทยคดีศึกษา และรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาบริหารทรัพยากรมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ในด้านการทำงาน ได้ทำงานที่แรกเป็นนักวิเคราะห์นโยบายข้อมูลทางการตลาด ณ บริษัท โกสส์เค้นท์ครีม จำกัด ต่อจากนั้นได้มาทำงานเป็นนักวิชาการเงินและบัญชี งานคลัง โรงพยาบาลศิริราช และปัจจุบันได้เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี วิทยาลัยราชพฤกษ์ จนถึงปัจจุบัน โดยได้รับการแต่งตั้งเป็นรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ นอกเหนือจากนี้ได้เป็นวิทยากรภายใน และภายนอกสถาบัน ในการบรรยายให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนทั่วไป